

HADUDU FÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGO

Egyes szám ára hététköznapi 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

PRINCIPÁLIS BESZERKEZTŐ

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16

Szerkesztőség T. 3 47. Kiadóhivatal T. 3-48

Gömbös

A liberális publikumnak sajtója révén állandó fogvacogató nyári szenzációja volt: Gömbös Gyula belép az egységpártba s átveszi a honvédelmi miniszterium államtitkárságát. Nem érte tehát meglepetésként a magyar közvéleményt a deklaráció, amelyben a vezér bejelentette a fajvédő párt feloszlását s beolvadását a kormányzópártba.

Gömbös Gyula, mint honvédelmi államtitkár: *megfelelő ember a megfelelő helyen.* Hatalmas szervezőtalentumával, mint ízig-vérig katona, a leghivatottabb a tiszt- és altiszt- kar szociális és gazdasági helyzetének orvoslására, a Trianon óta oly kényes intézmény irányítására, abban a kemény és férfias militarista szellemben, amely mindig a legrokonszenvesebb és legértékesebb jellemvonása volt a fajvédők energikus vezérének. A mai agastyánok irányította kulturfőlényes antimilitarista közszellem közepette csak a legnagyobb örömmel üdvözölhetjük Gömbös Gyulát a magyar honvédelem magas vezetőpozíciójában.

A fajvédőpárt feloszlása, a felosztás az egységpártba való beolvadásra a vezér kijelentései szerint *nem az elvtelenség, hanem a realpolitika jegyében történt.*

„A jelen viszonyok között a nemzeti erők teljes összefogása kívánatos, mert csak egy egységes nemzeti arcvonal képes a siker reményével szembeállni mindazokkal az erőkkel, amelyek még mindig veszélyeztetik a nemzeti állam érdekeit”, — hangoztatja Gömbös Gyula s ismerve a magyar történelmnek legnehezebb évtizedében próbált karakterét, változatlan bizalommal fogadjuk szavait.

Gróf Bethlen István egyéniségének fölénye a politikai felfogások széles skáláját hangolta össze rendszerében, s a keresztyén-keresztyén földműves, kiscgazda és polgári pártban ma is a legszélesebb réteget a liberális és aranyközéputas frakciókkal szemben az u. n. fajvédő felfogású csoport jelentette. Ez a számban és kvalitásban legsúlyosabb pártcsoport *most visszanyerte vezérét*, akivel az elvi és érzelmi kapcsolatot az elmúlt évek során sem veszítette el soha s így megerősödve kétségtelenül *módja lesz a jövőben döntő betolyását érvényesíteni az ország kormányzásában.*

Gömbös Gyulának az utolsó esztendőben majdnem politikai passzivitásra szorított személye hatalmas erőt reprezentál a kormányzópártba történt belépésével. Kivételes egyéni kvalitásain kívül viszi magával a liberális sajtó gyűlölködő támadásai révén is szüntelenül élesített nagy népszerűségét s a keresztyén százezrek közös nehéz harcokon acélosodott bizalmát. Azt a bizalmat, amely a vezér elhatározó lépésével egy *új realpolitika utnakindulását* reméli, várja, követeli.

A keresztyén nacionalista realpolitikáét!

A Kormányzó Bud Jánost gazdasági miniszterré, Wekerle Sándort pénzügyminiszterré, Gömbös Gyulát honvédelmi államtitkárrá nevezte ki

Szabóky Alajos államtitkárt a II. fizetési osztályba léptették elő -- Borbély Maczky Emil és Kontra Aladár Gömbössel együtt szintén csatlakoznak az egységpárthoz

Gömbös Gyula nyilatkozata a fajvédőpárt feloszlásáról

Budapest, szeptember 7. MTI: A hivatalos lap szombati száma a következő kormányzói kéziratokat közli:

A miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbízott m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére dr. Bud János m. kir. pénzügyminisztert ezen állásától saját kérelmére felmentem és egyben *öt az ország gazdasági politikájának egységes irányítására tárcanélküli m. k. r. közgazdasági miniszterré, dr. Wekerle Sándor magyar felsőházi tagot pedig m. kir. pénzügyminiszterré kinevezem. Kézirataim idezárom. Kelt Gödöllőn, 1928. szeptember hó 5. napján. Horthy sk. Dr. Vass József sk.*

A kinevezési kéziratok

I. Kedves dr. Bud! A miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbízott m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére Önt m. kir. pénzügyminiszteri állásától ezennel saját kérelmére felmentem és egyben az ország gazdasági politikájának egységes irányítására tárcanélküli m. kir. közgazdasági miniszterré kinevezem. Örömmel ragadom meg ezen alkalmat, hogy Önnek hosszú pénzügyminiszteri működése alatt az ország pénzügyi

helyzetének helyreállítása körül fáralhatatlan buzgalommal és önfeláldozással szerzett rendkívüli és elvéülhetetlen érdemeiért újlag teljes elismerésemnek adja kifejezést. Kelt Gödöllőn, Szeptember 5-én. Horthy sk. Vass József sk.

II. Kedves dr. Wekerle! A miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbízott m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére Önt m. kir. pénzügyminiszterré kinevezem. Kelt Gödöllőn, szeptember 5-én. Horthy sk. Dr. Vass József sk.

Szabóky Alajos előléptetése

III. A miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbízott m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére dr. Szabóky Alajos pénzügyminiszteri államtitkárnak II. fiz. osztály jelleget adományozom, nevezetehz intézett kéziratom idezárom. Kelt Gödöllőn, szeptember 5-én. Horthy sk. Dr. Vass József sk.

IV. Kedves dr. Szabóky! A miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbízott m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére Önnek a II. fiz. osztály jelleget adományozom. Kelt Gödöllőn, Horthy sk. Dr. Vass sk.

Gömbös Gyula államtitkári kinevezése

V. A m. kir. honvédelmi miniszter előterjesztésére jákai Gömbös Gyula országgyűlési képviselőt államtitkárrá kinevezem. Kelt Gödöllőn, szeptember 5-én. Horthy sk. Gróf Csáky sk.

Az új pénzügyminiszter életrajza

Budapest, szeptember 7. MTI: Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter néhai Wekerle Sándor pénzügyminiszternek és miniszterelnöknek legidősebb fia 1878-ban született Budapesten. Jogi tanulmányait a budapesti és németországi egyetemeken végezte. Azután állami szolgálatba lépett. Előbb a kereskedelmi miniszterium vasuti és külkereskedelmi osztályában fejtett ki tevékenységet. Tehetsége korán bontotta ki szárnyait. Már 27 éves korában egyetemi magántanár, amely minőségben vámügyekkel és kereskedelmi politikával foglalkozik. A politikai életben a koalíció uralomra jutásakor kapcsolódott be 1906-ban, amikor a breznóbányai kerület választotta képviselőnek, alkotmánypárti programmal. 1910-ben nem vállalt mandátumot. A háború kitörésekor hadba vonult és mint százados szolgált és több kitüntetést szerzett. A háború után újra elfoglalta katedráját a kereskedelmi akadémián, majd a közgazdasági egyetem felállításával ezen az egyetemen adja elő a pénzügyi jogot, 1926-ban egyetemi ny. r. tanár lett. Széleskörű szakirodalmi tevékenységet folytatott a katedrával kapcsolatos elfoglaltsága mellett és igen nagy munkás-

ságot fejtett ki gazdasági intézményeink keretein belül is. Élénk részt vett az OMGE és más agrárintézményünk működésében, tagja az OMGE igazgató tanácsának, végrehajtó bizottságának, társelnöke a Hadik János gróf elnöklété alatt álló OMGE közgazdasági bizottságának és tagja a kereskedelmi miniszteriumban a külföldi szerződéseket előkészítő bizottságnak.

A felsőházról szóló törvény megalkotása után Pestvármegye törvényhatósági bizottsága küldte be egyhangú szavazás alapján a felsőházba, ahol pénzügyminiszterré történt kinevezéséig nagy munkásságot fejtett ki a pénzügyi, közgazdasági és külügyi bizottságban. A felsőház pénzügyi bizottságának jegyzője, illetőleg állandó előadója volt.

Gömbös Gyula nyilatkozata

Budapestről jelentik: Az egyik budapesti lap munkatársa beszélgetést folytatott Gömbös Gyula honvédelmi államtitkárral, aki érdekes nyilatkozatban indokolta meg az egységpártba való belépését.

Mindenekelőtt kijelentette, hogy reméli, miszerint pártjának jelen-

tős többsége csatlakozni fog elhatározásához és követni fogja vezére példáját.

Hogy mekkora a párt — mondotta — arról objektíven nyilatkozhatom, mert a statisztika hivatalosan megállapította a legutóbbi választások alkalmával, hogy a fajvédő pár, dacára a nehéz viszonyoknak, amelyben a küzdelmet felvette, körülbelül 120.000 szavazatot kapott. De még helyesebben mutatja a fajvédőpárt erejét az, hogy körülbelül 42 kerületben be tudták nyújtani az ajánlásokat, de az is, hogy az ország közvéleménye pártunk programját mindig szimpátiával fogadta. A csatlakozás gondolata tehát tényleg jelent erőgyarapodást és komoly faktor azon törekvések szolgálatában, amely az összes nemzeti erők egyesítését célozza.

Kijelentette Gömbös Gyula, be kellett látnia azt neki, aki Bethlen István gróftól személyesen régóta ismeri és akivel együtt hosszú időn keresztül az ellenforradalom óta, de azelőtt is dolgozott, azzal a férfival szemben, aki az országot hosszú éveken keresztül hivatalosan képviseli: nehéz intranzigens nacionalista politikát képviselni. Nehéz ez vele szemben, akik magát is intranzigens magyarnak tart. Kötelessége volt tehát férfiasan levonni a konzekvenciát és csatlakozni Bethlen István gróffhoz abban a munkában, amely a legszentebb magyar gondolatok érvényesülését célozza.

Miután vezér voltam és katona vagyok — mondotta — nagyon jól tudom, hogy minél nehezebb a helyzet, annál inkább szükség van fegyelemre, a részletkérdésekben teljes alárendelésre. A politikus benem csak akkor jelentkezett, amikor elvi elgondolásokról volt szó és amikor lelkiismeretemmel össze nem tudtam egyeztetni annak idején az egységpártban való benmaradásomat. A jövőben is ezek a szempontok lebegnek szemem előtt, megtanulva azt, hogy az ország mai nehéz helyzetében százszázalékos pártprogram megvalósítása lehetetlen. Vannak kérdések, amelyekben teljesen félre kell tenni azt a differencializálódást, amely a magyar politikai életben mutatkozik. Hangsúlyoztam a mindenáron való ellenzékieskedés lehetetlen voltát, mert jól emlékszem arra, hogy 1918-ban a magyar polgári társadalmat az ellenzékieskedés, Tisza István fenkölt személye körüli kicsinyes harcok rákfénéje buktatta meg és elhatároztam, hogy soha ebbe a

hibába nem fogok esni, hogy magam is ezt a nemzeti szempontból hamis utat kövessem. Ha van magyar egység, akkor van pozitív magyar erő és nemzeti érvényesülés, ha hiányzik ez az egység, akkor Mohács tragikus eseményei ismétlődhetnek meg.

— Az előbb említett szempontokból itélem meg a sajtónak a megnyilatkozását belépésemmel és barátaim belépésével kapcsolatban és dacára annak, hogy a világnézetű szempontból velem közös sajtó igazságtalan ítéletet mond e lépésem felett, nyugodt lelkiismerettel teszem azt, amit teszek, mert tudom, hogy kötelességet teljesítek és hozzájárulok ahhoz, hogy a magyar közélet teljes konszolidációja bekövetkezzék.

Ezt én abban látom, hogy a közélet összes faktora a nagy nemzeti kérdésekben teljes harmóniában működjenek, az óramű pontosságával. Mert az a nemzet, amely a centrifugális erők korszakában először érvényesíti saját kebelén belül a centripetális — az öncélú — erők áldásos nemzet-erősítő hatását, olyan előnyökre tehet szert nemzetközi viszonylatban is, amelyek nálánál nagyobb nemzetekkel szemben is biztosítják élettelteit és ennek megfelelően politikai és gazdasági pozícióját.

— A királykérdésben az álláspontom közismert. Elvi álláspontomat a belépésem nem érinti. A gyakorlati megvalósítás szempontjából azonban vallom Bethlen István gróf álláspontját, hogy ez a kérdés nem aktuális. Röviden: először az ország és azután a király.

— El voltam készülve arra, hogy politikai ellenfeleim felvonuljanak ellenem. Megnyugvással vettem tudomásul, hogy a jelentős politikai vezetők és mértékadó politikai tényezőket tárgyi érvelésekkel meg lehetett győzni. A kisebb faktorok meggyőzését nem tartottam fontosnak, ezeket rendszeresen nem is lehet meggyőzni. Mint harcos ember mindig tisztelettel állottam szemben azokkal, akik magasabb elgondolások alapján ellenfeleim voltak és ma is ellenfeleim. A sasokat mindig csodálattal nézem, amint hegycsúcsok felett szédítő magasságban merész íveléssel röpködnek, csiripelést azonban nem hallgatok.

Értesülésünk szerint Gömbös párt-

jából Borbély-Maczkó Emil és Kontra Aladár képviselők lépnek be most az egységes pártba. Héjjas Iván nem csatlakozik az egységespárthoz.

A magyar kormány elutasította az oláhok hangulatkeltő jegyzékét az optánsügyben

Bukarest, szeptember 7. Az oláh kormány augusztus 29-iki jegyzékére a magyar kormány válaszáat a bukaresti magyar követ ma adta át. A jegyzék így szól:

Miniszter Ur! Nagyméltóságod augusztus 29-én kelt jegyzékét kormányomnak átnyújtottam, amelyre kormányom válaszáat van szerencsém a következőkben közölni: A magyar királyi kormány mély sajnálattal kénytelen megállapítani, hogy ez az új jegyzék, anélkül, hogy a legkisebb barátságos megoldásra feltétlenül szükséges közeledésre okot szolgáltatna, az oláh kormányt ugyanazt az álláspontját hangsúlyozza, amelynek alapján az oláh kormány úgy igyekszik feltüntetni az ügyet, mint ha azt a nemzetek szövetségének tanácsa Románia javára már is „elintézte” volna.

A jegyzék ebből egyenesen arra látszik következtetni, hogy a tulajdonképeni kérdés tárgyában nem igen van miről tárgyalni a felperesekkel, illetőleg a magyar kormánnyal, hanem legfeljebb egy egészen más természetű ügyben, nevezetesen jóvátételi kérdésben. Ennek az új jegy-

zéknek még a leglényegesebb elemét, azt a felszólítást, hogy mindkét fél nevezzen ki megbízottakat, járuljon hozzá, hogy ezek összeüljenek, amely felszólítás magában véve nem származik az oláh királyi kormánytól, hanem igenis a magyar királyi kormánytól, ezt a felszólítást az oláh királyi kormány legutóbbi jegyzékében úgy fordítja vissza, hogy annak elfogadása, illetőleg fenntartása automatikusan maga után vonná az oláh királyi kormány által felállított összköveteléseknek előzetes elfogadását.

Az ügy jelenlegi állásában a magyar királyi kormány nem tartja szükségesnek azt, hogy részletesen helyreigazítsa azt a számos ténybeli és felfogásbeli tévedést, amelyet ez az új jegyzék tartalmaz. A magyar királyi kormány abból a célból, hogy újra megnyissa annak a jogszolgáltatásnak utját, amelyet a békeszerződés előírt, amelyhez Magyarország elvitázhatatlan joga van, — még akkor is, ha közeledése nem vezetne eredményre, — a trianoni szerződés és a nemzetek szövetsége egyezségi okmánya alapján új kérelmet intézett a nemzetek szövetsége tanácsához.

BOKANOWSZKY

a repülőszerecséltenség folytán elpusztult francia kereskedelmi miniszter

A babona-elleni kiállítás megnyitása

Budapest, szeptember 7. Ma nyitották meg az Országos Orvosszövetség által rendezett babona és kurukszás elleni kiállítást. A megnyitón az orvostársadalom számos kitünősége jelent meg. A népjóléti miniszter képviseletében dr. Scholtz Kornél államtitkár nyitotta meg a kiállítást, akit az Orvosszövetség részéről Csilléry András dr. az Orvosszövetség elnöke üdvözölt.

Szobrot emelnek Biharinak

Budapest, szeptember 7. A MOT jelenti: Száz esztendeje annak, hogy Bihar János híres cigányprimás, a Rákóczi-induló szerzője, József nádor udvari zenésze az 1809. évi nemesi felkelés táborigényvezetője meglát. Halálának centennáriuma alkalmából a híres cigányprimásnak szobrot emelnek s a fővárosban megjelölik azt a házat, ahol a Rákóczi-induló szerzője meglát. A szobor- és az emléktáblaleleplezési ünnepségek október 7-én, délelőtt folyik le nagyszabású ünnepség keretében.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Ásványvizekben főlerakatát

birjuk több bel és külföldi forrásnak és kiterjedt üzletkörünk révén az összes használatos ásványvizeket raktáron tartjuk, kifogástalan friss állapotban. Csak egy próbát kell tennie s meggyőződik, hogy a legelső és legjobb forrás vagyunk e tekintetben is.

Kontsek Géza k. r. t.

Figuragyűjtemény

Irtá: Fazekas Imre

5. Az amerikai magyar.

Persze, előbb riportot kellene írni a legutóbb lezajlott Szent István heti parádéről. Az ember szépen leírná, hogy kezdődött, hogyan forgatták egy iszonyu nagy nyárson az ökröt a Tattersallban, hogy vonultak fel ünnepi díszben a ragyogó falusi lányok, legények, milyen volt a ruhája a főhercegasszonynak, nemkülönben az esztergomi érseknek s milyen megkapó hatása volt az ünnepi körmenetben résztvevő külömböző rendű apácák végtelen segege.

A helyzet ugyanis az, hogy az amerikai magyar ezzel a világraszóló ünnepséggel lett aktuális.

Mivel azonban a riportokat már jóelőre, alighanem még tavaly leírták az élelmes zsurnaliszták, én azon kezdtem, hogy bemegyek a tömeg kellős közepébe, néppé válok, tömeggé, hőmpolygók, hullámmozom, ágaskodom, s természetesen nem látok semmit. Ezen valamiképen segíteni kell, gondolom magamban, úgy kellene csinálni, hogy megkerü-

löm az egész sokadalmat s odamegyek, ahol már — senki sincs, onnan legalább látom a tömeget. A ligetben voltam ugyanis. Történelmi díszfelvonulás volt jelentve, angyalokkal, Zrínyi Miklóssal, Mátyás királlyal s cigánymuzsikával. Ezt valahogy még csak látni kell s amint javában kerestem a megfelelő helyet, ahonnan én mindent látok, egyszerre csak elém bukkan egy csinos kis ház, egy valóságos fából vaskarika, egy kőház — fából. Ej, de takaros!

Itt kérek bocsánatot a felvonuló hősi multtól, hogy egy percre megállottam a házikó előtt, ahelyett, hogy továbbloholtam volna eredeti céloim felé. De ki tudja megérteni azt az érzést, látni valamit, amely egykor a sajátunk is lehetett s most kiállítás tárgya. Egy házikó — ezer, meg ezer van még ehhez hasonló és semmi se jut róluk eszünkbe. De egyet látni és arra gondolni, hogy egykor nekünk is volt egy ilyen parányi viskó és küzködni az erőszakosan feltalakodó elmúlt világ ellen, a vadszöllő ellen, amely végig csókolgatta azt a kis viskót, a kis kert ellen, amely gyenge hagymát és zöld borsót varázsolt asztalunkra, a gólyafészkes kémény ellen, ahol

fiatal gólyák nem resteltek fülünk hallatára kelepelni tanulni... Oh, de hát ezt még csak valahogy ki lehet bírni. Ha nehezen is, de mégis bele tud nyugodni az ember. Volt, nincs. De, hogy az ember többé ne is lása!... Még a helyét se, még megszűröl se. Hogy nem azért nincs, mert az ember saját jószántából hagyta el, megunásból, új világ utáni vágyásból, vagy elhagyta egy időre, hogy majd egyszer, később, amikor jölesik, amikor megkívánjuk, visszamegyünk, — hanem azért, mert elvették tőlünk, orozva, csellel, erőszakkal, és most emiatt gomolyogni kell a nagyvilágban akarva, nem akarva, mindenütt idegennek, és mindenütt kifosztottnak érezve magunkat... Ez több, mint amennyit nyugodtan, türelemmel kibírni lehet.

Álltam a házikó előtt és néztem. Talán nem is a házikót néztem. Messzire bámultam és összeverődött előttem sok ilyen kis ház, aprók, fehérek, nádtetejűek, gólyafészkesek. Utcák kerekedtek ki, itt egy régi szárazmalom, benne a nagy kerék körül hancurozó gyerekekkel. Vajjon mi lett azokból a gyerekekből?

Akkor jött előlem az amerikai magyar. Mosolygós képű, harcsa-

bajszu, fekete ködmönös, kerekkalapos igazi magyar. Egy cseppet sem amerikai, csizmás és nem pantallós, a bajsa is, mondom, pederve volt, nem lenyírva. Érdekes mégis, hogy én első percre tudtam, hogy ez az ember most jött Amerikából. Amíg csak az újságok írták rá se hederítettem, talán nem is lesz az egészből semmi, vakláma, gondolta. Ki költ el annyi temérdek pénz utra, egy-két nap kedvéért? De ő is odaállt a ház elé és most már esküt is tettem volna rá, hogy Amerikai.

— Jó az ilyen kis ház, — mondja felém, de inkább úgy magának, simogatólag, becézve, gügyögve. Ránéztem.

— Falusi ház, — mondom. Amerikában is van ilyen?

— Amerikában... van, van — dűnyögő, — sok van, ilyen, de mégsem ilyen, Farm-ház, wek-end-ház, ilyen formán hívják. Idehaza meg csak vityilló! — teszi hozzá mosolygós boldogan.

— De jó! — szögezem le, aztán mintha csak most jutna eszembe megkérdelem:

— Sokáig volt Amerikában?

— Hát ahogy vesszük. Huszon-

G. Szabó Kálmán pesti kiállítása

Csak nemrég irtunk G. Szabó Kálmán festőművész, kollégiumi tanár svájci nagy sikeréről, melyet művészeti fametszeteivel ért el. Most a kiváló művész újabb sikeréről számolhatunk be. Az Ernszt-muzeum meghívta gáborjáni Szabó Kálmánt őszi tárlatára és egy nagy teremben mutatja be a külföldön már oly nagy elismeréssel fogadott műveit. A kiállítás, mely iránt fővárosszerzte nagy az érdeklődés, vasárnap nyílik meg.

Toborzás a folyamórséghez

Budapestről jelentik: A belügyminisztérium toborzást hirdet magyar állampolgárok részére a folyamórséghez hat évi szolgálatra való belépésre. Jelentkezni lehet október 1-től 20-ig, minden kedden, csütörtökön és szombaton a folyamórség központi parancsnokságánál, Budapest, Laktanya-u. 33.

Vasalás közben lángrobbant a ruha

(A Hajdúföld tudósítójától.) Majdnem végzetessé vált szerencsétlenség történt pénteken délelőtt a Kossuth-utca 22. számú ház első emeletén, ahol a Debreceni-nővérek varrodája van.

Debreceni Erzsike benzinnel tisztogatott ruhák vasalásához fogott éppen s nem vette észre, hogy a ruhák még nem száradtak meg egészen s

a tízes vasaló érintésétől lángrobbantak.

Pillanatok alatt lángban állott a ruha s a tűz ácsapott Debreceni Erzsike ruhájára is s bár a varrodában levő lányok azonnal segítségére siettek és elfojtották a tüzet, mégis leégett az egész ruhája s könnyebb égési sebeket szenvedett az arcán, karján és a lábán.

A tűz keletkezése olyan pánikot idézett elő, hogy rögtön telefonáltak a tűzoltóságának. Rehák Tamás parancsnok vezetésével csakhamar megérkeztek a tűzoltók, de már nem volt szükség közbelépésükre. Az elégett ruhák értéke meghaladja a 300 pengőt.

három és félévig, kereken. Ez csak elég?

— És most visszamegy újra?

— É-én? Amerikába? Hát azért jöttem haza, hogy újra visszamenjek? Hát nem látja az ur ezt a házat?

A tömeg, az isten adta tömeg nyüzsgött, sodródott, már nem voltak egyedül. A harcsabajuszu öreg magyart hozzámlökte egy percre a tömeg — mi tagadás, éreztem, hogy boros. Amerikában tilos jutott eszembe. Minden olyan lehet ott — csak mégsem olyan! Hát nem látja az ur ezt a kis házat itt? És vele a falut, a kis kerteket, a rétet, a végtelen kalászokat, meg a szüreti pincéket? ... Lehet ilyen Amerikában?

— Most már itthon is megélek, — hangzik felém még. Aztán a tömeg viszi az öreget, aki megy, mosolyogva örülve a tisztelőnek, amely körülveszi őt itthon, a balzsamos levegőnek, a gyönyörű hangulatnak, a nyárnak, a falunak, a gólyafészkeknek, a kis háznak. Megy, — haza.

Álltam a ház előtt, leövekelten összeszorított fogakkal és néztem. Farm-ház volt, wek-end-ház, vagy ilyesmi, amerikai volt, ultra modern és én is Amerikában voltam. És belevilált, hogy én vagyok az amerikai magyar...

Háromezernégyszáz debreceni házhely igénylő közül csak száz akar telket kapni

Nem fizetik be a telek vételárának első részletét — Szeptember 25-ig befejeződik az egész eljárás

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni házhelyrendezési akció, amely évek óta húzódik, végre befejezés felé közeleg. Egészen bizonyos azonban, hogy a roppant lendülettel és horribilis költséggel lefolytatott házhelyrendezés **szánalmasan összezsugorodik, mire a végére ér.** Kiténik ez a városi tanács egyik legutóbb tárgyalott ügydarabjából is.

Az OFB. kiküldött mérnöke ugyanis azt kérte a városi tanácstól, az OFB. által megváltott egyes telektömbök határvonalát a saját költségén tüzesse ki, csináltasson nivó felvételt és ezt közölje az OFB.-vel.

A városi tanács ezt a kérelmet

megtagadta és pedig igen érdekes okok miatt. Az először jelentkezett 3400 debreceni házhelyigénylőből csak 817 fizette be az eljárási költségeket, így tehát összesen 817 jogosult lenne. Ezek azonban csak akkor kaphják meg telkeiket, ha szeptember 25-ig befizetik a vételár egy negyed részét. Jellemző a mai nehézségek gazdasági viszonyokra és egyben az OFB. eljárás illuziózus voltára, hogy máig csak 67 igénylő fizette be a vételár egy negyedét.

A városi tanács véleménye szerint szeptember 25-ig legfeljebb százra emelkedik a befizetések száma. Ilyen körülmények között tehát tel-

jesen felesleges volna mind a 817 házhelyet felméréstettetni, mert csak azok kapnak telket, akik a vételár egynegyedét befizetik.

Érdemes volna egyébként kiszámítani, hogy mennyibe került eddig az OFB. házhelyrendezési eljárása. Az évek óta folyó munka költségeiből egészen bizonyosan kitalálható, hogy a száz telkeknek az ára, amelynek végre gazdája akad. A nagy hűhóval, költséges adminisztrációval megindult akció összehuzódott egy jelentéktelen semmisséggé, amelynél több és eredményesebb volt minden új debreceni parcellázás, amely az OFB. közbejött nélkül történt meg.

A postapalota építésével elszűkítik a Hatvan-utcát

A szabályozási vonal csak akkor módosítható, ha a zsidó hitközség építkezik — A jelenlegi utcavonalból 3 méterrel fog kiugrani a postapalota

(A Hajdúföld tudósítójától.) Lapult más helyén megemlékezünk arról, hogy a Hatvan-utca szabályozási vonalának megváltoztatását több törvényhatósági bizottsági tag megfélembizte, miután a közgyűlés által, a zsidó egyház érdekében kitűzött új szabályozási vonal teljeséggel helytelen és tarthatatlan. Ezt bizonyítja az a körülmény is, amely csak most derült ki a posta palota építése kapcsán.

A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén ugyanis Fejér Ferenc kérdést intézett Kovács műszaki tanácsoshoz, hogy igaz-e, miszerint a postapalota a Hatvan-utca mai építési vonalától 3 méterrel kiugrik és így a Hatvan-utca elszűkül.

Kovács főtanácsos, valamint Vida-Szücs főmérnök felvilágosításából kiderült, hogy a dolog tényleg így van. Nevezetesen a szabályozási terv szerint a Hatvan-utca páratlan oldalának építési vonalát egyenesbe kell hozni a Bethlen-utca sarkán álló Kovács-féle házzal, ami azt is jelenti, hogy a Bethlen-utca torkolatánál már hét méterrel kijebb lesz az utca vonal, mint ma van.

Vásáry főjegyző azzal is megtoldotta ezt, hogy a szabályozási terv már miniszterileg is meg van erősítve, de hát tudunk azon, hogy rajta bármiféle változást is lehessen eszközölni. Ha egy pár évvel el akarjuk halasztani az építkezést, — mondotta a főjegyző, — ám csak tessék!

Mindebben nemcsak az az érdekes, hogy a Hatvan-utca így teljesen el lesz csúfítva, hanem az is, hogy a szabályozási tervet azonnal lehet sürgősen módosítani az utca másik oldalán, ha ott a zsidó hitközség építkezik, ellenben azonnal változtathatatlannal szentírás lesz, ha egy fontos közintézményt kell elhelyezni.

A mi álláspontunk ma is az, amit volt ebben a kérdésben. A szabályozási tervet igenis érvényben kell hagyni, végre kell hajtani, azonban

nemcsak a baloldalon, hanem a jobboldalon is, vagyis ott, ahol a hitközség építkezik.

Mert a szabályozási terv mindkét oldalra készült. Most azután ha a zsidó hitközség miatt nem viszik

beljebb a jobb oldalt, de viszont hét méterrel kitolják a bal, olyan girbe-

A hajduböszörményi Nemzeti Párt megtartja függetlenségét és önállóságát

Dr Csorba Antal pártelnök nyilatkozata

(A Hajdúföld tudósítójától.) Gömbös Gyulának a tegnapi lapokban megjelent nyilatkozata, mely immár hivatalosan is publikálja az egységes pártba való belépését, a hajduböszörményi Magyar Nemzeti Párt körében nem keltett meglepetést, de változást sem. A város társadalma körében helyenként úgy beszélnek a párt sorsáról, hogy az feloszlik s beolvad az Egységes Pártba. Azonban ez téves felfogás, mint az alábbiakból kiténik, mert munkatársunknak a párt elnöke, dr. Csorba Antal ügyvéd így nyilatkozott a még fiatal, de életerős párt további sorsáról:

Gömbös Gyulának, mint vezérnek újabb együttműködése gróf Bethlenel hosszabb idő óta képezte a megbeszélések anyagát. Hónapokkal ezelőtt tisztában voltunk a lépés bekövetkezésével. Ennek a lépésnek rendkívül sulya abban nyilvánul, hogy ilyen módon a fajvédelmi gondolat erőteljesebben fog megnyilatkozni a kormányintézkedésekben is. Szent a meggyőződés, hogy az újabb nemzedék mind ennek a gondolatnak a jegyében fogja a jövőben működését kitéíteni. A fajvédelem most már nem pártprogram, hanem új hit, amely újabb kincsekkel gazdagította a magyar lelket, s mind addig igazság marad, míg hozzá nem juttatjuk fajtánkat az idegenek által elfoglalt pozíciókhoz. Mi itt helyben, ha tudjuk, teljesíteni fogjuk a vezér óhaját. A kooperálás lehetősége nem rajtunk múlik, de elég erősek érezzük magunkat arra, hogy önállóan is küzdeni tudjunk. Célunk az, hogy egészségesebb és erőteljesebb lüktetést vigyünk minden közéleti ténykedésbe. Ma a városunk lakosságának nagy rétege akaratlanul is összeköttetésben van a zsidó tőkével, melynek azonban nem a hasznát látja. A zöldhitel uzsora, a buzaletet uzsora, mind olyan jelenségek, melyek más gazdasági rendelkezésekkel és intézkedésekkel meg volnának

görbe kutyaszorító lesz a város egyik legnagyobb utcájából, amelyet még nem látott senki emberfia.

Végre meg kell már szüntetni azt a lehetetlen állapotot, amely Debrecenben uralkodik a szabályozások körül és vagy egészen el kell törölni, vagy minden pontján végre kell hajtani a szabályozási tervet, még akkor is, ha a zsidó hitközség érdekeit érinti.

előzhetők. Szomorúan keil megállapítani azt, hogy bár a vármegye tüzes beszédekben és határozatokban bélyegezte meg az uzsorát, a szükséges kormányintézkedés megtétele érdekében mégsem küldték el idejekorán a felterjesztést. Ilyennek előfordulni nem volna szabad. Pártunk helyi szervezete eredeti programja mellett mindvégig kitart: **önállóságát fel nem adja s az elkövetkezendő városi és vármegyei választásokon soraközásra szólítja fel mindazokat, akik önállóan merik járni a magyarok egyenes útját, megvetve minden megalkuvást, hízélgést és önámítást.**

Halálos autógazolás

(A Hajdúföld tudósítójától.) Pénteken délben a sebészeti klinikára szállították a mentők Tóth László 26 éves mechanikust, aki autószerencsétlenség áldozata. Tóth László a klinikán anélkül, hogy eszméletét egy percre is visszanyerte volna, meghalt s így már kihallgatható nem volt. A rendőrség megindította a vizsgálatot hogy halálos szerencsétlenségét saját vigyázatlansága, vagy valakinek gondatlansága okozta. A kórbonctani intézetben ma fogják felboncolni a szerencsétlenül járt mechanikust.

Súlyos baleset az autó miatt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Súlyos szerencsétlenség érte a Békési és Löw fásceg társigazgatóját, Löw Miklóst. Mikor az ut egyik oldaláról át akart menni a másikra, egy autó siklott el előtte, mire az igazgató hirtelen hátra ugrott, de oly szerencsétlenül, hogy elesett és fejét beleütötte a járda szélébe. A mentők be szállították az eszméletlen, vérző embert a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették, majd lakására szállították.

Vasárnap ünnepélyes keretek között nyílik meg a debreceni Kistemplom

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hirt adtunk már arról, hogy a restaurált debreceni kistemplomot szeptember 9-én, vasárnap nyitják meg ünnepélyes keretek között. Az ünnepély részletes programját, valamint az ezzel kapcsolatos istentiszteleti sorrendet a következőkben közöljük:

Vasárnap délelőtt 9 órákor. 1. Fennálló ének: 63. dics. 1. verse. (Jövel Szentlélek Ur Isten...) 2. Kezdő ének: LXXXIV. zsoltár 1. és 2. verse. (Óh seregeknek Istene...) 3. Bibliát olvas és megnyitó imát mond Szele György lelkész. 4. Énekel az Iparos dalkör. 5. Predikál dr. Baltazár Dezső püspök. 6. Közének: 231. dics. 5. verse. (Vigyázzanak, Uram szemeid...) 7. Urvacora bevezető ének: XXIII. zsolt. 1. verse. (Az Ur énnekem őriző pásztorom...) 8. Urvacorai ágendát mond Molnár Ferenc lelkész. 9. Urvacora vétele: közben a 205. dics. (Jer, lássuk az Ur keresztjét...) 10. Urvacora utáni hálaadó imát mond Molnár Ferenc lelkész. 11. Bezáró ének: 210. dics.

1. verse. (Uram, bocsásd el népedet békével...)

Vasárnap délután 5 órákor. 1. Fennálló ének: 4. dics. (Ur Jézus, mely igen drága...) 2. Kezdő ének: 7. dics. 1. és 2. verse. (Im bejöttünk nagy örömmel...) 3. Bibliát olvas és imát mond Kolozsváry Kiss László lelkész. 4. Énekel a debreceni református tanítók vegyeskara. 5. A Kistemplom történetét ismereti dr. Zoltai Lajos, a debreceni Déri-muzeum igazgatója. 6. Alkalmi költeményt olvas Baja Mihály lelkész. 7. Énekel a debreceni református tanítók vegyes kara. 8. A Kistemplomra elhelyezendő emléktáblával kapcsolatban, az 1860-iki „párens-harcról” előadást tart dr. Révész Imre lelkész. 9. Gyülekezeti közének: 7. dics. 6. vers. (Prédikáltasd szent igédet...) 10. Rövid bibiamagyarazatot tart s utána bezáró imát mond Uray Sándor lelkész. 11. Bezáró ének: 37. dics. 1. verse. (Isten áldd meg a magyart...)

A kereskedelmi kamara értekezlete a Piac-utca rendezése ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Piac-utca rendezésének és burkolásának megoldása tárgyában a kamarai állásfoglalás kialakulása végett csütörtökön délután értekezletet tartott, amelyen résztvettek a kamara, a város, a műszaki ügyosztály, az államrendőrség, a Helyivásut és a Kereskedő Társulat képviselői.

Sesztina Jenő az értekezlet megnyitása után ismertette a tárgyat, majd dr. Radó Rezső főtitkár rámutat arra, hogy a főutca a város főközlekedési ere is, szükséges tehát, hogy ez ut rendezése és burkolása úgy történjen, hogy azon a kereskedelmi és ipari és az általános forgalom a legcélszerűbben legyen lebonyolítható. A megoldásnál főszempont a gyakorlati célszerűség. A fejlődő forgalom levezetése csak megfelelő uton biztosítható. A kamara időszerűnek tartotta az értekezlet összehívását, hogy azon az ut rendezésére vonatkozó előterjesztés minden lehető szempontból mérlegeltesse.

Dr. Varga Elemér főjegyző ismerteti a kérdés jelenlegi állását. Utal a közgyűlés határozatára, amelyet a közgyűlés néhány tagja megfellebbezett, mert a középsétány létesítését tartják helyes megoldásnak. A közgyűlési határozat helyessége el nem vitatható. Viszont a középsétányos megoldás szép ugyan, de költséges s megvalósításához széles és egyenes utca szükséges, amely a jelen esetben rendelkezésre nem áll.

Zelinger Ede felszólalása után Sebestyén Lajos műszaki tanácsos részletesen ismertette a Piac-utca rendezésére vonatkozólag készített középsétányos tervét, Vida Szűcs Imre pedig a jelenlegi helyzet fenn-

tartásának praktikusságára mutatott rá, amely legkevesebb költséget igényel. A villamos sínek áthelyezése tetemes és pedig többszáz ezer pengő igényelne.

Dr. Radó Rezső rámutatott arra, hogy a Piac-utca rendezésénél főszempontok: a közlekedés fejlődése s a rendelkezésre álló pénz. E szempontokkal teljesen számoló megoldás az, ha

a jelenlegi két oldalsétány megszünik mindkét oldalon, a gyalogjárót két, a jobboldalon esetleg három méterrel szélesítik,

a gyalogjáró szélén dus lombozatu vadgesztenye, vagy platán fákat ültetnek s az egész uttestet aszfalttal burkolják. A villamos sínek maradnak a mostani helyükön. A gyalogközlekedés biztonsága érdekében pe-

dig közlekedési szigeteket csinálnak. Ez a megoldás a kereskedelem és ipar igényeit teljes mértékben elégíti ki.

Vitéz Boszkó Mihály államrendőrségi felügyelő a Radó javaslatát találja a legmegfelelőbbnek és elfogadásra legalkalmasabbnak.

Az értekezlet tagjai ezután a Radó Rezső által ajánlott megoldási módot egyhangulag elfogadták s felkérlik a kamara elnökségét, hogy annak megvalósítása érdekében a városi tanácshoz irjon át a kamara, egyben a kereskedelemügyi miniszterhez tegyen felterjesztést.

Tizennégyezer pengő egy hortobágyi napkeltéért és napnyugtáért

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírtuk már, hogy az UFA filmgyár Magyarországon készített magyar tárgyú monumentális nagy filmjét, a Magyar Rapszodiát. A film felvételei túlnyomó részben a mezőhegyesi állami birtokon folytak, azonban a Hortobágyon is készült néhány felvétel.

A Magyar Rapszodia már csaknem teljesen elkészült, csupán még egy hortobágyi naplementére és napkeltére volt még szükség. Ennek felvételére szerdán este Debrecenbe

érkeztek Deschán Iván vezetésével a film operatőrei, valamint Karl Hoffmann rendező. A filmesek csőtörtők hajnalban kiutaztak a Hortobágyra, ahol a szükséges felvételeket elkészítették. Nagyszerűen sikerült egy a naplementéről, mint a napkeltéről készült felvétel. Egyedül ez a két felvétel 14.000 pengőbe került, ami talán nem is sok, ha tudjuk, hogy a film több millió pengőbe fog kerülni. A film bemutatója november elején lesz Berlinben.

Hajduböszörményben elfogtak legyveszedelmes csalót

Tizenöt kisebb-nagyobb család derült rá

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hajduböszörményi csendőrrőrkedden a Vasut-utcán egy gyanús külsejű embert szőlított igazolásra, ki nagyon hasonlított egy országosan körözött egyén személyleírásához. A meglepődött idegen ember nem tudta magát kellőképpen igazolni, amiért bekisérték kihallgatás végett a csendőrsre. A kihallgatás során csakhamar kiderült, hogy az éber járőr gyanúja nem csalt, mert egy többszörös csaló került hurokra. Hajduböszörményben rendszeresen utazgatott, hogy ott családokat kövessen el. Az elfogott egyén Csák István tiszapolgári lakos, ki már 1926. évben megkárosította a Hitelbankot 2 millió korona erejéig, majd ugyanebben az évben Balogh és Mezei Antalné terménykereskedőtől, hol gazdag földbirtokosnak adta ki magát, nem lévő buzáját eladva, tetemes összegű felpénzt vett fel, s többet feléjük sem nézett. Később egy P. Nagy nevezetű embernek adott el a szénavásár-

téren 20 métermázsza szénát azzal a kikötéssel, hogy majd szállítja s tőle 20 pengő előleget esalt ki. Ezekon kívül még vagy 15 esetben követett el sorozat s csalást s kedden is azért volt Böszörményben, hogy szénaiulásból előleget csaljon ki.

A csendőrség a debreceni ügyészségre kísérte az elfogott csalót.

Debreceniek az országos orvosszövetség kongresszusán

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Országos Orvos-Szövetség ma tartja harmincadik rendes kongresszusát a budapesti Gellért-szálló nagytermében dr. Csilléry András volt népjóléti miniszter elnöke alatt. A szokásos adminisztratív ügyeken kívül igen fontos tárgyak kerülnek megvitatás alá a napirend során. Így: A művi elvetéleknél követendő eljárás. A kuruzslás, továbbá az alkoholizmus elleni küzdelem kérdése. A közigazgatási reformjavaslat, amelynek előadója dr. Éhn Kálmán országgyűlési orvosképviseelő. A nagyfővárosú és igen látogatottnak ígérkező kongresszus városunkból résztvesznek dr. Szontágh Félix egyetemi tanár, dr. Budaházy-Bruckner Ernő ny. államvasuti főorvos, dr. Berencsy Zoltán és dr. Hutiray József debreceni alelnökök, dr. Dóczy Gedeon főtitkár. A kongresszus tagjait ma este Budapest székesfőváros látja vendégül estebédre a Gellért-szálló éttermében, amelyre igen diszes meghívókat kézbesített a posta a bejelentett tagoknak.

A vendéglőstanonciskola a beiratásokat szeptember 10-én, hétfő délután 4 órákor tartja meg Miklósu-utca 3. szám alatti helyiségében. Igazgatóság.

Minden tekintetben

a legjobb beszerzési forrás

fűszer
csemegé
gyümölcs
italárukban

Pálffy, Kossuth-u. 7. Telefon 16-96.

Halottszállítás autón vidékre is!

M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója:

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. szám. Telefon nappal 11-85

Ezton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő

halottszállító autót

állítottam be s így módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállítani.

A magyar ember „nem kívánatos idegen” saját hazájában

Kiutasítási rémregény Hajdusámsonban — Egy magyar fodrászmester kálváriája Vese-velőtől a kiutasításig

(A Hajdúfüld tudósítójától.) Ha száz zsidót kiutasítanak az országból itt marad belőlük 95, ha száz keresztényt utasítanak ki, kimegy közülük 95. Erről statisztika van. Igaz, hogy a statisztikát nem bocsátják a nyilvánosság elé, de akik valha is hallottak valamiképp az idegen ellenőrzésről, nagyon jól tudják, hogy ez így van. A Káhn Izsákokért képviselők, magas állású keresztény urak, közéleti előkelőségek kiincselnek, míg csak a belügyminiszter fel nem függeszti a kiutasítási végzést. A magyar emberrel, ha elfelejtett optálni s ha valami nagyon életbevágó oka is van az itt maradásra, nem törődik senki sem. A galiciaikért felmozdul egész Izrael minden pénze, protekciója, faji szolidaritása, mi magyarok pedig még guñyos kárörömet is érzünk, ha a hatósági bölcsesség átlierál a határon egy-egy keresztényen testvért. Ki törődik vele, hogy a hazátlan magyart holnap elnyeli az oláh vagy a cseh börtön, ki halat csak egy árva szót is a rabság, a pusztulás felé induló magyar existenciák érdekében? Senki! Pedig néha különös okok, furcsa dolgok játszanak közre egy-egy ilyen kiutasítás megszületésében. Bizonyítja ezt az alábbi eset, mely jellemzően világítja meg a mai közállapotokat.

Egy magyar kálvária regényes

Hajdusámsonba 1919-ben beköltözött egy derék, hazafias keresztény magyar ember, szaploncai Szaplonczay Ödön fodrászmester. Máramarosból menekült, mert ott nem volt maradása az oláhok miatt. Családja híres, kiterjedt magyar familia, Máramarosnak egyik legősibb nemzetsége. Maga Szaplonczay Ödön mint a 85-ös gyalogezred őrmestere verekedte végig a háborút, több kitüntetését kapott, majd megnősült s egy nagykőrösi magyar lányt vett feleségül. Menekülése után Hajdusámsonban nyitotta meg fodrászüzletét, amelyben szorgalmas munkával, becsületesen dolgozott családja fentartása érdekében. Jó magyar volt, jó keresztényen, igaz ember. Talán ez volt a bűne is.

Hajdusámsonban megkapta az iparigazolványt, 1920-ban már választójoga is volt, tehát észébe sem jutott, hogy optálni is kell. Nem is tudott róla, hogy ilyesmire is van a világon.

Vese és velő

Négy esztendőn keresztül nem is volt semmi baja, senki sem firtatta, hogy optált-e, meg van-e a magyar állampolgársága. Történt azonban, hogy Szaplonczay összekülönbözött a sámsoni adóügyi jegyzővel, Kovács Andorral. És itt kezdődött meg a dolog érdekesebb része, egyúttal Szaplonczay kálváriája. Szaplonczay ugyanis szerény jövedelme pótlására házilag levágott és kimért néhány sertést, jól lehet húsmérésre iparigazolványa nem volt. Nem is kérte tőle senki, még az adóügyi jegyző sem. Az adósról nagyhatalmu csavargatója csupán csak vese-velőt kért. Ez amíg vese-velő volt, addig nem történt semmi baj. Egyszer azután nagyon erőlyes hangon követelte Szaplonczaytól, hogy küldje át neki a vese-velőt. Szap-

lonczay megtagadta ezt. Napok se teltek bele, máris megindult ellene a kiutasítási eljárás. Szaplonczay viszont feljelentette Kovács Andort, akit a Kuria zsarolásért jogerősen 7 napi fogházra ítélte. A Kormányzó ugyan kegyelem útján elengedte a hét nap leülését, azonban a kegyelem csak a büntetést szünteti meg, a bűnösséget nem.

Kovács Andornak ezenfelül jó összeköttetései is voltak, mire még az állásába is visszahelyezték. Igaz ugyan, hogy husz képviselőtestületi tag beadványban tiltakozott ez ellen, azonban a beadvány még csak a képviselőtestület elé sem került. Kovács Andor ismét bent volt a falakon belül. Szaplonczay ellen pedig vígan folyt a kiutasítási eljárás.

A magyar ember „nem kívánatos idegen”

Nem is sokáig folyt, mert egy napon megérkezett a végzés, hogy szaplonczay Szaplonczay Ödön máramarosi nemes magyar, vitéz őrmester ur oláh állampolgár, tehát mint „nem kívánatos idegen” kiutasítottatik. Ha vesek és velők nem tagadtatnak meg 1924-ben, őt is aligha vesézték volna ki az országból. Maradt volna legalább is annyira kívánatos idegen, mint az a bizonyos Káhn Izsák.

Természetesen megkezdődött az ilyenkor szokásos herce-hurca. Szaplonczay felebezett, kérvényezett és közbe rettegve gondolt a jövőre. Mi lesz vele, ha egy napon el kell hagynia az országot, itt kell hagynia a kenyeretadó kis sámsoni műhelyt s családostól neki indulni

Megfelebbezték a Hatvan-utca szabályozását

Bakóczy Gábor és társai a szabályozási terv módosítását ellen

(A Hajdúfüld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a közgyűlés a zsidó hitközség építkezésének elősegítése érdekében olyan határozatot hozott, amely szerint eltért a Hatvan-utca érvényes szabályozási tervétől és nyolc méter helyett csak három méterrel tolta beljebb a jelenlegi építési vonalat s ez által a Hatvan-utca szabályozását beláthatatlan időkre lehetlenné tette. A határozat ellen most

Bakóczy Gábor törvényhatósági bizottsági tag és társai felebbezést nyújtottak be,

amelyben kéri a minisztert, hogy a sérelmes közgyűlési határozattal tagadja meg a jóváhagyást. A felebbezés indokolásában többek között a következőket mondják:

Nem tudjuk megérteni, de a város nagyközönsége sem, hogy mi szükség volt arra, hogy egy annak idején helyesen megindokolt szabályozási vonalnak ily kurtán-furcsán való félretervése ment határozatba. A kérdéses Hatvan-utca ugyanis, amelynek szabályozási vonalán ez a módosítás történtek,

éppen a legforgalmasabb, legszébb és a város főutcájába torkoló utcája a városnak.

Ez az épület is, illetőleg ház, a Hatvan-utca 6. számú ház, melynek kedvéért történnék most a módosi-

tas szabályozási vonalon, ennek az utcának éppen a legszűkebb, de egyben legforgalmasabb és éppen a város főteréhez legközelebbre eső utcarészen van, — magához a történelmi emlékü híres református Nagytemplomhoz alig 80—100 méternyire, — éppen ezért érthetetlen a törvényhatósági bizottságnak a határozata és

Befejezés és költői igazságszolgáltatás

csak a törvényhatóság mai öszszetételében leli magyarozatát, hogy ilyen közgyűlési határozat létrejöhett. Az iratoknál elfekvő jegyzőkönyvek tanúsága szerint, maga az építési bizottság, tehát szakbizottság, továbbá a szabályozás módosítására kiküldött ad hoc bizottság is belátta azt és helyesen is megindokolta, hogy a jelen esetben az eredeti szabályozási vonaltól való eltérése jóformán örök időkre lehetlenné tenné a Hatvan-utcának a helyes szabályozását. Egyedül a jog- és pénzügyi bizottság, amely szakértőnek éppen nem fogadható el ebben a kérdésben, javasolta kérvényezőnek, a debreceni izraelita egyháznak, mint tulajdonosnak, valamint az indítványtevők kérelmének teljesítését. — Ezzel szemben maga a városi tanács is nagyon helyesen arra mutatott rá, hogy

lehetetlen és közbiztonsági, szépiészeti, forgalmi szempontból egyáltalán meg nem engedhető a szabályozási vonal megváltoztatása.

Mindezek dacára a törvényhatósági közgyűlés a nyár közepén keves számmal megtartott gyűlésén helyezkedett arra az álláspontra, hogy meg lehet változtatni a szabályozási vonalat. A többek között az ott elhangzott fejszólalásokból, melyek a megváltoztatást megengedhetőnek tartják, indokolásul az is kitűnik, hogy már csak azért is meg kell engedni a hozott határozat értelmében a szabályozási vonal megváltoztatását, mert a mellette levő 2—3 ház oly soká kerül lebon-tás alá, hogy az eredeti terv végrehajtása esetén ez a ház éveken keresztül 6—8 méterrel beljebb legyen a fronttól. — Ez az érvelés sem állhat azonban meg, mert éppen a hozzá nem messze álló, szintén igen híres Arany Bika-szálló épülete csak az utolsó 50 év alatt háromszor épült teljesen újra. Így tehát ez az indokolás nagyon is sántít, mert hiszen az a pár épület is, amelyikről szó van,

8—10 év alatt egészen biztosan átépítve a rendes szabályozási vonalba kerül.

Nincs tehát értelme annak, hogy egyetlen egy ház hely kedvéért egy régebben megállapított s a szakbizottságok által felülvizsgált, de szintén jóváhagyott szabályozási terv csak úgy ötletszerűen megváltoztassék. Hiszen egy szabályozási tervet nem éppen csak egy ház helynek, nem is egy utcának, nem is egy városrésznek, hanem az egész városnak a kedvéért csinálnak.

De a jövő szempontjából szükséges, már csak példa statuálása szempontjából is, az eredeti szabályozási terv fenntartása, mert ezt a kérdéses telket, melynek kedvéért a szabályozási vonal megváltoztatott, éppen azért, mert egy része a szabályozási vonalba esett, vehette meg a debreceni izraelita egyház olyan olcsóért volt tulajdonosától, mindössze 44 ezer pengőért a csaknem 400 □-ölet kitévő területet éppen itt a város és főtér közepén, amelyen még ezenfelül régebbi, de köből épített emeletes, lakott épület volt, amelyből, értesülésünk szerint, a bontás folytán

az ócska anyagból csaknem 30 ezer pengőt sikerült kiárulnia.

Ha tehát ilyen dolgok lehetségesek lesznek, akkor hasonló alkalommal száz és száz esetben jönnek a törvényhatóságokhoz a szabályozási vonal megváltoztatásáért, úgy gondolkozván, hogy ha sikerül, nagyon jó, ha nem sikerül, úgy is olcsón vették a telket és nem lesz károsodásuk. Így azonban semmi értelme nem volna a szabályozási vonal felállításának, ha minduntalan, apró-cseprő magánérdekekért azt félretesszük, ez megölné lenne a helyes, céltudatos városfejlesztési politikának.

A fent előadottak alapján ismétlen kéri a már hivatkozott határozattól a kormányhatósági jóváhagyást megtagadni és az illetékes hatóságot arra utasítani, hogy az építkezéseket a kérdéses Hatvan-utca 6. számú házastelken az eredeti szabályozási vonalnak megfelelően engedélyezzék.

Ramminger hölgyfodrász

Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyvándorlás

AZ ÉN ŐSZÖM.

Ugy íáj, ha sokat sir az Ősz,
Ha bánatot hint sűrű permetegje.
Ha nem jó meg a sok boru között
Véletlenül se a derüje, kedve.

— Az én őszöm a borura-derüs:
A lényt az arannyal váltakozva lássam.
Az én őszömnek felhője mögött is
Bágyadt mosolyu, hívő megadás van.
— Az én őszömnek rőt-aranyló színe
Nem hervadás, de méla báj és szépség.
A haldoklása halk átváltozás csak:
Mert benne él az új élet-reménység.

Télbeomlás nem halálra-szántáság:
Hisz újraéledt annyi ezer őse.
A tél csak nyugvás, pihentető álom.
— Az én őszöm a tavaszvárás őse...

MAGYAR GYULA.

A m. kir. honvédség ötvenéves története

Az 1868—1918-ig fennállott régi magyar királyi honvédség ötvenéves történetéről a m. kir. Hadtörténelmi Levéltár által kiadandó díszes munka immár nyomtatás alatt áll és ez év októberében kerül szétküldésre. A mintegy 400 oldalra terjedő vastag könyv a régi honvédség keletkezésének, fejlődésének és háborús szereplésének minden mozzanatáról megemlékezik, s nemcsak a honvédség csapatainak és parancsnokságainak, hanem a koronaőröknek, a méneskarnak, a csendőrségnek, a képviselőházi őrségnek és a népfelkelésnek történetét is tartalmazza. Számos és igen részletes táblázatával, mint forrásmunka, mindenki számára becses adatgyűjteményül szolgál. Amellett a legapróbb részletekig terjedő pontossággal készített, színes és feketenyomású művészi képei a pompás művet nemcsak kedvessé teszik, hanem a régi honvédség öltözetének és felszerelésének illusztrált, hiteles emlékkönyvévé avatják. Előfizetési ára 25 pengő. Megrendelések, a pénz egyidejű beküldése mellett, a m. kir. Hadtörténelmi Levéltár I. csoport igazgatójához (Budapest, I. Bécsikapu-tér 4. szám III. emelet) intézendők.

A honvédség helyőrségi könyvtárai egy-egy példányt hivatalból kapnak.

Az illusztrációk közül kiválasztott 10 színes és 10 színezetlen képet tartalmazó képeslevelezőlap-sorozat szintén kapható. Egy sorozatnak az ára 6 pengő.

Figyelem!

Olcsó uri- és egyenruha szabóság!

Ha olcsón és jól akar ruházkodni, ne sajnálja a fáradságot felkeresni

Reich Márton

uri- és egyenruha szabót, hol a legutolsó divat szerint készít ruháját hozott szövetből már 22 pengőtől. Készít öltönyöket.

Egyesületek, tisztviselők, sportemberek 30 százalék kedvezményben részesülnek
Piac-u. 58. I. em. II. lép. 19. a.

A legjobb szováti

cserép

Márkus Sándor

hajduszováti cserépgyárosnál
szerezhető be.

Az Országos

Középiskolai Tanártestület közgyűlése

(A Hajdúföld tudósitójától.) Ismeretes, hogy az Országos Középiskolai Tanártestület az idén Nyír egyházán tartja meg közgyűlését. A közgyűlés elé várakozással tekint az ország egész tanársága, de várakozással néz a vármegye és város társadalma is. Ez a közgyűlés viszatérés lesz a régi szép idők tradícióhoz is, amikor a boldog ország tanársága évenként az ország más és más vidékén tartotta közgyűlését, ezáltal pedig nemcsak a tanárság szerzett értékes tapasztalatokat a maga számára, hanem a társadalom is jobban figyelte a tanári munkára.

Hisszük, hogy ez a nyíregyházi közgyűlés ismét meg hozza a régi idők kettős nagyértékű eredményét s valóban olyan lesz, amelyet az ország tanársága vár tőle.

A közgyűléssel kapcsolatosan a szeptember 7-iki, pénteki nap programját a következőkben adjuk:

I Szeptember 7. péntek: A Budapest felől érkező tagokat a nyíregyházi rendezőség este 19 óra 38 perckor fogadta a pályaudvaron.

Este 20 óra 30 perckor ismerkedési est volt a Koronában. A közgyűlés ma délelőtt lesz.

Dobó István híres városában, az omladozó egri vár tövében

Ahol Mikés Kelemen törökországi leveleinek eredeti példányát őrzik. — Az egri remete sírjánál

(A Hajdúföld tudósitójától.) Egerben, az egri bikavér s a régi dicsőségek híres városában szinte megihletődöttén járkáltam, annyira megszállt a történelmi idők hangulata és büszke-áhitattal szemlélttem meg minden, a dicső multat felidéző emléket. Hisz trianoni megaláztatásunkban ezek a régi-nagyságot idéző maradványok képezik az egyedüli forrást, ahonnan még némi hitet, reményt lehet meríteni a szebb magyar jövődökhöz: arra a népre, melynek ilyen küzdelmesen szép, de dicsőség-teli multja van, hivatás vár, az a nép nem vesztet el soha! És ezekben a történelmi-jelentőségű kincsekben Eger dús gazdag: itt minden-minden történelmet lehel, éppen ezért a csonkaországának talán a legértékesebb városa.

A másfél százados érseki liceumban

Megvallom őszintén, hogy Egerbe utazásom előtt a városból, ifjúkori olvasmányom alapján (Egri csillagok) csupán a vár érdekelt. Hogy azonban Egerbe érkeztem s megláttam az építészeti műrecek egész sorozatát, elfogott a kíváncsiság.

Különösen az „Érseki liceum” ragadta meg a figyelmemet. Még a mai, semmin sem csudálkozó ember is ámulattal néz erre a maga nemében egyedülálló építészeti alkotásra, építésének idején pedig valóságos

csuda lehetett. Ezt az épületet, mely nemcsak Egernek a legsajátságosabb ékessége, hanem mint tisztán közoktatási intézet az egész országban páratlan és barokk-művészet nagyszerű téralkotása — gróf Esterházy Károly építette Fellenthall Fellner Jakab tervei alapján. Husz esztendőig épült: 1765—1785.

Ezidő szerint az érseki jogakadémia, érseki tanítóképző, az érseki felsőkereskedelmi fiúiskola, a papitanárok lakásai, az érseki nyomda, a képtár, a könyvtár és más intézmények kapnak benne helyet.

Van egy 53 méter magas csillagvizsgáló torony is, mely már régóta nem szolgál ugyan rendeltetésének, de érdemes meglátogatni tükörözésre berendezett sötét kamrája s a szép kilátás kedvéért.

Ahol Mikés „Törökországi levelei”-nek eredeti példányát őrzik.

Különösen nagy értéket képvisel a Licem könyvtára, melyet szintén Eszterházy alapított a világirodalom válogatott alkotásaiából. Az ő idején 10.000 volt a kötetek száma, ma jóval meghaladja a 65.000-et. Becses ősnymtatványok és kéziratok vannak itt. Ezek közt őrzik többek közt Mikés „Törökországi leveleinek” eredeti példányát.

A könyvtár nagytermének függőleges falait a tölgyfából készült

monumentálisan tagolt polcos állványok teljesen elfedik. Az egyes szakaszokat egyházi és világi tudósok gipsz-relief medailonjai díszítik, ezek közt az ajtóval szemben Werbőczy Istváné és az Istvánffy Miklósé.

A mennyezet freskóját Kracker János Lukács alkotta 1778-ban. A festmény az 1545-ben megnyitott és 1565-ben véget ért trienti zsinatot ábrázolja 132 ülő alakkal.

Míg a kápolna freskó-festménye Maulbertsch Antalnak, kora legkiválóbb freskó-festőjének 1793-ban készült alkotása — a mennyeországot jelenti meg kis felhőgomolygokon lebegő lakóival, szinte áttetszően légies szingizmagásban.

Itt Eszterházy hazafias érzelme azt kívánta, hogy a magyar szentek a főhelyen, az oltár fölött lebegjenek. Előttük az egyik angyal az apostoli keresztet tartja, a másik a címeres magyar zászlót lobogtatja az égből.

Nagy értéket képvisel még a főcsum művészeti gyűjteménye, mely mintegy 360 darab olajfestményt, szobrászati és grafikai művet tartalmazza. Akadnak közöttük művészettörténeti szempontból fontos művek is. Különösen a XVI—XVII. század olasz festői vannak számos eredeti művel képviselve, valamint a németalföldi „kismesterek” és XVII—XVIII. századi vegyes iskolába tartozó festők. A hazai festők közül Szoldatics Ferenc, Ligeti Antal, Spányi Béla, Knopp Imre, br. Mednyánszky László stb. szerepelnek számos eredeti munkával.

A szobrászati, grafikai művek között van 325 drb értékes rézmetszetből is egy sorozat, mely Leonardó, Rafael, Domenichino stb. remekei után a legkiválóbb rézmetszők lapjaiból áll.

A régiségek és ritkaságok gyűjteménye is igen gazdag s van közöttük néhány igen becses római és renaissance-kori (velencei) bronzszobrocska.

Ime az egri liceumban felhalmozott kincsek egyrészének igen-igen vázlatos felemelése. S még ez a vázlatos-vázlat is mekkora értéket, mekkora gazdagságot sejtet. És Egernek nemcsak ez az egyedüli hasonló értékkel bíró épülete: Eger megbecsülhetetlen!

A híres egri vár?

Az, ki meg merte várni Szolimán haragját, ama Szolimánnak hatalmas karját, kinek Európa rettegte szabályát: Eger vára volt. 1552-ben Dobó István mintegy 2000 főből álló maroknyi serege 38 napig tartóztatta fel Ali budai pasa és Ahmed fővezér 150.000 főnyi seregét. Várnagyátarsa Mekcei és hadvezíre Pető, Zoltai, Bornemissza és Fügedi hősiességükkel türelmet kitarásra a napról-napra fogyó őrseget és csudát művelt a magyar virtus: a tulnyomó-számu török sereg megszegyenülten vonult el a vár alól. Az egriek ekkor vívták ki az „egri nevet”, s egyuttal a világtörténelem egyik legnagyobb diadalát.

A legyőzhetetlenek tartott török világhatalom kudarca európaszerte nagy feltűnést keltett, úgy hogy Eger úgy képpen, mint írásban egyszerre híres várossá lett.

Közvetlenül a törökök elvonulása után a helyszínen szerzett friss benyomásokkal eltelten részletesen és hiven megénekelte az ostromot Tinódi Lantos Sebestyén. A későbbi költők és történetírók főleg az ő elbeszélését vették alapul.

Világbiro

A. J. S. és Harley-Davidson motorkerékpárok

legjobban beváltak az egész világon, luxus, sport és turamodelek, felülvezérelt és királytengelyes kivitelben 250, 350, 500, 800, 1000 és 1200 cm³ nagyságban azonnal szállíthatók.

Műszaki és Kereskedelmi Társaság

Horváth és Miklós

mint az A. J. S. és Harley-Davidson motorkerékpárok Tiszántúli képviselője és raktára

Debrecen, Hunyadi-utca 17.-19.

Telefon: 4—45.

Sürgőnycim: „MÜKETÁR.”

Az összes kellékek és alkatrészek raktáron.

Benzin, Castrol és Vacuum olajállomás.

Eger eme középkori nagyságának egyedüli emléke, a vár, bizony ma már romhalom, különösen nagy pusztítást végzett rajta az 1925. földrengés: az összes bástyák leomlottak, a kapuk nagyrésze bedőlött. A falakat is kikezdte az idő: itt is, ott is repedezik, omlik, bomlik... A főpapok, kiváltképpen Pyrker pátriárka-érsek vette gondjaiba a romok fenntartását, s létesítette ott a kálváriát.

A vár belső, vagy ó-kapujának falába — melyet különben teljesen újjáépítettek, mivel beomlott — 3 szanaszét talált emlék-tábla van elhelyezve, melyet Telegdi Csanád, Oláh Miklós püspökök és Perényi Péter építkezéseire vonatkoznak.

Középen, a hajdani „Szép bástya” romjaiból keletkezett dombon áll a kálvária 3 fészülete.

Dobó István emléke.

A kálvária domb alján van a „Sötét kapu” melyet Pyrker patriárka-érsek boltozással láttatott el és benne helyeztette el Dobó Istvánnak 1833-ban a dobóruszka szarkofágjairól ideszállított, vörös márványból faragott vértezett, fekvő alakját. Az emlék-művön a következő felírás áll: „Az igaz hazalás és vitézség halhatatlan érdemének méltó tekintetéből Dobó István Eger vára hős védőjének Pyrker I. László p. é. által 1833-ban emelt és dobóruszka sírjáról nyert képével díszített emléke.”

A vártól északra fekvő dombot Királyszekének hívják. A helyi hagyomány szerint u. i. Szent István király az általa alapított egri püspökség székesegyházának építését erről a dombról intézte. Szent János evangélistának székesegyházából azonban csak 5 m. magas, csonka pillérek maradt a helyén, s a kifalazott földből alig emelkedik ki. Ráhelyezték Szent István király szobrát, mely a pillérel együtt folyton süllyed; anélkül, hogy megtudnák ezt akadályozni. Ennek a kriptáiba temették Imre királyt 1204-ben.

Láttam a „Dobó Katica kertjét”: ma már néhány sárgás-piros lombzatu tölgy és bükkfa, s egy-két cse-nevész bokor kapaszkodik kétségbeesett erőfeszítéssel a sziklás talajba.

Gárdonyi Géza sírjánál.

...És álltam a Gárdonyi Géza sírja felett a meghatón egyszerű, kevésvirágú sír felett, melyet durva fakerítés ölel körül, s amelynek fejénél taragatlan fából készült, hatalmas Krisztus-kereszt tárja ki karjait a végtelen felé, rajta a következő felirással: „Gárdonyi Géza (1863-1922.) Csak a teste.”

Messziről idelátszik a „remetelak”, ahol a költő remekműveit írta, s ahonnan a dicső multat idézgette...

A letűnt nagyság színhelyén, az egész várban, a hallhatatlan költő sírjának keresztje tövében mit tehet a XX. század szomorú magyarja! — sóhajtva kérdez:

„Régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban?!“

Maghy Zoltán.

Debrecen város és a gyümölcsstermelés

(A Hajdúföld tudósítójától.) A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén a gazdasági jelentés kapcsán Fejér Ferenc szólalt fel, aki a debreceni gyümölcsstermelés megszervezését sürgette. Elmondotta, hogy Kecskemét naponta 20—30 vagon gyümölcsöt exportál külföldre és ebből óriási jövedelme van. Mivel a debreceni éghajlati viszonyok nem nagyon különböznek a kecskemétiéktől, szerinte itt is meg lenne a lehetőség annak, hogy export-képes, hatalmas gyümölcsstermelést szervezzenek meg. Ezzel azután elő lehetne segíteni a gazda osztály vagyonsodását, amivel jól járnának a többi osztályok is, mert ha a gazdának van pénze, jobban él az iparos

és a kereskedő is. Arra kérte tehát Surgóth gazdasági főfelügyelőt, hogy a gyümölcsstermelés fejlesztése érdekében tegye meg a szükséges lépéseket.

Surgóth Jenő válaszában kijelentette, hogy ez az akció már régóta és igen szép eredményekkel folyik. Különösen a városi kertészet adott el rengeteg gyümölcs-csemetét és mint a kísérletekből látszik különösen a kajszin-barack termeléséhez lüszhet szép eredményeket Debrecen. A gyümölcsstermelés fejlesztésének eredménye pár év múlva mutatkozni is fog, s akkor majd lehet arról beszélni, hogy Debrecen is megszervezze a maga külföldi gyümölcs-exportját.

Pángermán vagy pánszláv bekerítési veszedelem fenyegeti Magyarországot

A magyarságnak hozzá kell kapcsolódnia a keleti mozgalmakhoz

Az Anschluss-mozgalom nyomán szönyegre került pángermán propagandával kapcsolatban kaptuk egyik olvasónktól az alábbi cikket. Bár nem írjuk teljes mértékben alá, hogy ma már immunizálva vagyunk minden pánszláv-törekvéstől, mégis közöljük a cikket egész terjedelmében, mert megállapításai föltétlenül figyelemreméltók, végső konklúziója pedig minden tekintetben helyes.

Az Anschluss mozgalommal kapcsolatban sokakban a legjobb hiszemmel fölvetődött az a kérdés, hogy amíg egyik oldalról a pángermán agitáció és pángermán gyűrü fojtogat, addig a másik oldalon ott van a pánszláv törekvés, mely tömegénél és a nyugatra való benyomulásával talán sokkal jobban veszélyeztet bennünket, mint a germánosság. És ha már mégis valamelyik előtt meg kell hajolni, akkor inkább a germánosság, mint a szlávosság előtt, hiszen a germánosság mégis kulturáltabb és fejlettebb faj, mint a szlávosság csaknem kétszáz milliós tömege.

Hova tört el a pánszlávizmus

Erre a kérdésre csak az lehet a felelet, hogy először is meghajolni és beolvadni sem a szlávosságba, sem a germánosságba nem akarunk és nem

fogunk, másodsor pedig ez a pánszláv agitáció nem olyan nagyon veszélyes már, mint ahogyan azt hiszik. Nem veszélyes azért, mert pánszlávizmus abban a formában, ahogyan ez a háboru előtti időkben volt, már nincs többé. A pánszlávizmus mindent összetegő feje, a cár, már nincs és ami a legfontosabb: nem is igen lesz soha többé. Mert a hatalmas és egységes orosz birodalom nincs többé. Hat hatalmas önálló köztársaság területén 48 kormányzó-ság, 55 önkormányzati terület, 6 autonóm terület és 21 autonóm köztársaság van. Ezek az önkormányzati és autonóm területek, valamint a kormányzóságok és az autonóm köztársaságok abban a pillanatban, amelyben nemzeti és faji autonómiájukban akár a szovjet, akár más tényező részéről csak a legesélyesebb megszorítást éreznék, abban a pillanatban felkelnének a velük ellenséges hatalommal szemben.

A cárizmus alatt eltörtött hosszú évszázadok alatt ezekben a kicsiny, zárt községekben (van közöttük olyan, amely alig 60.000 tagot számlál) olyan erős volt a nemzeti föl-szabadulási és az önálló nemzeti nyelv használata utáni vágy, hogy annak beteljesedése után — ne maradjunk tévedésben: ennek a vágy-

nak a beteljesülése igazán nem irható a szovjet javára, sőt éppen a szovjet akarata ellenére következett be — nincs az a pánszlávizmus, amely önálló nemzetiségük feladására bírná őket. A pánszlávizmus féltelmes zöme, az orosz ma apró önálló, nemzetiségüket soha fel nem adó faji közösségekből áll s ezekkel a közösségekkel még a szovjet sem bír. A pánszlávizmus erről az oldalról nem fenyeget, mert mindennemű kísérlet, amely ismét össze akarja őket bármely szlávizmus számára fogni, az kudarcra végződik.

A délkeleti szláv államok

Maradnak tehát a Délkeleturópába előrenyomult előőrsei a pánszlávizmusnak, ha sorbavesszük őket, látni fogjuk azt, hogy a csehek és a „jugoszlávok” a legnagyobb belső ellentmondással, a nemzetiségi kérdéssel küzdenek, de megoldani ezt a belső ellentmondást még a legnagyobb igyekezettel, a legfeneketlenebb terrorttal sem bírják. A nemzetiségi kérdés megoldása nem olyan könnyű feladat, hogy alig egy évtizede fennálló államalakulatok, amelyek egy éves oldalról kapott „nemzeti felápolásban” születtek meg, azt megoldani nem bírnák. És ha még csak Radicsék hangoztatják, hogy jobb volt Magyarországon, de holnap vagy holnapután a Felvidék tót és ruthén pártjai is tehetnek és tesznek is hasonló kijelentéseket. És ha a pánszlávizmusnak olyan hatalmas varázsa volna, akkor a pánszlávizmus meg bírná odani ezeknek az új államalakulatoknak belső nemzetiségi viszályait, de amint látjuk, erre nem képesek. Tehát a pánszlávizmusnak még a szlávok között sincs már összefogó ereje. Hogyan bírna akkor ez a szlávosság terjeszkedni?

Az, ami a pánszlávizmus nyomán jeltartózatlanul közeledik Európa-felé az egészen más, mint a pánszlávizmus: ez a nemzeti szabadsághoz jutott keleti parasztság kulturája. De a magyarságnak ehhez sokkal másabb fajta viszonya van, mint ami a pánszlávizmushoz volt.

Nyugat zsákucában

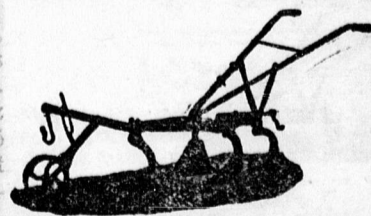
Az egész nyugat végleg zsák-utcába került. Embertipusa a jenkí, aki embert, állatot és gépet csak a profiszerezés szempontjából nézi. Kulturája és erkölce perverz, melyeket már megmenteni nem lehet. Ezzel szemben a kelet kulturája tiszta és mentes mindenféle sallangtól s egy magasabbrendű emberi ideál felé halad. Nyugat védői kézzel-lábbal tiltakoznak ez ellen és mindenféle keleti veszedelem címet adnak neki s elég érthető módon irtóznak is tőle. Irtóznak azért, mert a Keletről jövő kultúra nem főiskolát végzett kulturája, hanem a legszélesebb néprétegeké. És ez a jele annak, hogy igazi, nem pedig talmi kultúra, mint a nyugati népeké.

Keletnek eme törekvéséhez a magyarságnak csak egy viszonya lehet. Élére állni Kelet mozgalmanak. Legyen elég a Nyugatozásból, ne legyünk tovább „Nyugat bástyája”, ne védjünk tovább egy nyugati nációt

Bagi és társa, Kaba

gépgyára és hengermalma

Telefon: 5. — Sürgőny cím: BAGI, KABA. — Alapítva 1897. évben.

szállít mindenféle javított rendszert oszvaros átalakít magánjárókat, kézikatós, vaseszterga yos, rézőnő, kázán és autogénhegesztő munkákat, malomhengerek csiszolását és rovatkolását.

Kutfurási vállalata

teljes szavatossággal készít új ártézi kutakat bármely mélységre, végez próbái furásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását. „Casse” traktorok képviselése.

Szolid

kiszolgálás!

Mindenki figyelmébe!

Ha családjának férfiruhát, fiuruhát vagy iskolaruhát óhajt beszerezni, ne sajnálja a fáradságot és menjen el a már 30 éve fennálló

GERŐ ERNŐ férfiruha áruházába Debrecen, Piac-u. 69.,

hol előnyösen a legszolidabb árban lesz kiszolgálva.

Olcsó

árak!

sem, hanem csatlakozunk a Kelet-ről jövő vérségi és nyelvi rokonainkhoz és védjük magunkat. Ez kötelességünk önmagunkkal és az emberiséggel szemben, mert a nyugati kultúrától meg nem rontott, de a keleti kultúránál nagyobb kulturánk azt követeli, hogy álljunk élére a keleti népek mozgalmának.

Keletre kell orientálódnunk

Ilyen formában nem Nyugat se-reghajtói, hanem Kelet vezetői leszünk. Értelmiségi, kereskedelmi és ipari munkatársak, fölöslegeinket Keletre bírja fogadni. Magasabb fejlettségűnk és a keleti népek nemzeti szeretete s más nemzetek nemzeti érzésének tisztelete nem engedi, hogy beolvadjunk a szlávokba. Például szolgálhat erre a Volganémetség, amelyet magasabb kulturális fejlettségénél fogva még a pánszlávizmus sem birt magába olvasztani. Keletre való orientációnk nem nemzeti jellegűnk megsemmisülését, hanem annak fokozott kidomborodását jelentené és ezenkívül vezetői lehetnének egy hatalmas fejlődés előtt álló kulturális mozgalomnak. De a Nyugat iránt érzett letis-szerű tiszteletünk méltóságunkon alulnak tartja a keleti orientációt és inkább hagyjunk magunkon keresztül gázolni mindenféle Nyugati imperializmust, mint-hogy Ázsia-felé nézzünk.

Mert nálunk az Ázsia szónak nagyon különös zengéje van. Valahogyan azt jelenti, hogy ott ember-évi kanibálok laknak. Mert ezt tanította meg velünk a Nyugat. Belénk magyarázták, hogy kötelességünk megvédeni a Nyugatot és védjük is derekasan. Fizetésül pedig megkaptuk Triant. Egészen jogosan vetődik fel ez a kérdés, hogy mi lett volna a jutalmunk, ha a nyugati kultúra védelme helyett a keleti élén haladunk? Egy pillantás azokra a térképekre, amelyek Nagy Lajos korából valók: körülbelül feleletet nyújtanak.

A mi számunkra tehát nincs annyira pánszláv veszedelem, mint inkább pángermán veszedelem van. Pánszlávizmus már nincs, de van egy a széles paraszti rétegekben gyökerező keleti kultúra, amely számunkra — minden imperialista melleg gondola nélkül — két kézzel nyújtja a megrajzolhatatlan kilátásokat. És a Keletre való szorosabb kapcsolatunk mellett Európában többé nem egy jelentéktelen kispont lennénk, hanem egy olyan „valaki”, akinek háta mögött Kelet széles és legyőzhetetlen parasztsága van. Trianon revíziója is sokkal könnyebben létre jönne, mint így, amikor ma ennek, holnap annak a nyugati államnak a frakkja zsebébe próbálunk bebujni. Ha a távoli Kelet egyelőre nem is érdekkel bennünket, de a közeli Kelet annál is inkább. Ide kellene hozzácsatlakoznunk s így jobban is bírnánk védekezni a germánok hódításával szemben. A távoli és közeli Kelet problémái azonban rövidesen eggyé fognak válni. Európa problémájára, a jenk-típus rothadt nyugati és a keleti parasztság triss kultúrája mire mérkőzésre indul nekünk már Kelet oldalán kell lenni, nehogy kitegyük magunkat egy újabb muhicsatának.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében
Piac utca 10. (Bikáva szember.)

A Magyar Athletikai Szövetség debreceni propaganda-versenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vasárnap délelőtt 9 és délután 2 órai kezdettel rendezte meg a Magyar Athletikai Szövetség keleti kerület országos vidéki bajnoki versenyét az egyetemi sporttelepen

Magyarország 1928. évi legjobb vidéki versenyzője címéért.

A versenyen a csonkaország hat kerületéből a legjobbak jönnek össze, minden versenyszámban kerületenként három versenyző indul, úgyhogy népes mezőnyök és a legjobbaknak egymással való vetélkedése érdekes és végig izgalmas küzdelmeket ígér minden versenyszámban. Nevezni minden kerület 6-6 versenyzőt nevezhetett és innen van az, hogy az egyes versenyszámokban 20, sőt 30-on felül van a nevezettek száma, leginkább szembetűnő az érdeklődés a 110 m-es gátfutásnál, ahol az előző évektől eltérően, amikor is legfeljebb 4-5 versenyző indul, most 14 a nevezettek száma.

A verseny iránti érdeklődést nagyban fokozza a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége szegedi csoportjának tagjai által a MASZ. déli kerületének adományozott és Szeged magyar asszonyai által varrott gyönyörű selyemzástólóért folyó küzdelem. A zászló egyik oldalára a felkelő nap sugaraiban viruló integer Magyarország, középen megrajzolva trianoni határokkal, a másik oldalán az ország területi integritásáért küzdő atléták jelszavával: „Ha lehet békességgel, — ha kell életünkkel”.

Az egyes versenyszámokra beérkezett

nevezések és a valószínű győztesek a következők:

100 m-es síkfutás: (28 nevezés.) Három előfutam után Tógl északnyugat, Paku és Ottovai dél a sorrend, 112 mp. idővel.

400 m-es síkfutás: (34 nevezés.) Öt előfutam után egy középdöntőből Johannes délnyugat, Köstner kelet, Scherer dél, 52,2 mp-es idővel kerülhet ki győztesen.

800 m-es síkfutás: (25 nevezés.) Köstner kelet 2 p. 04 mp. idővel győzhet Riegler pestvidék és Pósay északnyugat ellen.

1500 m-es síkfutás: (24 nevezés.) Pósay északnyugat győzelmére várható 4 p. 20 mp. idővel Piros dél és Istenits kelet ellen.

5 ezer m-es síkfutás: (19 nevezés.) Hevele délnyugat 16,20 mp. idővel győzhet Ludvig délnyugat és Galambos kelet ellen.

110 m-es gátfutás (14 nevezés.) Három előfutam után Boross dél 17 mp. idővel győzhet Kollmann délnyugat és Arany északnyugat ellen.

Magasugrás: (25 nevezés.) A déli kerület hatalmas főlényét hozza, amennyiben mindhárom első helyre a déliek várhatók, győztes Orbán lesz 185 cm. 2. Stimpf 180 cm. 3. Tass 175 cm-es eredményével.

Távolugrás: (25 nevezés.) Szabó délnyugat 7 m. körüli eredménye várható, Fekete Pestvidék 6.60 m. és Tass dél 6.50 eredményével szemben.

Rudugrás: (16 nevezés.) Hadházy kelet 3.50-es eredményével győzhet Csáky Pestvidék és Radd dél ellen.

Súlydobás: (26 nevezés.) Donogán dél 13.20 m. eredményével első lehet Stolp kelet 13 m. és Dombi kelet 12.60 m. dobásával szemben.

Diszkoszvetés: (21 nevezés.) Donogán dél, biztos győzelmét jelenti 43 m-en felüli eredményével, a második és harmadik helyért nagy küzdelmet vív Madarász dél és Rockenbauer (Regös) kelet 40 körüli dobás várható tőle.

Gerelyvetés: (20 nevezés.) A legbizonytalanabb verseny, amelyet a pillanatnyi diszpozíció dönthet el teljesen egyforma képességű mezőny tagjai között. Jamnitsky északnyugat, Póka és Rác kelet várhatók mégis az első három helyre.

A verseny legizgalmasabb száma, mint mindég, úgy most is az olimpiai stafétafutás lesz, amelyre

mind a hat kerület benevezte csapatait

és a 400+200+200+800 m-es versenyben a pestvidéki kerület látszik fávornitnak a keleti kerülettel szemben, a harmadik északnyugat, negyedik dél csapata lehet.

A pontversenyért és egyben a vándordíj védéséért folyó küzdelemben hatalmas küzdelmet vív a keleti kerület a mostani védő déli kerülettel s abban az esetben, ha északnyugat és pestvidék atlétái megfelelően támogatják, azáltal, hogy eddigi formáikat elérik versenyzői a küzdelmek folyamán és a 100 m-es síkfutásban, valamint a magas- és távolugrásban pontokat vesznek el a déli kerülettől, úgy a vándordíjat aligha sikerül megvédeni a déli kerületnek és így a Debrecenben rendezett versenyen valóra válhat a keleti kerületnek a vándordíj védéséért való törekvése.

FŐISKOLA

AZ EGYETEMI DIÁKJÓLÉTI IRODA

A Kollégium I. emelet 34. szám alatti helyiségében újból megnyitott az elutazók nagyközség szíves támogatását s egyben felhívja becses figyelmét arra, hogy ha gyermekeik mellé tanítóira, irodákba, üzemeikbe fogalmazóra, gyorsíróra, gépiróra szükségük van, vagy egyetemi hallgatók számára lakást, kosztot szándékoznak adni, ezirányú igényeiket szóbelileg, vagy az alkalmazás, illetve ajánlat pontos megjelölésével postai úton az Egyetemi Diákjóléti Irodával közölni sziveskedjenek, amely keresleteiket és kéréseiket az egyetemi hallgatókhoz közvetíti s azok lelkiismeretes és gyors kielégítéséről gondoskodik. Az Egyetemi Diákjóléti Iroda fenti helyiségében hivatalos óráit hétköznaponként reggel 8 órától — délután 2-ig tartja.

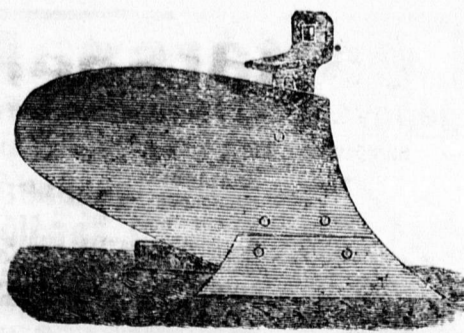
Házhelyek!

Kedvező vásárlási alkalom!

A Tiszántuli Mezőgazdasági Hivatalintézet tulajdonát képező és a Monostorpályi-ut, valamint gróf Vecsey-utca sarkán elterülő szőlő ingatlanból még néhány 300 öl területű házhely eladó.

Érdeklődők és házhelyhez juttattak a házhelyek ára, valamint az igen előnyös havi fizetési feltételekről a hivatalos órák alatt Kossuth-utca 8. szám alatt az intézet helyiségében felvilágosítást nyerhetnek.

Kovács Gyula vaskereskedő Debrecen, Fő-utca 17. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárunk olcsón kaphatók.

Beszélgetés K. Voith Ilonka operaénekesnővel

a budapesti rádióstudióban tartott hangverseny után

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap érkezett vissza pár napos budapesti tartózkodása után K. Voith Ilonka operaénekesnő Debrecenbe, miután a rádió studióban vendégszerepelt. A rövid híradásból, melyet az újságok közleményei szórtak szét, igazán a XX. század szédületes haladása éjt kábulatba az embert: egy debreceni operaénekesnő elutazik a gyorsvonaton Budapestre, hogy énekeljen Párizsnak, Londonnak, Rómának, Berlinnek, Madridnak, éppugy, mint annak a magyar vidéki földbirtokosnak, jegyzőnek, tanítónak, jószágigazgatónak, akiknek egyedüli öröme a füledt csöndben este, ha a rádió megszólal.

A rádió-stúdió pesti igazgatóságának igen jelentős ujtása volt legutóbb az, hogy műsorán nemcsak a pesti „nagyságokat” lépteti fel sorra, de figyelemmel van a magyar kultúra élet vidéken élő igazi értékeire is. E tekintetben Szűcs Ernő igazgatója az érdem, aki a rádió közönségét ilyen szempontokból is közelebb akarja hozni a technika csodálatos új találmányához: a rádió-mikrofonhoz. A vidékről mindeddig Debrecenre jutott osztályrészül az a dicsőség, hogy a rádió igazgatósága talált az itt élő művészek között is olyan értékeket, akik hivatottak Magyarországot az egész világ zeneértő publikuma előtt képviselni. Először Hoor-Tempis Erzsébet, az országos hírű hangversenyénekesnő szerepelt a stúdióban s utána nyert meghívást K. Voith Ilonka, rajta kívül az egész Tiszántulnak egyedüli énekművésznője, aki a világhírű Zeneművészeti Főiskolát jeles diplomával elvégezte.

Azóta a hangversenyen már tud vagyunk s mivel szerkesztőségünkbe napról-napra érkeznek a sorozatos gratulációk az egész Tiszántulról, felkerestük K. Voith Ilonka operaénekesnőt, hogy pesti vendégszerepléséről pár szóval nyilatkozzék.

A mikrofon előtt

K. Voith Ilonka Piac-utcai lakásának artisztikus, hangulatos interiőrjében fogadott bennünket. A falakon számtalan kép, rajz, a művész nő éppen a zongoránál ül. Elmondjuk neki, hogy minden érdekel, amit csak mond, hisz neki is különös élménye lehet ez a publikumnélküli hangverseny, amelynek a közönsége azonban mégis megszámlálhatatlan.

— Hétfőn érkeztem Budapestre, — mondotta többek között a művésznő s még aznap délelben próbát tartottunk Polgár Tiborral, a kitűnő zongoraművésszel, aki az énekem páratlan művészi együttérzéssel kísérte. Másnap este tagadhatatlanul egy kis elfogódottsággal jelentem meg a stúdió helyiségében, amelyet valóságos misztikussá tesznek a köröskörül függő nehéz szőnyegek, amelyek a legkisebb visszhangot és zörejt is elnyelnek. Az ezerfejű közönség helyett az ember egy kis vaspálcára illesztett kazettával áll szemben s a lefojtott csöndben villanyfényben előkikázó betűk utasítanak: jó, hangosabban, halkabban, álljon távolabb stb.

— Nekem hál' Istennek eleitől végig „Jó”-t jelzett a néma rendező, — jegyzi meg mosolyogva.

Az ember csodálatos tisztán hallja a hangját, hiszen a függönyök minden kísérő zörejt megakadályoznak, amely annyira kellemetlen némely

rossz akusztikájú hangversenyteremben.

Érdekes, hogy a stúdiónak a szomszéd helyiségben ülő műszaki személyzete, — akik Csepelre továbbítják a hangot, — szinte kézzel elérhető távolságban voltak tőlem s láttak is a valóban légmentesen elzárt hosszú és keskeny ablaknyíláson, mégis az éneket már a csepeli leadóállomásról hallgatták és szabályozták a felvevő készülékek számára. Szédületes el is képzelni, hogy az énekem a pár méteres távolságot kilométerek átrepülése után futotta meg a figyelőszobáig...

Az első szám alatt kissé izgatott is voltam, de amikor a Troubadour Máglya áriájának végeztével a stúdió szomszéd teremben figyelő kritikusai gratuláltak, bátorságra kaptam. Ettől kezdve már nem respektáltam a mikrofont s nyugodtan énekeltem s akik énekemet hallgatták, azt mondták, hogy a hangom rádióban kitűnően érvényesült.

A rádió és az irredenta

Műsoron szerepelt az operákon kívül Marschalkóné Galánffy Ágnesnek Gyóni Géza „Rab magyar imája” című költeményére szerzett gyönyörű dala is, ezt azonban a rádió vezetőinek kívánságára s az én legnagyobb sajnálatomra törölni kellett a repertoárról. Mert bár a rádió rendezősége a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a dal művészi értékéről, irredenta jellege miatt kénytelen volt a programról levenni, miután a csehek és oláhok ebből a szempontból szüntelen figyelik a magyar rádiót s minden lehető és lehetetlen címen panaszt emelnek Genében, valamint a rádiótársaságok nemzetközi szervezeteinél, amely épp most ülésezik ismét Berlinben.

— A hangverseny sikere után a stúdió vezetősége már most meghívott egy később tartandó koncertre, amely valószínűleg decemberben lesz. Műsoromon akkor is opera-

áriák és műdalok szerepelnek.

— A stúdióban való vendégszereplésemnek mindenestre már is meglátszik a hatása. Igen komoly helyről értesítettek, hogy Radnay Miklós a m. kir. Operaház igazgatója még az ősz folyamán meghallgatja énekemet. Nem kell mondanom, milyen boldog lennék, ha a budapesti Operaházhoz kerülhetnék. Akkor valóban fontos dátum lenne életemben a budapesti rádió-stúdióban való vendégszereplésem.

— A vendégszereplés izalmába és az utazásba valóssággal beteg lettem, de az utközben szerzett meghülésért bőségesen kárpótol a közönségnek felém irányuló szeretete és megható ragaszkodása.

— Nekem, aki itt Debrecenben élek egész szívvel, lélekkel a művészetemnek s a férjem állása s a közönségem köt ide, nagy elégtétel volt az, hogy Budapesten, az ország fővárosában is tiszteletet tudtam szerezni a vidék elhanyagolt, nem ismert művészeinek. Remélem, hogy az én munkám is hozzájárul ahhoz, hogy a vidéken élő művészeket ezentul jobban figyelemmel kísérjék és több megbecsülésben részesítsék. Ha ezt elértem, mindent elértem, amit akartam...

Az asztalon egész garmadában a gratuláló levelek. Bucsuzól megkérdezem, mi az érzése a szép vendégszereplés után?

— Nagyon, de nagyon érdekes volt. Megvallva az igazat, én nem szeretek a közönség elé állni, de azért mint minden művésznő, az ének után várom a felzúgó tapsot, mely új erőt ad és felbátorít. Most csak a mikrofonnal, ezzel a csodálatosan egyszerű szerkezettel állottam szemben, mely elröpíti a hangot messzi idegen tájakra. Nem láttam a felszálló szemeket, nem hallottam a tapsot, de lassankint átütött szívemen a XX. század technikai csodájának izalma, hogy most, amikor énekelek, általam soha nem látott tájakon hallgatják a hangomat olyan emberek, akiket sohasem láttam, sohasem látok, akiknek a nyelvén sem tudnék beszélni s most a zene internacionális és mégis magyar hangjain szólnak hozzájuk. Ez igazán gyönyörű volt.

Székely Molnár Imre.

Épület és butorvasalások, founérok
BÉSZLER LAJOSNÁL
Széchenyi-utca 2. szám.

Gebe község
határában 765 magyar hold házi kezelésű földbirtokom gazdasági épületekkel és lakóházzal 1929. évi január hó 1-től számított 6 évre
haszonbérbe kiadó.
Élő és holt leltár átvétel. Levelezés címemen: GEBE, Szatmár megye. Özv. ARON SANDORNE.

Egy évtizedek óta jól bevezetett nélkülözhetetlen
háztartási cikk elárúsítására, mely cikk kedvező részletfizetési feltételek ellenében kerül forgalomba, jelentékeny részvényszerűség állandó alkalmazáshoz
jó beszélő képességű urat keres magánvevők látogatására. Jelentkezzenek, akik legjobb referenciák fellelhetők, jó beszélő képességgel bírnak és ügyes elárúsítók. Részletes írásbeli ajánlatok az eddigi tevékenység megjelölésével „Jó jövődelem” jellegre e lap kiadóhivatalába kérhetnek.

Gazdasági irodai munkára
kerestetik 3—4 középiskolát végzett egyén. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a
Semsey uradalom
feltügyelősége címére Balmazújváros küldendők.

Az anyagi gondok nehéz napjaiban, amikor ugyszólván senkinek a keresete nem fűdi a kiadásokat

szép pénzt kereshet

mint fő- vagy mellékfoglalkozással, ha értékes és érdekes könyveinknek részletfizetéses terjesztésére vállalkozik. Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy mindenestre szép mellékjövedelmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

„PALLADISZ” könyvosztálya
Budapest, V., Alkotmány-utca 4. sz.

Szenzációs kedvezmény a „Hajdúföld”

előfizetőinek:

66.-- P bolti áru könyvet

a magyar irodalom legkiválóbb termékét

33.-- P.-ért kaphatja meg

„Hajdúföld”

minden olvasója.

1928. október hó 15-ig.

Vegye igénybe ezt a páratlanul álló irodalmi kedvezményt és ha lapunkra való hivatkozással beküld

11.-- pengőt

a „NAPKELET” kiadóhivatalához, Budapest, I., Döbrentei-utca 12. és kötelezettséget vállal, hogy a hátralékos 22.-- pengőt két egyforma havi részletben kifizetni, akkor bérmentve postán azonnal megkapja:

A Napkelet Lexikona

című munkát, — az utóbbi évtized legtekélyesebb, legszebb és legértékesebb alkotását 2 díszes vászonkötésbe kötve, aranyomással, 1500 oldal, 600 rajz és műmelléklettel, csodaszép nyomdai kiállításban, azonkívül

2. választgat alant nagy irodalmi értékkel bíró könyvek közül

Nyolc kötetet ingyen

Assisi Szent Ferenc kis virágai. Fordította: Tormay Cecile. (208 oldal.)
Gróf Bethlen Margit: A boldog sziget istene és egyéb elbeszélések. (122 oldal.)
Boldog Margit legendája. Átirta és tájékoztatóval ellátta Boross Gyula. (188 oldal.)
Hekler Antal: Leonardo de Vinci. 34 műmelléklettel. (196 oldal.)
Komáromi János: Zúg a fenyves. Regény. (168 oldal.)
Magyar Anonymus. Béla király jegyzőjének könyve a magyarok cselekedeteiről. Fordította: Pais Dezső. (152 oldal.)
Mohács Magyarországa. Bárány Burzio pápai követ jelentései a mohácsi vészről. Bartoniek Emma fordítása. (164 oldal.)
Conditi: Michelangelo élete. Gróf Zichy Ráfaelne fordítása. (120 oldal.)
Mussolini válogatott beszédei. 1922—1925. Fordította Gróf Zichy Ráfaelne. (120 oldal.)
Oláh György: Görög-tűz. Regény. (178 oldal.)
Remenyik Sándor: Atlantisz harangoz. Versek. (84 oldal.)
Ifj. Somssich Andor: Liszt Ferenc élete. (480 oldal.)
Szabó Mária: Felfelé. Regény. (416 oldal.)
Szekli Gyula: Történelmi tanulmányok. (144 oldal.)
Tormay Cecile: Megállt az óra. Novellák. (132 oldal.)

A késleltetés már csekély, ezért még ma

írtse ki ezt a szelvényt és küldje be a

NAPKELET

kiadóhivatalához,

Budapest, Döbrentei utca 12.

MEGRENDELÉS.

Ezennel megrendelem a NAPKELET kiadóhivatalától, Budapest, I., Döbrentei-utca 12. a NAPKELETI LEXIKONAT harminchárom pengő vételárért nyolc kötet könyvet díjtalanul a Lexikonnal együtt bérmentve megküldeni. Egyszerűleg postautalványon küldök tizenegy pengőt, míg a fennmaradó huszonkettő pengő összeget egyforma havi részletben és pedig 1928 október 15-én és november 15-én külön csekkklapon tartozom beküldeni. Az eladó föntartja magának ezen rendelés elfogadását, valamint a szállított könyvek tulajdonjogát a vételár kifizetéséig. Olvasható írást kérünk!

A rendelő neve

Foglalkozása:

Lakása (pontos cím)

RADIÓ-MŰSOR

Szombat. Budapest: 9: Ujsághírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond: Tiefenthaler József dr. pápai kamarás, a budai Szent Imre Collégium igazgatója. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 12.15: A m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye a Studióból. 3.30: Kisasszony-napi hangulat. „Mikor afecskék utra kelnek”. Irta és felolvassa Kubinyi György. 4: Tutsek Anna ifjúsági elbeszélései. 1. „Hosszu ut”. 2. „Micike”. Előadja Z. Széplaky Margit. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: Járóssy Jenő dr. dalszerző magyar nótadélutánja, Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 6.30: Dr. Heigl László előadása: „Az amerikai nő”. 7.10: Részletes sporteredmények. 7.30: Gramofonhangverseny. (Művészlemez) 8: Előadás a Studióból. „A nők harca”. Vigjáték 3 felvonásban. 9.10: Pontos időjelzés és a sporteredmények összefoglaló bmondása. 10: A Spolarich-kávéházból orosházi Purcsy Pepi és cigányzenekarának hangversenye. E hangverseny szünetjében körülbelül 10.30: Időjárásjelentés.

Külföld: Bécs. 11: Délelőtti zene, H. Schmiéd: Germanentreu. Kerner: „Kosuth”. Ouverture. Berlin. 16: Egészségügyi előadás. 16.30: Klemens Brentano emlékezete. 17: Szórakoztató zene. 19: Fontos tudnivalók. 20: Zenekari hangverseny. 22.30: Táncczene. Bern. 15.56: Időjelzés Neuenburgból. 16: Délutáni hangverseny. 17: Az olasz művész-zenekar hangversenye. 20.30: Népszerű est. 22: Zenekari hangverseny. Breslau. 16.30: Szórakoztató zene. 18.15: Tíz perc eszperantóul. 19.25: Utirajzok. 19.50: Történelmi előadás. 20.30: Vidám est. 22.30: Táncczene. Hamburg. 17: Klemens Brentano-emlékünnepe. 18: Szórakoztató hangverseny. 19.20: Mezőgazdasági oktatás. 20: Zenekari hangverseny közvetítése egy mozgóbol. — Milánó. 12.30: Rádiókvartett. 16.30: Szórakoztató zene. 17.20: Gyermekkarének. 20.50: Zenekari hangverseny. 23: Táncczene. München. 14.30: Gramofonzene. 16: Délutáni hangverseny. 17: Német lírikusok. 17.30: Áriaóra. 19.40: Zenekari hangverseny. 20.30: A kedvenc slágerek. 22.30: Táncczene. Nápoly. 16.58: A kereskedelmi kamara jelentése. 17: Visseli D'Evoli (szoprán) hangversenye. 20.48: Kikötőhírek. Pozsony. 17.15: Gyermekmesék. 17.30: Bábjáték. 19.50: Mezőgazdasági előadás. 20: Dvorák-est. 22.25: Hangverseny. Prága. 12.05: Déli hangverseny. 16.30: Bábjáték. 17: Délutáni hangverseny. 18: Németnyelvű közvetítés. 20: Dvorák-est. 21.30: Hangverseny. 22.25: Hangverseny. Róma. 13: Rádiótrió. 17.30: Délutáni hangverseny. 20.30: Sporthírek. 21: Részletek Saint Saens „Sámson és Delila” c. operájából. 23.05: Legújabb hírek. — Varsó. 12: Gramofonhangverseny. 17.25: Az egészségügyi szolgálat megszervezése, felolvasás. 18: Ifjúsági előadás. 20.15: Népszerű zenekari hangverseny. 22.20: Rendőri hírek, sport. 22.30: Szórakoztató kávéházi zene. Zürich. 15.30: Gramofonzene. 16: Délutáni hangverseny. 17.15: Kézharmonika-hangverseny. 19: Harangozás a zürichi templomból. 22: Gramofon-táncczene.

Vasárnap. Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond Kondela Géza dr. egyetemi egyházzenei igazgató, a pesti Szent Imre kollégium prefektusa. 11.20: Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból. Prédikál Irinyi Kamil székesfehérvári lelkész, énekszámokat az új Dunántúli Énekeskönyv szerint 55., 379. 12.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió előadásorozata. Biró János min. tan. felolvasása: „Telepítsünk füveskerteket”. 4.15: Thury Mária gyermekmeséi. 5: A m. kir. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 6.40: Orbók Attila:

„Egy boldog kis ország születése, élete és romlása”. Felolvassa: Gyarmath Sándor. 7.15: Sporteredmények. 7.35: Előadás a Studióból. „A sárga csikó”. 10.15: Pontos időjelzés, a sporteredmények összefoglaló bmondása. Utána: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia nagyszállóból.

Külföld: Bécs. 11: A Wiener Symphoniorchester hangversenye. 18: Rádió-trió műsor. 19.25: „Wachan” ismertetése. 20.30: Leo Ascher „Sonja” c. operettjének közvetítése. Berlin. 8.55: Harangjáték és istentisztelet. 11.30: Délelőtti hangverseny. 17: Fuvószekerek hangversenye. 19.30: Tolsztoj-emlékünnepe. 20: Operett-est Schwarz Vera közreműködésével. 20.30: Táncczene. Breslau. 11: Istentisztelet. 15: Gyermekmesék. 16: Szórakoztató zene. 17.45: Hangverseny. 18.30: Leo tolstoj-est. 22.30: Orosz zene. Hamburg. 9.15: Istentisztelet. 11: Délelőtti hangverseny. 13.05: Vasárnapi hangverseny. 14: Gyermekmesék. 15.30: Táncczene. 17: Délutáni hangverseny. 19.30: Ernst Fischer előadása. 20: Szórakoztató zene. — Milánó. 10.30: Egyházi zene. 17: Rádió-kvintett. 17.30: Szórakoztató zene. 20.50: M. Giordano „Fedora” c. operájának közvetítése. München. 11: Harangjáték. 12: Nagyzenésmise. 16: Ótórai teazene. 18: Felolvasás a legújabb egyiptomi ásatások eredményéről. 18.25: Gramofonhangverseny. 20: Zenekari hangverseny. 22.30: Horváth Sándor zenekarának hangversenye. Nápoly. 10: Egyházi zene. 16.45: Gyermekmesék. 17: Carla Spinelli hangversenye. 20.45: Kikötőhírek. 20.50: Könnyű zene. Pozsony. 9: Egyházi zene. 18: Hangverseny. 21: Zenekari hangverseny. 22.20: Hangversenyközvetítés a kiállításról. Prága. 10: Egyházi zene. 13.20: Ipari és kereskedelmi hírek. 18.30: Németnyelvű leadás. 20: Szórakoztató zene. 23: Zenekari hangverseny. Róma. 10.15: Egyházi zene. 13: Rádiótrió. 17: A házzenekar hangversenye. 18: Táncczene. 20.30: Sporthírek. 21: Szimfonikus hangverseny. 23.05: Legújabb hírek. Varsó. 10.15: Istentisztelet. 17: Népszerű hangverseny. 18.50: Felolvasás az amerikai demokráciáról. 20.15: Szimfonikus hangverseny. 22.20: Sporthírek. 22.30: Táncczene. Zürich. 11: Házzenekari hangverseny. 16: Hangverseny. 20.30: Dalok és operett-részletek.

Hétfő. Budapest. 9.30: Hírek, közgazdaság. 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben: 12 órakor déli harangszó az Egyetemi templomból. Utána: Katonazene. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, elemiszerárak. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 5: Baloghné, Hajós Terézia ifjúsági előadása. 5.30: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 7: „Mit üzen a rádió?” 8.15: Előadás a Studióból. „Te csak pipálj, Ládányi!”. Egy uri penzió története 3 felvonásban. 10.10: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Utána: A Dumápolata nagyszállóból Bachmann jazz-band.

Külföld: Bécs. 11: Délelőtti zene. Raymond (Uhl): Ich lasse nichts auf mein Deutschland kommen. 16.15: Délutáni hangverseny. 18: Ifjúsági előadás Bismarck életéről. Őszi barangolás a „Wiener Wald”-ban. 19.30: Egyleti hírek. 20.05: Tarka-est Mieczyslaw Salecki operaiénekes közreműködésével. 21: Táncczene. 18: Felolvasás Goetheről. 19: Ausztriai keresztül-kasul. 19.30: Cserkészés Ausztria állatvilágában. 20.05: Kamarazene. Ludwig von Beethoven: Streichquartett, op. 96. Berlin. 16: Asszonyok félórása. 17: Zongorahangverseny. 17.30: Tolsztoj-emlékünnepe. 19: Szociálpolitikai előadás. 20: Tolsztoj: „Und das Licht scheint in der Finsternis” című drámájának közvetítése. Breslau. 16.30: Szórakoztató zene. 18: Szülők órája. 18.50: Irodalmi és művészeti szemle. 19.30: Mozart „Varázsfuvola” c. operájának előadása. Frankfurt. 16.55: Asszonyok félórása. 16.35: Csajkovszky-délután. 18.10: Könyvszemle. 19.30: Angol nyelvlecke. 21.15: Zenekari hangver-

seny. 22: Gramofonzene. Hamburg. 16.15: Ifjúsági előadás. 17: Délutáni hangverseny. 20: Tolsztoj-emlékünnepe. Milánó. 12.30: 18: Tarka délután 18.30: Angol nyelvlecke. Rádiókvartett. 16.30: Jazz-band. 17: Tözsdei ártolyamok. 17.20: Gyermekkarének. 20.45: Ujsághírek. 20.50: Egy operett közvetítése. 23: Jazz-band. München. 12.55: Gramofonhangverseny. 16: Bajor népiünepek. 16.45: Rádiótrió. 19: Hogy alakul ki a közvélemény. 19.45: A barokk-operák kosztümjei. 20.45: Zenekari hangverseny. 21.30: Felolvasás. 22.30: Sakklecke. Nápoly. 16.50: Novellák. 16.50: Kereskedelmi kamarai jelentés. 17: Dóra Nadi (szoprán) hangversenye. 20.59: Donizetti: „Don Paskvuaie” c. operájának

közvetítése. 22.30: Legújabb hírek. Pozsony. 14: Mezőgazdasági előadás. 18: Hangverseny. 19.20: Előadás. 20: Kamarazene. Prága. 12: Déli hangverseny. 17: Szórakoztató zene. 18.35: Munkáselemlés. 20.10: Tarka est. 22: Kamarazene. Róma. 13: Rádiótrió. 16.59: Ujsághírek. 17.15: Mezőgazdasági hírek. 17.30: Szórakoztató zene. 20.30: Sporthírek. 21: Könnyű zene. 23.05: Legújabb hírek. Varsó. 15: Mezőgazdasági jelentés. 17.25: Népfőiskolai előadás. 18: Délutáni hangverseny. 19.30: Francia nyelvlecke. 20.05: Aviatikai hírek. 20.15: Zenekari hangverseny. Zürich. 16: Délutáni hangverseny. 17.15: Asszonyok félórása. 20: Legújabb bécsi operettzene. 22: Hírek.

Angelescu a magyar iskolák számának csökkentését követeli

Tíz év múlva összeül a kisebbségi püspökök értekezlete

Bukarest. (A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy Angelescu oláh közoktatásügyi miniszter júniusban határozott formában ígéretet tett arra, hogy a kisebbségi iskolák tízedik éve esedékes államsegélyének kérdését nyári szabadságának letelte után véglegesen megoldja. Ez a szabadság már lejárt, de

a szubvenció kérdése ennek el-
lenére sem haladt előre.

Ezért most Willer József dr. képviselő a magyar párt megbízásából felkereste a közoktatásügyi minisztert, aki közölte vele, hogy egy tanügyi kiállítás megtekintésére még ma Brunnbe utazik, de visszatérte után első dolga lesz az államsegély kérdését rendezni.

Ezután a miniszter a következő elvi jelentőségű deklarációt tette:

Erdélyben a magyar iskolák száma tulságosan nagy s a kormány nem hajlandó valamennyi iskolának szubvenciót adni, hanem

számuk csökkentését kívánja.

A kiutalandó államsegélyt nem az iskolafenntartó hatóságok vagy a

kisebbségi egyházak kapják kézhez, hanem maguk az egyes iskolák, illetve a kisebbségi intézetek professzorai. Az iskolák csökkentésének módjait egy felekezeti közélet fogja megállapítani; az érdekeltektől püspökök meghívóit a minisztérium ma már ki is bocsátotta. Ugyanez az értekezlet összeállítja azoknak a professzoroknak a névsorát is, akik a megmaradó iskoláknál működnek s így jogosultak a szubvencióra.

Az a tény, hogy az oláh kormány a szubvenciót nem az iskolafenntartó hatóságoknak és az illetékes egyháznak adja ki, hanem közvetlenül a professzorok kezéhez juttatja el, bizonyítja, hogy a kormány

a szubvenciót politikai szempontból hasznosítani akarja,

mert reméli, hogy ilyen módon kézben tarthatja a kisebbségi tantereket. Az államsegélynek ez a kiliátásbalehelyezett módja nagy megütökzést keltett az erdélyi magyarság körében.

Ruhátlanul, asztalláshoz kötözve, nedves kötéllel verte saját leányát,

aklét már két esztendeje elzárva tartott a bestialitás anyja

Pozsony. (A Hajdúföld tudósítójától.) Az Alsószeli község szomszéd-ságában levő Versend község lakosságát borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott, hónapok óta tartó gyermekkinzás bestialitása tartja izgalomban, amelynek középpontjába Mészáros Károlyné 43 éves munkásszönyv és tizenöt éves Julia nevű leánya áll.

A szomszédok már hosszú ideje figyelték, hogy naponta elkeseredett hangú sirás, borzalmas kiabálás, görcsös vergődés, halálos bágyadt-ságu hörgés szűrődött ki Mészáros Károlyné egyik szótét, egészségtelen szobájából. Az állandó megfigyelések szörnyű tapasztalatokra vezettek. A szomszédok naponta megfigyelték, amint Mészáros Károlyné felindultán, önmagából kikelve berontott Julia kislányának nyirkos, börtönszerű szobájába,

nedves kötéllel kezébe és Julia-ra hatalmas ütéseket mért.

Minden ütés nyomán keserves feljajdulás következett.

— Anyám, édes jó anyám, ne bánts, nagyon jó leszek.

Mészáros Károlyné köszívét azonban nem indították meg a könnyek. Durván nekirontott újra, újabb ütésekkkel tetézte kínzásait, megrugdosta, hajánál fogva a levegőbe emelte mindaddig, amíg Julia erőtlennül össze nem esett és elájult. Hónapokon keresztül tartott az

anyai kegyetlenségtől sugallt, pártját ritkító bestialitás, amelynek csak akkor szakadt vége, mikor a csendőrség egy lelkiismeretes házkutatás után minden kétséget kizárólag megállapította, hogy a rémregénybe illő gyermekkinzás megtörtént. Julia felismerhetetlen állapotban van.

Arca eltorzult és nyílt sebekkel van tele, melle beesett, hása kifuffadt, kezei, lábai csenevészek,

egész habitusa a legborzalmasabb betegségekben sínylő ember képét mutatják. A csendőrség letartóztatta a minden emberiségből kivetkőzött anyát.

Állatvásár.

A marhavásárra felhajtottak 779 darab vágómarhát. Eladatlan maradt 107 darab. Az irányzat lanya volt. Árak: bika magyar 118. tarka bika 100—112, kivételesen 118. 111a 90—98, 111a 72—88, 6kör magyar 11a 75—93, 111a 57—70, 6kör tarka 1a 98—120, kivételesen 122, 11a 76—96, 111a 48—72, tehén tarka 1a 94—108, kiv. 112, 11a 72—93, 111a 50—70; bivaly magyar 45—66, növendékmarha 64—104; kicsontoznivaló 24—50 fillér kg-ként élősúlyban. — A sertésvásárra felhajtottak 3310 darabot, eladatlan maradt 1258 darab. Az irányzat tartott volt. Árak: zsirkerítés 1a 86—188, 11a 160—172, fiatal nehez 196—198, kivételesen 200, közepes 186—190, könnyű 110—130, szedett közép 164—170, urasági angol 160—173, szedett angol 148—158 fillér kg-ként élősúlyban.

Debrecen összlakosságának csak két százaléka nem tud írni és olvasni

A statisztika megcáfolja az analfabéták sokaságáról terjesztett fantasztikusan nagy számokat

(A Hajdúföld tudósítójától.) A város egyik legutóbbi közgyűlésén éles vita keletkezett Mocsáry László és Baltazár Dezső református püspök között. Mocsáry ugyanis, aki a Hegyemegi féle párt tagja, azt állította, hogy Debrecenben 11 000 analfabéta van. Baltazár püspök ezzel szemben megállapította, hogy bár pontosan nem tudja az analfabéták letszámát — Debrecenben semmi esetre sincs ilyen sok írni-olvasni nem tudó ember s az ilyen kijelentések nagyon ártanak Debrecen presztízisének.

Most azután bebizonyosodott, hogy a vitében Baltazár Dezső püspöknek volt igaza. A tankötelesek és a levétek összeírása alkalmával ugyan-

is összeírték a tizenöt éven felüli analfabétákat s a pontos statisztika szerint ezeknek a száma összesen 2046, tehát

nem egészen 2 százalék

ami még a legjobb statisztikákkal dicsekedő, külföldi államokban is irigységre méltó százalékarány lenne.

Itt jegyezzük meg, hogy az analfabéták száma jelentékenyen csökkeni fog ebben az esztendőben is amennyiben a népművelési bizottság tovább folytatja eddigi nagyszerű analfabéta tanfolyamait. Tekintve azt, hogy most már könnyű lesz felkutatni az írni-olvasni nem tudó embereket minden eddiginél szebb eredménnyel lehet majd oktatni az analfabétákat.

Averescu már évekkkel ezelőtt tudott a petroleum-panamáról

(A Hajdúföld tudósítójától.) A bukaresti lapok a petroleumpanamával kapcsolatban a németországi Fraenkische Zeitung egyik közleménye alapján Averescunak egy szenzációs interjújáról számolnak be. Averescu a Fraenkische Zeitung munkatársának kijelentette, hogy

ő már évek óta tud a panamáról.

Ez a panama még az ő kormányzása idejére nyulik vissza. Ő és kormánya a legerősebb intézkedésekre készült a készülő panama ellen és ha nem következett volna be a bukása, akkor egy hónapon belül meglette volna a döntő intézkedéseket a panamisták ellen. Hozzáfűzte Averescu ehhez a nyilatkozatahoz, megvan győződve arról, hogy megbuktatásának okai között egészen bizonyosan benne van a panama ügy is. Azok a liberálisok, akik benne vannak a petroleum-panamában, az Averescu kormány megbuktatásával akarták kikerülni az erélyes rendszabályok életbelépését.

Az ellenzéki lapok emlékeztetéseken közlik, hogy a Speranta-tár-

saság, amelynek Stelian Popescu volt az elnöke, míg miniszter nem lett s új elnöke lesz, ha miniszterségéről lemond, ugyanazokat a petroleumterületeket igényelte, amelyeket épanamáztak. Az igazságügyi miniszter az egyik minisztertanácsos jelentést tett erről. Duca közbe szólt:

— Bennünket ez a kérdés nem érdekelt. Ez tisztán az ön személyes ügye,

csinálja tovább a saját feladóját.

A petroleum panamával kapcsolatban Jorga Miklós azt a követelést hangoztatta, hogy az Eldorádó-vállalat számára készült törvényt töröljék el. Jorga követelése szenzációképpen hatott, mert az első eset a panamák történetében, hogy egy törvényt eltörölését kéri.

Tegnap különben az oláh vizsgálóbíró a petroleumpanama ügyében az egyik miniszteriumban, — hogy melyikben, azt nem hozták nyilvánosságra — házkutatást tartott. A házkutatás eredményéről nem adtak ki jelentést.

Ez Amerika!

Rádiózó szentek, clubéletet élő arkangyalok, amerikai órák és egyéb csodabogarak

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyarországi radikális tükrében Amerika úgy tetszik a magyar olvasó szemé előtt, mint a Szabadság, a Demokrácia és a felvilágosultság országa. Pedig, aki közelről beletekint az amerikai életbe, okvetlenül meg kell látnia, hogy az új világ korántsem olyan földi paradicsom, mint amilyennek az amerikaiánizmus hivatalos prófétái szeretnék feltüntetni. A hatalmas technikai kultúra mögött korruptió, barbárság, kulturátlanság és leggyakrabban valami dühítő stupiditás tenyészik. Az európai ember soha nem tud igazán megbarátkozni az amerikai pszichével, mindig idegen marad tőle.

Az egyik hozzánk érkezett amerikai magyar lapban, amely „A mi hazánk” cím alatt külön rovatot vezet az amerikai kinövéséről, nagyon érdekes és jellemző dolgokat olvassunk az igazi Amerikáról. Mutatónak itt közlünk belőle néhányat.

Próféták és szentek, akiknek rádiójuk van

A Buffalo Evanings Newból — írja a lap — valami egészen új dologról vagyunk kénytelenek értesülni:

Clinton H. Churchill evangelista a Church Tabernacle-ban tartott evangélikus gyűlés alkalmával olyan kijelentést tett, hogy úgy az összes próféták, mint a szentek és patriarchák elsőrendű rádióadóállomásokkal rendelkeztek. Szerinte ezeknek az őseknak meg voltak a maguk rádió-törvényei és ugyancsak rendelkeztek rádió-bizottsággal is. „Ha az akkori ember egy jó hullámhosszúságot és erős állomást akart, akkor tisztelnie kellett az idevágó törvényeket. Jelenleg őt tagja van a rádió-bizottságnak, akkor csak három volt — jelentette ki az evangélikus — és ez a három nem volt más, mint az öröktől fogva lévő Atya, Fiu Szentlélek. Dávidnak például volt leadó engedélye és értette a módját, hogy miképpen kezelje a bizottságot. Le is adott olyan dolgokat, amelyeket azóta sem adtak le a rádió állomások.

Ne tessék hamisan énekelni

Hogy miként zajlik az élet a Chicagói Harlemben, arról az Associated Press jelentéséből értesülünk:

A Friedship Baptist Churchben a karmester által lesújtott bot elnémította a hamis hangon éneklő kóristát és dacára annak, hogy később úgy az énekes, mint a karmester eszméletlenül feküdtek a padlón, az istentisztelet tovább folytatódott.

Deacon Thomas Champannak nem tetszett az egyik énekes hangja és feltűnés nélkül előhúzza nehéz bot-

ját fejbevégtá Casey Mc-Gurick Jones baritont, akitől hamis hangok eredtek. Erre egy George Washington Mc-Gavock nevű basszista felháborodva az eseten, leszakított egy telefonkészüléket a falról és azzal a karmesternek esett.

Később, mikor egy Mulvihill nevű rendőr, szokása ellenére, betévedt a templomba, a kórus a basszista vezetésével a „Távozom az életből” kezdetű éneket énekelte, miatt Champman és Jones békésen egymás mellett feküdtek eszméletlenül a kórus lábainál.

A részeges száraz-apostol

A Baltimore-i Evening Sun közölte Salisburyből (N. C.) az alábbi hírt:

Rev. Arhur Talmadge Abernathy közismert prohibicionista és methodista lelkész, csont száraz képviselőjelölt beszédet tartott. Al Smith demokrata elnökjelölt ellen, annak kimondottan nedves álláspontja miatt. Néhány perccel a beszéd megtartása után a lelkész letartóztatott részegen való autóhajtásért. A száraz apostol bünyösnek vallotta magát, száz dollár bírságot fizetett és egyúttal elvesztette hajtási engedélyét. Rev. Abernathy azt hozta fel melegségül, hogy a nedves álláspontot ostromozó beszéde következtében szédülést érzett és ellenállhatatlan kényszer folytán volt kénytelen szeszes italt inni.

Amerikai bírák egymás között

A Chicago Tribune érdekes jelentést hoz, hogy miképpen hajták végre Litchfielden a törvényeket:

A bírói szolidaritásnak egy igen jellemző esetét tárja fel Judge W. N. Morris ítélete, aki bírótársát, Judge Fred Rentset a szokásos 5 dollár büntetés helyett mindössze három dollárra büntette, mikor az részegséggel vádoltan állott előtte. A vádlott bíró imigyen kérte a különleges bánásmódot: „Őn is életem kerület hasonló vád alatt és jó fog esni Önnek is, ha enyhébben ítélkezem majd.”

Az arkangyalok társasága

Rabbi W. Willner a következőket írja a Lionban, a Lion Club hivatalos közlönyében:

Feltételezem, hogy ha létezik valamilyen club az angyalok, vagy az arkangyalok körében, akkor az a Lion Club lehet csak.

Tiszta és előzékeny kiszolgálást olcsón
Fekete Jenő fodrásznál
talál
Salétrom-utca 24. szám.

Olcsó és hosszulejratu hitel

Földbirtokra: kölcsönt folyósítottak teljes 100% os kifizetéssel 7 $\frac{1}{2}$ % évi kamattal, 35 évi törlesztésre, garantáltan 8 nap alatt, a föld forgalmi értékének 50% ig. (Válto vagy kezes nem kell.) **Földbirtok-vételek** pénzügyintézetem az érték 50%-ig finanszíroz. **Házakra:** 10 évig terjedő kölcsönök 9% évi kamattal! **Építkezési kölcsönök** 16 évi törlesztésre 8 $\frac{1}{2}$ % os kamattal folyósítottunk. **Válto hitelek:** Kereskedőknek, iparosoknak 8% évi kamattal folyósítottunk. **Örökségekre, kövevényekre** kölcsönt, előleget folyósítottunk magánpénzből. (Válaszbélyeg küldendő)

Radó Mihály bankbizományos
Budapest, VI. Szondy-utca 11. szám. (Alapítva 1833.)

Hirdessen a Hajdúföldben

Eredeti Melichar „Unikum Drill” vetőgépek, „Westfalla” szabadalmozott műtrágyaszórók, Imperator sortrágyázók, répvetőgépek eredeti Bacher tükörökormányok, eredeti Bacher trakt. reszközök, u. m.: mélyszántó és tarlószántó ekék, kultivátorok, tárosás boronák kizárólag

Rahmer Sándornál Debrecen, Piac-u. 43 sz. Telefon: 962.

Kérjen árajánlatot! — Olcsó árak! — Kedvező fizetési feltételek!

Figyelem!

Ha olcsón és jól akar szőnyeget, függönyt, ág- és asztalterítőt, hencsertakart, stb. vásárolni, keresse fel

Molnár Lipót

szőnyeg és linoleum üzletét
Ferenc József ut 40. szám,

szemben a Hungária kávéházzal és győződjön meg áruim minőségéről és olcsóságáról. Kedvező fizetési feltételek!

Tíz százalékkal olcsóbb, mint hitelkönyvekre!

BANÁN-BEHOZATAL**ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALÉK****BP. TELEFON: (1) 982-75****HIREK****1928 szeptember 8. (Szombat)**

Prot.: Mária. Kath.: Kis B. A.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Továbbra is tulnyomóan derült, és meleg idő várható.

Városi muzeum nyitva 9—12-ig.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-utca sarok, II. Rákóczy Ferenc Külsővárszár 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

1928 szeptember 9. (Vasárnap)

Prot.: Ádám. Kath.: Kl. Péter.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

Városi muzeum nyitva 9—12-ig

Vasárnap délután és éjjel a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Kossuth, (Piac-u. 30.), Reményiség (Csapó-utca 22.), II. Rákóczy (Külsővárszár), Bocskay, (Czegléd-u. 22.)

1928 szeptember 10. (Hétfő)

Prot.: Erik. Kath.: T. Miklós.

Városi muzeum nyitva 9—12-ig, 2—4-ig.

A gyógyszertárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reményiség Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újság-árusnál.

ISTENTISZTELETEK

Istentiszteleti rend a ref. templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 5 órakor Márki Kálmán. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Baltazár Dezső, ágendázik Molnár Ferenc, délután 5 órakor vallásos ünnepély. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 5 órakor Szentjóbby Zoltán. — Árpád-téren délelőtt 10 órakor Papp Imre, délután 3 órakor Magyar Bertalan. — Ispótyi-templomban délelőtt 10 órakor Szentjóbby Zoltán, délután Nagy Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Dóczy Antal. — Nyilas-telepen délután 3 órakor Mezey Béla. — Csapókertben délután 3 órakor Pap László. — Ondód—Vedresdülön Halász András, Macson Konrád Zoltán, Hármashegycen Bagdy Dániel. — Nagytemplomban délelőtt fél 12 órakor iparostanoncok tanévmegnyitója. Mezey Béla.

Uj istentiszteleti rend a református templomokban.

A Kistemplom megnyitásával az eddigi templomrend megváltozik máttól kezdve. A Kistemplomban lesz ezután a vasárnap délelőtti két istentisztelet, a 9 óras és a 11 óras. A Nagytemplomban egy istentisztelet fog tartani délelőtt 10 órakor. Délután mindkét templomban 5 órakor lesz. Hétköznapokon reggel mindkét templomban van istentisztelet, délután csak a Kistemplomban 5 órakor, így a Nagytemplomban megszűnik.

A róm. kath. templomban:

Szombaton, Kisasszony-napján a szokott vasárnapi miserend. Fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond dr. Kovács Sándor káplán. Utolsó mise fél 1 órakor.

Délután fél 4 órakor szentolvasó és litánia.

Vasárnap: Egész nap Szentségimádás. A szentmise a szokott rendben. 10 órakor dr. Kovács Sándor káplán predikál. Este 6 órakor Szentségbetétel, utána dr. Lakatos Sándor predikál.

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet f. hó 9-én, vasárnap d. e. 10 órakor Labossa Lajos ev. vallásbíró, h. lelkesz tartja.

◊◊◊

— **Magoss György polgármester** itthon. Dr. Magoss György polgármester csütörtökön este karlsbadi üdüléséből visszaérkezett Debrecenbe. Pénteken délelőtt rövid időre megjelent a városházán, azonban hivatalát egyelőre még nem veszi át, hanem néhány napot idehaza pihen.— **Esküvő.** Laubner József, a Magyar Nemzeti Bank főnöke és neje Heeger Julia leánya, Margit szeptember 8-án délután tartja esküvőjét Engelmayer Józseffel, a Magyar Nemzeti Bank tisztviselőjével, dr. Engelmayer Ödön kismárki főszolgabíró és neje Raisz Mária fiával. — Minden külön értesítés helyett.— **Kitűnő parkett műsor a Bonbonierben.**— **Tankönyvek,** újonnan és használtan az összes iskolák részére kaphatók Böhm Ferencnél, Bika-szálló mellett.— **Az egész város a Bonbonierben szereplő Giovanni nagyszerű mutatványairól beszél.** Ezenkívül eisőrangú kabaré és táncműsor.— **Gyorsjáratu motorkezelői (autóvezetői) tanfolyam** nyílik meg a debreceni m. kir. áll. fa- és fémipari szakiskolán szeptember hó 10-én, hétfőn. A tanfolyam elméleti részének díja 29,30 P., az autóvezetésben való kiképzés díja 90.— P. A tanfolyam tartama 6 hét, előadások az esti órákban, autóvezetési gyakorlatok beosztás szerint a nappali órákban tartatnak. Jelentkezés az igazgatóságnál, vagy az előadási órán.— **OLCSÓ ÉS HOSSZULEJÁRATU HITEL.** Földbirtokokra kölcsönt folyósítanak teljes 100%-os kifizetéssel 7 és fél % évi kamattal, 35 évi törlesztésre, garántáltan 8 nap alatt a föld forgalmi értékének 50%-ig. (Váltó vagy kezes nem kell!) Földbirtok-vételeket pénztézetem az érték 50%-ig finanszíroz. Házakra: 10 évig terjedő kölcsönök 9% évi kamattal! Építkezési kölcsönöket 16 évi törlesztésre 8 és fél %-os kamatalapon folyósítunk. Váltó hitelek: Kereskedőknek, iparosoknak 8% évi kamattal folyósítatnak. Örökségekre, követelésekre kölcsönt, előleget folyósítunk magánpénzből. (Válaszbélyeg beküldendő!) Radó Mihály bankbizományos, Budapest, VI., Szondy-utca 11. (Alapítva 1893.)— **Használt és új iskolai és egyéb zeneműveket és könyveket a legmértányosabb áron szállít:** Schimkó Gyula zenemű, könyv és gramofonkereskedő. Budapest, VII. Erzsébetkört 38. Kérjen árajánlatot.

Közhirre tesszük

azon elhatározásunkat, hogy megkezdjük
az olcsó nyárvégi árusítást.

Ritka alkalmat nyújtunk tehát mindenkinek, hogy a még raktáron levő kitűnő és tartós anyagból készült kiváló szabásu férfi-, fiu és gyermekruha szükségletét leszállított áron beszerezhesse. Nézze meg kirakatainkat! Tekintsen be üzletünkbe, ahol minden vételkényszer nélkül készséggel állunk rendelkezésére.

Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfi-, fiuruha áruháza.
Közvetlen a Bika-szálló épületében.

— **Népszerű Főiskolai Tanfolyam nyelvi kurzusai.** A Főiskolai Tanfolyam elnöksége tekintettel a nagy arányú érdeklődésre a nyelvi tanfolyamokat már most szeptemberben megkezdte, tehát jóval korábban a szokott terminusnál. A tanfolyam szeptember 17-én veszi kezdetét ugyanazon tanároknak vezetésével, mint tavaly. Wallisch Oszkár egyetemi lektor tartja meg a német-olasz tanfolyamot; Fejes Andor főreáliskolai tanár pedig az angol-francia tanfolyamot. Jelentkezni lehet az egyetemi gondnoki hivatalban, minden hétköznapon d. e. fél 8-tól d. e. 2 óráig. A gondnoki hivatal csak személyes jelentkezést fogadhat el. A tandíjat egy félévre vonatkozólag előre egy összegben le kell fizetni a gondnoki hivatalban. A tandíj ebben az évben is csak az a szerény összeg lesz, mint tavaly. A tanfolyam elnöksége ezzel is meg akarja könnyíteni azt, hogy minél többen résztvehessenek a tanfolyamban. A tandíj óránként 50 fillér.

— **Perényi Margit, Budai Honka, Seress Lilly a Bonbonierben.**

— **Bihary Gizella** zenetanárnőnél beiratkozás: cimbalom, zongora, zeneelmélet tanszakokra d. e. 10. d. u. 3 órától. Nyomató-utca 2. (Városcsúcsból.)

— **Dr Rác Vilmos szerkesztésében** megjelenő „Háztartás” Magyar Asszonyok Közlönye című heti folyóirat legutóbbi száma különféle háztartási kertészeti tanácsok mellett cikkeket, elbeszéléseket közöl a női élet legérdekesebb mozzanatairól, továbbá a divatról, a nők legdrágább kincseiről a gyermekekről és különböző dolgokról, főleg anyákat, asszonyokat érdeklő témákról. Az értékes hetilap megrendelhető a lap kiadóhivatalában: Budapest, IV. Városháza-utca 16. sz. II. emelet 1.

— „Lóvásár” Török Rezső kagcagató paraszt komédiája a Bonbonierben.

— „Szikra” Magyar Gyűjtőgyárak Rt. alapítókezelő rendkívüli közgyűlésén bejelentették, hogy a Svenska Tandsticks Aktiobolaget (STAB) apportként bevitte a „Szikra”-ba elberfalvi, kecskeméti, tokaji, kiskunfélegyházi, szombathelyi és pesterszébeti gufagyárakat; e gyárak és egyéb értékek ellenértékeképpen a STAB-nak 168,000 dbb összesen 10,080,000 P névértékű „B” sorozatu új részvényeket adtak ki. A „SZIKRA” alapítókéje így 12 millió P-re emelkedett. A már eddig kibocsátott részvények „A” sorozatuká alakították át, melyek a STAB birtokába jutó „B” részvényekkel szemben azzal az előjoggal bírnak, hogy a nyereségből elsősorban az „A” részvényeket illeti meg a névérték 20%-ának megfelelő 12.— P osztalék.

— **500 darab kerékpár eladása darabonként is. 5 pengő heti részlet.** Grammofonok, Varrógépek, Rádió, Douglas, Exselsior Jap, Zündapp, Nerakar motorkerékpárok rakatára és képviselője. Háromkerékű teherszállító motorkerékpárok. Legolcsóbb beszerzési forrás Császár János műszaki vállalata Debrecen, Király-utca 5.

HAZTARTÁSI CIKKEK

kefe árak az őszi takarításra a legnagyobb választékban,

Johnson villamos parkett fényszerítő gép

egyedüli elárúsítása és kikölcsönzése

Kántor Ernő és Társánál

Városház épület. Telefon 16—57

— **Halálozás.** Hubert Tivadar 81 éves férfiszabó szeptember 6-án hirtelen elhunyt az egyetemi klinikán, ahová agyvérzéssel szállították be. Temetése szeptember 8-án délután fél 5-kor lesz a Kossuth-utcai halottasháztól. A derék öreg szabómester elhunyt alkalmával, aki hazafias érzésével, becsületességével és jó kedélyével sok barátot szerzett magának, széleskörű részvétet nyilvánítt meg fia, Hubert Béla asztalosmester iránt.

— **Orvosi rendelés.** Dr Berencs Zoltán nőorvos szabadságáról visszsaérkezve, rendelését naponta délután 3—5 órakor Ferenc József-ut 2. szám alatt ismét megkezdte. Telefon: 9—74.

— **Meghalt a dinnyemagtól.** A debreceni belgyógyászati klinikára tegnap délután beszállították Nyírbalkányból Kovács Zsófia két éves gyermekét, aki eszméletlen állapotban volt. A leánya szülei azt adták elő, hogy a gyermek görög-dinnyét evett és annak a magjától lett rosszul. A klinikán az orvosok meg akarták operálni a gyermeket, de a műtét végrehajtására már nem került a sor, mert a kis lányka borzalmas kínok között kiiszenvedett. Az egyetemi klinika a halálesetről értesítette a debreceni kir. ügyészséget, amely elrendelte a vizsgálatot annak megállapítására, hogy mi okozta a leánya halálát.

— **Az ácsmesterek szakosztálya** szeptember 10-én, hétfőn este 7 órakor az Ipartestületben ülést tart. Miután az ülésen több igen fontos ügy, így többek között Baresai Miklós 51 esztendő alálírásának ügye is szerepel. A tagok teljes száma és pontos megjelenését ezutón kéri a szakosztály elnöksége.

Iskolakönyvek

író- és rajzszerek az összes iskolák részére kaphatók. (Használt tankönyvek f é l á r b a n)

Antalfy József

könyv- és papírkereskedésében, Szent Anna és Varga-u. sarok.

Tankönyvkötés bárkinék 50 fillér.

— **Magyarországra szöktek, mert nem akartak oláh katonák lenni.** Jurcsuk Ferenc 21 éves péksegéd és Csengeri Károly 18 éves erdélyi fiúk átszöktek Magyarországra, mert nem akartak oláh katonák lenni s inkább itt jelentkeznek önként a nemzeti hadseregbe. Mindkettőjüket őrizetbe vették s megindult ellenük a kihágási eljárás tiltott határátlépés miatt.

— **Pórfy Mihály, Laci és Nusi, Buday Sándor a Bonbonierben.**

— **Horváth Magda okleveles zene-tanárnő** jutányosan tanít kezdőket és haladókat. Előkészít Zeneművészeti főiskola vizsgákra is. Jelentkezés: Király-u. 5. 1.

— **Vivóórákra** a beiratkozás Simonffy-utca 1/c. alatt a Békessy vivóclubban megkezdődött. Beiratkozni lehet a délutáni órákban, Ferenczy vivómesternél.

— **Magyar zenére** szeptember 10-ig lehet jelentkezni Szűcs Gergely városi zeneiskolai tanárnál. Csemete-utca 8. Havidíj 12—15 és 20 pengő. Beírásnál az első havi előre fizetendő.

— **„Miskából pesti fiu lett” bohózat a Bonbonierben.**

— **Szülők figyelmébe!** Iskolakönyvek az összes iskolák részére, valamint papír, író és rajzszerek nagy választékban, Csáthy könyvkereskedésében Piac-utca 8. Kiszolgálás köztisztviselő utalványokra is.

— **Uj rend a váltók postai felülbélyegzésénél.** A közigazgatási bizottság augusztusi ülésén dr. Fejér Ferenc panaszt tett amiatt, hogy a postán a váltók felülbélyegzésére nagyon sokat kell várni, mert a lebélyegzést csak egyetlen, egyébként is nagyon elfoglalt tisztviselő végzi. A közigazgatási bizottság közbelépésére most a postaigazgatóság intézkedett, hogy reggel 8-tól este 9-ig két tisztviselő végezze a lebélyegzést. Ha még így is sokat kellene várni, a váltókat fel lehet vinni a főnöki irodába, ahol azokat azonnal lebélyegzik.

— **Ma este irány Bonbonniere kabaré!** (Városház étterem.)

— **Mutasd meg a könyvtáradat és megmondom, hogy ki vagy.** Lapunk mai számában egy hirdetést talál az olvasó, amelyben újabb irodalmunk legszebb alkotásait október közepéig a bolti ár feléért szerezhetik be olvasóink, Hosszas utánjárás árán sikerült a Magyar Irodalmi Társaságnál olvasóink részére ezt a szenzációs irodalmi kedvezményt elérni és tekintve a most már kevés készletet, helyesen cselekszik mindenki, ha ezt a nem mindennapi alkalmat felhasználja. Közbenjárásunknak még az a nagy előnye is megvan, hogy olvasóink 11 pengő beküldése esetén a hátralékos 22 pengőt két havi részletben is törleszthetik. A páratlanul kedvező ajánlatra ez uton is felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— **Giovanna a kontinens legjobb humoros manipulátora a Bonbonierben.**

Árverési hirdetés

„Az Egri Főkapitán Szentmargitai Uradalma új gépek bevétele folytán árverésre bocsájt részben használható, részben pedig csak javítás után üzemképes gazdasági gépeket és eszközöket. Nevezetesen lokomobil, régi rendszerű traktor, vetőgépek, ekék, aratógépek, rosták stb.

Árverés szeptember hó 15-én d. u. fél 3 órakor lesz Margitaerdőpusztán, amely 1 km-re fekszik Szentmargitapuszta állomástól.

Előzetes értesítésre Szentmargitapuszta állomáson kocsik várja az érkezőket. A gépek és eszközök szeptember 13-tól déltől ugyanott megtekinthetők.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala.

45,863—1928. aü.

Hirdetés

Értesíti a városi adóhivatal a szőlőtulajdonosokat, hogy a saját termésükből háztartásuk, cselédségük által elfogyasztott, valamint munkásaik részére természetbeni járandóság címén kiszolgáltatott boraik után 50 százalék fogyasztási adókedvezményt igényelhetnek.

Felhívtnak érdekeltek, hogy igényeiket október hó 10. napjáig bezárólag a városi adóhivatal illetékes kerületénél szóbelileg jelentsek be. — Az igénybejelentés alkalmával igazolandó a szőlőterület fekvési helye és területe, bejelentendő a kedvezményesen fogyasztani szándékozó családtagok száma s az a körülmény, hogy a kedvezményes fogyasztás idején, vagy óborra vonatkozik-e?

Fenti határidőn túl eszközölt bejelentések figyelembe nem vehetők. Kedvezményre bejelentett bormennyiség fogyasztási adója azonnal befizetendő, vagy ennek hiányában a bor külön pincézendő.

Debrecen, 1928 szeptember 5.

Városi adóhivatal.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményei:

METEORBAN

Szombaton:

Ördögi szerelem

Romantikus történet 7 felvonásban, Charles Vanel és Dolly Davissal és

A balletpatkány

Szerelmi történet 7 felvonásban. Anita Dorris és Egon v. Jordannal.

Előadások: 7 és 9 órakor.

Péntek—Vasárnap:

URÁNIA

Pedro Galderon de la Barca világhírű regénye nyomán:

A szerelem éjszakája

Spanyol társadalmi dráma 10 felv. Főszereplők: Bánky Vilma és Ronald Colmann.

Megelőzi:

A felhők fölött

(Motorkerékpárral a Dolomitokban) egy merész sportkaland 5 felvonásban.

VIGSZÍNHÁZ

Biró Lajos mesterműve, a világhírű Emil Jannings, a nagy filmművésznek utólráhetetlen szereplésével:

Az elsodort ember

(Egy bűnös éjszaka története) Társadalmi dráma 9 felvonásban.

SZEREPLŐK:

A férj — — — — Emil Jannings
A feleség — — — — Belle Bennett
Az alkalom leánya — — — — Phyllis Haver

Megelőzik:

Nobile megmentése

filmriport és Nincsenek már gyermekek bohózat.

Hétfőtől: Vigszínházban: Zola Emil világhírű regényének filmváltozata: **A néma vádló** (Therese Raquin). Urániában: **Sport és szerelem**, filmjáték 8 felvonásban. Főszereplők: Paul Richter és Aud Egede Nissen és megelőzi: **Zigoto a mesterdetektív**, kaland 6 felvonásban. Főszerepben: Zigoto.

Hétfőtől:

Vigszínházban: Az évad első Zola Emil világhírű regénye filmen: **A néma vádló** (Therese Raquin) társadalmi dráma 10 felvonásban, a főszerepekben: Wolfgang Zilzer és Marie Laurent. Kísérő műsor: **Egy elefánt meg egy fél, és Sziáni ökör** bohózatok.

Uránia: **Sport és szerelem**, filmjáték 8 felvonásban, főszereplők: Paul Richter és Aud Egede Nissen. Megelőzi: **Zigoto a mesterdetektív**, érdekes kaland 7 felvonásban, főszerepben: Zigoto.

RADIÓ-MŰSOR

Szombat. Budapest. 9: Ujsághírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond: Tiefenthaler József dr. pápai kamarás, a budai Szent Imre Collégium igazgatója. 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 12.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 12.15: A m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye a Studióból. 3.30: Kisasszony-napi hangulat. „Mikor afecskék utra kelnek”. Irta és felolvassa Kubinyi György. 4: Tutsek Anna ifjúsági elbeszélése. 1. „Hosszu ut”. 2. „Micike”. Előadja Z. Széplaky Margit. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: Járóssy Jenő dr. dalszerző magyar nótadélutánja, Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 6.30: Dr. Heigl László előadása: „Az amerikai nő”. 7.10: Részleges sporteredmények. 7.30: Gramofonhangverseny. (Művészelemek) 8: Előadás a Studióból. „A nők harca”. Vigjáték 3 felvonásban. 9.10: Pontos időjelzés és a sporteredmények összefoglalt bementése. 10: A Spolarich-kávéházbeli orosházi Purcsy Pepi és cigányzenekarának hangversenye. E hangverseny szünetjében körülbelül 10.30: Időjárásjelentés.

Külföld. Bécs. 11: Délelőtti zene. H. Schmiéd: Germanentreu. Kerner: „Kosuth”. Ouverture. Berlin. 16: Egészségügyi előadás. 16.30: Klemens Brentano emlékezete. 17: Szórakoztató zene. 19: Fontos tudnivalók. 20: Zenekari hangverseny. 22.30: Táncczene. Bern. 15.56: Időjelzés Neuenburgból. 16: Délutáni hangverseny. 17: Az olasz művészzenekar hangversenye. 20.30: Népszerű est. 22: Zenekari hangverseny. Breslau. 16.30: Szórakoztató zene. 18.15: Tíz perc eszperantóul. 19.25: Utirajzok. 19.50: Történelmi előadás. 20.30: Vidám est. 22.30: Táncczene. Hamburg. 17: Klemens Brentano-emlékünnepe. 18: Szórakoztató hangverseny. 19.20: Mezőgazdasági oktatás. 20: Zenekari hangverseny közvetítése egy mozgóbol. — Milánó. 12.30: Rádiókvartett. 16.30: Szórakoztató zene. 17.20: Gyermekkarének. 20.50: Zenekari hangverseny. 23: Táncczene. München. 14.30: Gramofonzene. 16: Délutáni hangverseny. 17: Német lírikusok. 17.30: Áriaóra. 19.40: Zenekari hangverseny. 20.30: A kedvenc slágerek. 22.30: Táncczene. Nápoly. 16.58: A kereskedelmi kamara jelentése. 17: Visseli D'Evoli (szoprán) hangversenye. 20.48: Kikötőhírek. Pozsony. 17.15: Gyermekmesék. 17.30: Bábjáték. 19.50: Mezőgazdasági előadás. 20: Dvorák-est. 22.25: Hangverseny. Prága. 12.05: Déli hangverseny. 16.30: Bábjáték. 17: Délutáni hangverseny. 18: Németnyelvű közvetítés. 20: Dvorák-est. 21.30: Hangverseny. 22.25: Hangverseny. Róma. 13: Rádiótrió. 17.30: Délutáni hangverseny. 20.30: Sport hírek. 21: Részletek Saint Saens „Sámson és Delila” c. operájából. 23.05: Legujabb hírek. — Varsó. 12: Gramofonhangverseny. 17.25: Az egészségügyi szolgálat megszervezése, felolvasás. 18: Ifjúsági előadás. 20.15: Népszerű zenekari hangverseny. 22.20: Rendőri hírek, sport. 22.30: Szórakoztató kávéházi zene. Zürich. 15.30: Gramofonzene. 16: Délutáni hangverseny. 17.15: Kéziharmonika hangverseny. 19: Harangozás a zürichi templomból. 22: Gramofon-táncczene.

Vasárnap. Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond Kondela Géza dr. egyetemi egyházzenei igazgató, a pesti Szent Imre kollégium prefektusa. 11.20: Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból. Prédikál Irinyi Kamil székesfehérvári lelkész. énekszámokat az új Dunántúli Énekeskönyv szerint 55. 379. 12.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió előadásorozata. Biró János min. tan. felolvasása: „Telepítsünk füveskerteket”. 4.15: Thury Mária gyermekmeséi. 5: A m. kir. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 6.40: Orbók Attila:

„Egy boldog kis ország születése, élete és romlása”. Felolvassa: Gyarmath Sándor. 7.15: Sporteredmények. 7.35: Előadás a Studióból. „A sárga csikó”. 10.15: Pontos időjelzés, a sporteredmények összefoglalt bementése. Utána: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia nagyszállóból.

Külföld. Bécs. 11: A Wiener Symphoniorchester hangversenye. 18: Rádió-trió műsor. 19.25: „Wachan” ismertetése. 20.30: Leo Ascher „Sonja” c. operettjének közvetítése. Berlin. 8.55: Harangjáték és istentisztelet. 11.30: Délelőtti hangverseny. 17: Fuvószenekar hangversenye. 19.30: Tolsztoj-emlékünnepe. 20: Operett-est Schwarz Vera közreműködésével. 20.30: Táncczene. Breslau. 11: Istentisztelet. 15: Gyermekmesék. 16: Szórakoztató zene. 17.45: Hangverseny. 18.30: Leo tolstoj-est. 22.30: Orosz zene. Hamburg. 9.15: Istentisztelet. 11: Délelőtti hangverseny. 13.05: Vasárnapi hangverseny. 14: Gyermekmesék. 15.30: Térzene. 17: Délutáni hangverseny. 19.30: Ernst Fischer előadása. 20: Szórakoztató zene. — Milánó. 10.30: Egyházi zene. 17: Rádió-kvintett. 17.30: Szórakoztató zene. 20.50: M. Giordano „Fedora” c. operájának közvetítése. München. 11: Harangjáték. 12: Nagy zenésmise. 16: Ótórai tea. 18: Felolvasás a legujabb egyiptomi ásatások eredményéről. 18.25: Gramofonhangverseny. 20: Zenekari hangverseny. 22.30: Horváth Sándor zenekarának hangversenye. Nápoly. 10: Egyházi zene. 16.45: Gyermekmesék. 17: Carla Spinelli hangversenye. 20.45: Kikötőhírek. 20.50: Könyv zene. Pozsony. 9: Egyházi zene. 18: Hangverseny. 21: Zenekari hangverseny. 22.20: Hangversenyközvetítés a kiállításról. Prága. 10: Egyházi zene. 13.20: Ipari és kereskedelmi hírek. 18.30: Németnyelvű leadás. 20: Szórakoztató zene. 23: Zenekari hangverseny. Róma. 10.15: Egyházi zene. 13: Rádiótrió. 17: A házzenekar hangversenye. 18: Táncczene. 20.30: Sport hírek. 21: Szimfonikus hangverseny. 23.05: Legujabb hírek. Varsó. 10.15: Istentisztelet. 17: Népszerű hangverseny. 18.50: Felolvasás az amerikai demokráciáról. 20.15: Szimfonikus hangverseny. 22.20: Sport hírek. 22.30: Táncczene. Zürich. 11: Házzenekari hangverseny. 16: Hangverseny. 20.30: Dalok és operett-részletek.

Hétlő. Budapest. 9.30: Hírek, közgazdaság. 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben: 12 órakor déli harangzó az Egyetemi templomból. Utána: Katonazene. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 5: Baloghné. Hajós Terézia ifjúsági előadása. 5.30: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 7: „Mit üzen a rádió?” 8.15: Előadás a Studióból. „Te csak pipálsz, Ládányi!”. Egy uralmi penzió története 3 felvonásban. 10.10: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Utána: A Dunapalota nagyszállóból Bachmann jazz-band.

Külföld. Bécs. 11: Délelőtti zene. Raymond (Uhl): Ich lasse nichts auf mein Deutschland kommen. 16.15: Délutáni hangverseny. 18: Ifjúsági előadás Bismarck életéről. Ószi barangolás a „Wiener Wald”-ban. 19.30: Egyetemi hírek. 20.05: Tarka-est Mieczyslaw Salecki operáénekes közreműködésével. 21: Táncczene. 18: Felolvasás Goethe-ről. 19: Ausztriai keresztül-kasul. 19.30: Cserkészés Ausztria állatvilágában. 20.05: Kamarazene: Ludwig von Beethoven: Streichkvartett, op. 96. Berlin. 16: Asszonyok felőrája. 17: Zongorahangverseny. 17.30: Tolsztoj-emlékünnepe. 19: Szociálpolitikai előadás. 20: Tolsztoj: „Und das Licht scheint in der Finsternis” című drámájának közvetítése. Breslau. 16.30: Szórakoztató zene. 18: Szülők órája. 18.50: Irodalmi és művészeti szemle. 19.30: Mozart „Varázsfuvola” c. operájának előadása. Frankfurt. 16.55: Asszonyok felőrája. 16.35: Csajkovszky-délután. 18.10: Könyvszemle. 19.30: Angol nyelvelő. 21.15: Zenekari hangver-

seny. 22: Gramofonzene. Hamburg. 16.15: Ifjúsági előadás. 17: Délutáni hangverseny. 20: Tolsztoj-emlékünnepe. Milánó. 12.30: 18: Tarka délután 18.30: Angol nyelvelő. Rádiókvartett. 16.30: Jazz-band. 17: Tözsdei árfolyamok. 17.20: Gyermekkarének. 20.15: Ujsághírek. 20.50: Egy operett közvetítése. 23: Jazz-band. München. 12.55: Gramofonhangverseny. 16: Bajor népműnepek. 16.45: Rádiótrió. 19: Hogy alakul ki a közvélemény. 19.45: A barokk-operák kosztümjei. 20.45: Zenekari hangverseny. 21.30: Felolvasás. 22.30: Sakklecke. Nápoly. 16.50: Novellák. 16.50: Kereskedelmi kamarai jelentés. 17: Dóra Nadi (szoprán) hangversenye. 20.50: Donizetti: „Don Paskvuaie” c. operájának

közvetítése. 22.30: Legujabb hírek. Pozsony. 14: Mezőgazdasági előadás. 18: Hangverseny. 19.20: Előadás. 20: Kamarazene. Prága. 12: Déli hangverseny. 17: Szórakoztató zene. 18.35: Munkáselőadás. 20.10: Tarka est. 22: Kamarazene. Róma. 13: Rádiótrió. 16.50: Ujsághírek. 17.15: Mezőgazdasági hírek. 17.30: Szórakoztató zene. 20.30: Sport hírek. 21: Könyv zene. 23.05: Legujabb hírek. Varsó. 15: Mezőgazdasági jelentés. 17.25: Népfőiskolai előadás. 18: Délutáni hangverseny. 19.30: Francia nyelvelő. 20.05: Aviatikai hírek. 20.15: Zenekari hangverseny. Zürich. 16: Délutáni hangverseny. 17.15: Asszonyok felőrája. 20: Legujabb bécsi operettzene. 22: Hírek.

Angelescu a magyar iskolák számának csökkentését követeli

Tíz év múlva összeül a kisebbségi püspökök értekezlete

Bukarest. (A Hajduföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy Angelescu oláh közoktatásügyi miniszter júniusban határozott formában ígéretet tett arra, hogy a kisebbségi iskolák tízedik éve esedékes államsegélyének kérdését nyári szabadságának letele után véglegesen megoldja. Ez a szabadság már lejárt, de

a szubvenció kérdése ennek el-
lenére sem haladt előre.

Ezért most Willer József dr. képviselő a magyar párt megbízásából felkereste a közoktatásügyi minisztert, aki közölte vele, hogy egy tanügyi kiállítás megtekintésére még ma Brunnbe utazik, de visszatérte után első dolga lesz az államsegély kérdését rendezni.

Ezután a miniszter a következő elvi jelentőségű deklarációt tette:

Erdélyben a magyar iskolák száma túlságosan nagy s a kormány nem hajlandó valamennyi iskolának szubvenciót adni, hanem

számuk csökkentését kívánja.

A kiutalandó államsegélyt nem az iskolafenntartó hatóságok vagy a

kisebbségi egyházak kapják kézhez, hanem maguk az egyes iskolák, illetve a kisebbségi intézetek professzorai. Az iskolák csökkentésének módjait egy felekezeti közti érdekezlet fogja megállapítani: az érdekeltektől püspökök meghívóit a minisztérium ma már ki is bocsátotta. Ugyanez az érdekezlet összeállítja azoknak a professzoroknak a névsorát is, akik a megmaradó iskoláknál működnek s így jogosultak a szubvencióra.

Az a tény, hogy az oláh kormány a szubvenciót nem az iskolafenntartó hatóságoknak és az illetékes egyháznak adja ki, hanem közvetlenül a professzorok kezébe juttatja el, bizonyítja, hogy a kormány

a szubvenciót politikai szempontból hasznosítani akarja,

mert reméli, hogy az oláh kormány a szubvenciót nem az iskolafenntartó hatóságoknak és az illetékes egyháznak adja ki, hanem közvetlenül a professzorok kezébe juttatja el, bizonyítja, hogy a kormány

Ruhátlanul, asztalához kötözve, nedves kötéllel verte saját leányát,

akit már két esztendeje elzárva tartott a bestiális anyja

Pozsony. (A Hajduföld tudósítójától.) Az Alsószeli község szomszéd-ságában levő Versend község lakosságát borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott, hónapok óta tartó gyermekkinzás bestiális tartja izgalomban, amelynek középpontjába Mészáros Károlyné 43 éves munkásszövő és tízenöt éves Julia nevű leánya áll.

A szomszédok már hosszú ideje figyelték, hogy naponta elkecseregett hangú sirás, borzalmas kiabálás, göresös vergődés, halálos bágyadságu hörgés szűrődött ki Mészáros Károlyné egyik sötét, egészségtelen szobájából. Az állandó megfigyelések szörnyű tapasztalatokra vezettek. A szomszédok, naponta megfigyelték, amint Mészáros Károlyné felindultan, önmagából kikelve berontott Julia kislányának nyirkos, börtönszerű szobájába.

nedves kötéllel kezébe és Juliaira hatalmas ütéseket mért.

Minden ütés nyomán keserves feljajdulás következett.

— Anyám, édes jó anyám, ne bánt, nagyon jó leszek.

Mészáros Károlyné köszívét azonban nem indították meg a könnyek. Durván nekirontott újra, újabb ütésekkkel tetézte kínzásait, megrugdosta, hajánál fogva a levegőbe emelte mindaddig, amíg Julia erőtellenül össze nem esett és elájult. Hónapokon keresztül tartott az

anyai kegyetlenségtől sugallt, pártját ritkító bestiális, amelynek csak akkor szakadt vége, mikor a csendőrség egy lelkiismeretes házkutatás után minden kétséget kizárólag megállapította, hogy a rémgenybe illő gyermekkinzás megtörtént. Julia felismerhetetlen állapotban van.

Arca eltorzult és nyílt sebekkel van tele, melle beesett, hasa kifupadt, kezei, lábai csenevészek,

egész habitusa a legborzalmasabb betegségekben silylő ember képet mutatják. A csendőrség letartóztatta a minden emberiségből kivetkőzött anyát.

Állatvásár.

A marhavásárra felhajtottak 779 darab vágomarhat. Eladatlan maradt 107 darab. Az irányzat lanya volt. Árak: bika magyar IIa 90—98, IIIa 72—88, ökör magyar IIa 75—93, IIIa 57—70, ökör tarka Ia 98—120, kivételesen 122, IIa 76—96, IIIa 48—72, tehén tarka Ia 94—108, kiv. 112, IIa 72—92, IIIa 50—70; bivaly magyar 45—66, növendékmarha 64—104, kiesontoznivaló 24—50 fillér kg-ként élőszuliban. — A sertésvásárra felhajtottak 3310 darabot, eladatlan maradt 1258 darab. Az irányzat tartott volt. Árak: zsirpörtecs Ia 180—188, IIa 160—172, fiatal nehéz 196—198, kivételesen 200, közepes 186—190, könnyű 110—130, szedett kögép 164—170, urasági angol 160—173, szedett angol 148—158 fillér kg-ként élőszuliban.

Debrecen összlakosságának csak két százaléka nem tud írni és olvasni

A statisztika megcáfolja az analfabéták sokaságáról terjesztett fantasztikusan nagy számokat

(A Hajdúföld tudósítójától.) A város egyik legutóbbi közgyűlésén éles vita keletkezett Mocsáry László és Baltazár Dező református püspök között. Mocsáry ugyanis, aki a Hegyemegi féle párt tagja, azt állította, hogy Debrecenben 11 000 analfabéta van. Baltazár püspök ezzel szemben megállapította, hogy bár pontosan nem tudja az analfabéták letszámát — Debrecenben semmi esetre sincs ilyen sok irni-olvasni nem tudó ember s az ilyen kijelentések nagyon ártanak Debrecen presztízisének.

Most azután bizonyosodott, hogy a vitében Baltazár Dező püspöknek volt igaza. A tankötelesek és a leventék összeírása alkalmával ugyan-

is összeírték a tizenötéven felüli analfabétákat s a pontos statisztika szerint ezeknek a száma összesen 2046, tehát

nem egészen 2 százalék ami még a legjobb statisztikákkal dicsekedő, külföldi államokban is irigylésre méltó százalékarány lenne

Itt jegyezzük meg, hogy az analfabéták száma jelentékenyen csökkeni fog ebben az esztendőben is amennyiben a népművelési bizottság tovább folytatja eddigi nagyszerű analfabéta tanfolyamait. Tekintve azt, hogy most már könnyű lesz felkutatni az irni-olvasni nem tudó embereket minden eddiginél szebb eredménnyel lehet majd oktatni az analfabétákat.

Averescu már évekkal ezelőtt tudott a petroleum-panamáról

(A Hajdúföld tudóit jától.) A bukaresti lapok a petroleumpanamával kapcsolatban a németországi Fraenkische Zeitung egyik közleménye alapján Averescunak egy szenzációs interjújáról számolnak be. Averescu a Fraenkische Zeitung munkatársának kijelentette, hogy

ő már évek óta tud a panamáról.

Ez a panama még az 3 kormányzási idejére nyulik vissza. Ő és kormánya a legerősebb intézkedésekre készült a készülő panama ellen és ha nem következett volna be a bukása, akkor egy hónapon belül megtette volna a döntő intézkedéseket a panamisták ellen. Hozzáfűzte Averescu ehhez a nyilatkozatához, megvan győződve arról, hogy megbuktatásának okai között egészen bizonyosan benne van a panama ügy is. Azok a liberálisok, akik benne vannak a petroleum-panamában, az Averescu kormány megbuktatásával akarták kikerülni az érélyes rendszabályok életbelépését.

Az ellenzéki lapok emlékeztetéseken közlik, hogy a Speranta-tár-

saság, amelynek Stelian Popescu volt az elnöke, míg miniszter nem lett s újból elnöke lesz, ha miniszterségéről lemond, ugyanazokat a petroleumterületeket igényelte, amelyeket elpanamáztak. Az igazságügy-miniszter az egyik minisztertanácson jelentést tett erről. Duca közbe szólt:

— Bennünket ez a kérdés nem érdekel. Ez tisztán az ön személyes ügye,

csinálja tovább a saját felelőségre.

A petroleum panamával kapcsolatban Jorga Miklós azt a követelést hangoztatta, hogy az E'dorádó-vállalat számára készült törvényt töröljék el. Jorga követelése szenzációképpen hatott, mert az első eset a panamák történetében, hogy egy törvény eltörlését kéri.

Tegnap különben az oláh vizsgálóbíró a petroleumpanama ügyében az egyik minisztériumban, — hogy melyikben, azt nem hozták nyilvánosságra — házkutatást tartott. A házkutatás eredményéről nem adtak ki jelentést.

Ez Amerika!

Rádiózó szentek, clubéletet élő arkangyalok, amerikai órák és egyéb csodabogarak

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyarországi radikális tükrében Amerika úgy tetszik a magyar olvasó szeme előtt, mint a Szabadság, a Demokrácia és a felvilágosultság országa. Pedig, aki közelről beletekint az amerikai életbe, okvetlenül meg kell látnia, hogy az új világ korántsem olyan földi paradicsom, mint amilyennek az amerikanizmus hivatásos prófétái szeretnék feltüntetni. A hatalmas technikai kultúra mögött korrupció, barbárság, kulturátlanság és leggyakrabban valami dühítő stupiditás tenyészik. Az európai ember soha nem tud igazán megbarátkozni az amerikai pszichével, mindig idegen marad tőle.

Az egyik hozzánk érkezett amerikai magyar lapban, amely „A mi hazánk” cím alatt külön rovatot vezet az amerikai kinövésekről, nagyon érdekes és jellemző dolgokat olvassunk az igazi Amerikáról. Mutatoban itt közlünk belőle néhányat.

Próféták és szentek, akiknek rádiójuk van

A Buffalo Evanings Newból — írja a lap — valami egészen új dologról vagyunk kénytelenek értesülni:

Clinton H. Churchill evangelista a Churchill Tabernacle-ban tartott evangélikus gyűlés alkalmával olyan kijelentést tett, hogy úgy az összes próféták, mint a szentek és patriarchák elsőrendű rádióleadóállomásokkal rendelkeztek. Szerinte ezeknek az ősöknek meg voltak a maguk rádió-törvényei és ugyancsak rendelkeztek rádió-bizottsággal is. „Ha az akkori ember egy jó hullámhosszú sugárt és erős állomást akart, akkor tisztelnie kellett az idevágó törvényeket. Jelenleg őt tagja van a rádió-bizottságnak, akkor csak három volt — jelentette ki az evangélista — és ez a három nem volt más, mint az öröktől fogva lévő Atya, Fiu Szentlélek. Dávidnak például volt leadó engedélye és erte a módját, hogy miképpen kezelje a bizottságot. Le is adott olyan dolgokat, amelyeket azóta sem adtak le a rádió állomások.

Ne tessék hamisan énekelni

Hogy miként zajlik az élet a Chicagói Harlemben, arról az Associated Press jelentéséből értesülünk:

A Friendship Baptist Churchben a karmester által lesújtott bot elnémította a hamis hangon éneklő kóristát és dacára annak, hogy később úgy az énekes, mint a karmester eszméletlenül feküdtek a padlón, az istentisztelet tovább folytatódott.

Deacon Thomas Champannak nem tetszett az egyik énekes hangja és feltűnés nélkül előhuzta nehéz bot-

ját fejbevágtá Casey Mc-Gurick Jones baritont, akitől hamis hangok eredtek. Erre egy George Washington Mc-Gavock nevű basszista felháborodva az eseten, leszakított egy telefonkészüléket a falról és azzal a karmesternek esett.

Később, mikor egy Mulvihill nevű rendőr, szokása ellenére, betévedt a templomba, a kórus a basszista vezetése alatt a „Távozom az életből” kezdetű éneket énekelte, mialatt Champman és Jones békésen egymás mellett feküdtek eszméletlenül a kórus lábainál.

A részeges száraz-apostol

A Baltimore-i Evening Sun közölte Salisburyből (N. C.) az alábbi hírt:

Rev. Arthur Talmadge Abernathy közismert prohibicionista és methodista lelkész, csont száraz képviselőjelölt beszédet tartott. Al Smith demokrata elnökjelölt ellen, annak kimondottan nedves álláspontja miatt. Néhány perccel a beszéd megtartása után a lelkész letartóztatott részegen való autóhajtásért. A száraz apostol bűnösnek vallotta magát, száz dollár bírságot fizetett és egyuttal elvesztette hajtási engedélyét. Rev. Abernathy azt hozta fel mentségül, hogy a nedves álláspontot ostromozó beszéde következtében szédülést érzett és ellenállhatatlan kényszer folytán volt kénytelen szeszes italt inni.

Amerikai bírák egymás között

A Chicago Tribune érdekes jelentést hoz, hogy miképpen hajtják végre Litchfielden a törvényeket:

A bírói szolidaritásnak egy igen jellemző esetét tárja fel Judge W. N. Morris ítélete, aki bírótársát, Judge Fred Rentset a szokásos 5 dollár büntetés helyett mindössze három dollárra büntette, mikor az részegséggel vádoltan állott előtte. A vádlott bíró imigyen kérte a különleges bánásmódot: „Ön is elem kerülhet hasonló vád alatt és jó fog esni Önnek is, ha enyhébben ítélekem majd.”

Az arkangyalok társas élete

Rabbi W. Willner a következőket írja a Lionban, a Lion Club hivatalos közlönyében:

Feltételezem, hogy ha létezik valamilyen club az angyalok, vagy az arkangyalok körében, akkor az a Lion Club lehet csak.

Tiszta és előzékeny kiszolgálást olcsón

Fekete Jenő fodrásznál talál

Salétrom-utca 24. szám.

Olcsó és hosszulejártatú hitel

Földbirtokra: kölcsönt folyósítanak teljes 100% os kifizetéssel 7 1/2% évi kamattal, 35 évi törlesztésre, garáttalan 8 nap alatt, a föld forgalmi értékének 50% ig. (Váltó vagy kezessé nem kell.) **Földbirtok-vételek**et pénzintézetem az érték 50%-ig finanszíroz. **Házakra:** 10 évig terjedő kölcsönök 9% évi kamattal! **Építkezési kölcsönöket** 16 évi törlesztésre 8 1/2% os kamattal alappon folyósítatunk. **Váltó hitelek:** Kereskedőknek, iparosoknak 8% évi kamattal folyósítatunk. **Örökségekre, követeésekre** kölcsönt, előleget folyósítatunk magánpénzből. (Válaszbélyeg küldendő)

Radó Mihály bankbizományos

Budapest, VI. Szondy-utca 11. szám. (Alapítva 1833.)

Hirdessen a Hajdúföldben

Eredeti Melichar „Unikum Drill” vetőgépek, „Westfalia” szabadablazott műtrágyaszórók, Imperator sortrágyázók, répavetőgépek eredeti Böhner tüköraoélkormányok, eredeti Böhner trakt reszközök, u. m.: mélyszántó és tarlószántó ekék, kultivátorok, tárosás boronák kizárólag

Rahmer Sándornál Debrecen, Piac-u. 43 sz. Telefon: 962.

Kérjen árajánlatot! — Olcsó árak! — Kedvező fizetési feltételek!

Figyelem!

Ha olcsón és jól akar szőnyeget, függönyt, ágy- és asztalterítőt, hencsertakastb. vásárolni, keresse fel

Molnár Lipót

szőnyeg és linoleum üzletét

Ferenc József ut 40. szám,

szemben a Hungária kávéházzal és győződjön meg áruim minőségéről és olcsóságáról. **Kedvező fizetési feltételek!**

Tíz százalékkal olcsóbb, mint hitelkönyvekre!

BANÁN-BEHOZATAL**ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TÁPLALÉK****BP. TELEFON: 982-25****HIREK****1928 szeptember 8. (Szombat)**

Prot.: Mária. Kath.: Kis B. A.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Továbbra is tulnyomóan derült, és meleg idő várható.

Városi muzeum nyitva 9—12-ig.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-utca sarkán, II. Rákóczy Ferenc Külsővásártér 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

1928 szeptember 9. (Vasárnap)

Prot.: Ádám. Kath.: Kl. Péter.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

Városi muzeum nyitva 9—12-ig

Vasárnap délután és éjjel a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Kossuth, (Piac-u. 30.), Reméység (Csapó-utca 22.), II. Rákóczy (Külsővásár tér), Bocskay, (Czegléd-u. 22.)

1928 szeptember 10. (Hétfő)

Prot.: Erik. Kath.: T. Miklós.

Városi muzeum nyitva 9—12-ig, 2—4-ig. A gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reméység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságarusnál.

ISTENTISZTELETEK

Istentiszteleti rend a ref. templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 5 órakor Márki Kálmán. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Baltazár Dezső, ágendázik Molnár Ferenc, délután 5 órakor vallásos ünnepély. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 5 órakor Szentjóbó Zoltán. — Árpád-téren délelőtt 10 órakor Papp Imre, délután 3 órakor Magyar Bertalan. — Ispoltály-templomban délelőtt 10 órakor Szentjóbó Zoltán, délután Nagy Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Szabó Géza. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Dóczy Antal. — Nyilas-telepen délután 3 órakor Mezey Béla. — Csapókertben délután 3 órakor Pap László. — Ondód—Vedresdülön Halász Anarás, Macson Konrád Zoltán, Hármashegycen Bagdy Dániel. — Nagytemplomban délelőtt fél 12 órakor iparostanoncok tanévmegnyitója. Mezey Béla.

Uj istentiszteleti rend a református templomokban.

A Kistemplom megnyitásával az eddigi templomrend megváltozik máttól kezdve. A Kistemplomban lesz ezután a vasárnap délelőtti két istentisztelet, a 9 óras és a 11 óras. A Nagytemplomban egy istentisztelet fog tartatni délelőtt 10 órakor. Délután mindkét templomban 5 órakor lesz. Hétköznapokon reggel mindkét templomban van istentisztelet, délután csak a Kistemplomban 5 órakor, így a Nagytemplomban megszűnik.

A róm. kath. templomban:

Szombaton, Kisasszony-napján a szokott vasárnapi miserend. Fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond dr. Kovács Sándor káplán. Utolsó mise fél 1 órakor.

Délután fél 4 órakor szentolvasó és litánia.

Vasárnap: Egész nap Szentségimádás. A szentmisék a szokott rendben. 10 órakor dr. Kovács Sándor káplán predikál. Este 6 órakor Szentségbetétel, utána dr. Lakatos Sándor predikál.

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet f. hó 9-én, vasárnap d. e. 10 órakor Labossa Lajos ev. vallásánár, h. helkész tartja.

— **Magoss György polgármester** itthon. Dr. Magoss György polgármester csütörtökön este karlsbadi üdüléséből visszaérkezett Debrecenbe. Pénteken délelőtt rövid időre megjelent a városházán, azonban hivatalát egyelőre még nem veszi át, hanem néhány napot idehaza pihen.— **Esküvő.** Laubner József, a Magyar Nemzeti Bank főnöke és neje Heeger Julia leánya, Margit szeptember 8-ikán délután tartja esküvőjét Engelmayer Józseffel, a Magyar Nemzeti Bank tisztviselőjével, dr. Engelmayer Ödön kismárki főszolgabíró és neje Raisz Mária fiával. — Minden külön értesítés helyett.— **Kitűnő parkett műsor a Bonbonierben.**— **Tankönyvek, ujonnan és használtan az összes iskolák részére kaphatók Böhm Ferencnél, Bika-szálló mellett.**— **Az egész város a Bonbonierben szereplő Giovanni nagyszerű mutatványairól beszél. Ezenkívül eiszórángu kabaré és táncműsor.**— **Gyorsjárati motorkezelői (autóvezetői) tanfolyam** nyílik meg a debreceni m. kir. áll. fa- és fémipari szakiskolán szeptember hó 10-én, hétfőn. A tanfolyam elméleti részének díja 29,30 P, az autóvezetésben való kiképzés díja 90.— P. A tanfolyam tartama 6 hét, előadások az esti órákban, autóvezetési gyakorlatok beosztás szerint a nappali órákban tartatnak. Jelentkezés az igazgatóságnál, vagy az előadási órán.— **OLCSÓ ÉS HOSSZULEJÁRATU HITEL.** Földbirtokokra kölcsönt folyósítottak teljes 100%-os kifizetéssel 7 és fél % évi kamattal, 35 évi törlesztésre, garántáltan 8 nap alatt a föld forgalmi értékének 50%-ig. (Váltó vagy kezes nem kell!) Földbirtok-vételeket pénztézetem az érték 50%-ig finanszíroz. Házakra: 10 évig terjedő kölcsönök 9% évi kamattal! Építkezési kölcsönöket 16 évi törlesztésre 8 és fél %-os kamatalapon folyósítottunk. Váltó hitelek: Kereskedőknek, iparosoknak 8% évi kamattal folyósítottunk. Örökségekre, követelésekre kölcsönt, előleget folyósítottunk magánpénzből. (Válaszbélyeg beküldendő!) Radó Mihály bankbizományos, Budapest, VI., Szondy-utca 11. (Alapítva 1893.)— **Használt és új iskolai és egyéb zeneműveket és könyveket a legmértányosabb áron szállít: Schimkó Gyula zenemű, könyv és gramofonkereskedő. Budapest, VII. Erzsébetkörút 38. Kérjen árajánlatot.**

Közhirre tesszük

azon elhatározásunkat, hogy megkezdjük
az olcsó nyárvégi árusítást.

Ritka alkalmat nyújtunk tehát mindenkinek, hogy a még raktáron levő kitűnő és tartós anyagból készült kiváló szabásu férfi, fiu és gyermekruha szükségletét leszállított áron beszerezhesse. Nézze meg kirakatainkat! Tekintsen be üzletünkbe, ahol minden vételkényszer nélkül készséggel állunk rendelkezésére.

Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfi-, fiuruha áruháza.
Közvetlen a Bika-szálló épületében.

— **Népszerű Főiskolai Tanfolyam nyelvi kurzusai.** A Főiskolai Tanfolyam elnöksége tekintettel a nagy arányú érdeklődésre a nyelvi tanfolyamokat már most szeptemberben megkezdte, tehát jóval korábban a szokott terminusnál. A tanfolyam szeptember 17-én veszi kezdetét ugyanazon tanároknak vezetése alatt, mint tavaly. Wallisch Oszkár egyetemi lektor tartja meg a német-olasz tanfolyamot; Fejes Andor főreáliskolai tanár pedig az angol-francia tanfolyamot. Jelentkezni lehet az egyetemi gondnoki hivatalban, minden hétköznapon d. e. fél 8-tól d. e. 2 óráig. A gondnoki hivatal csak személyes jelentkezést fogadhat el. A tandíjat egy félvevőre vonatkozólag előre egy összegben le kell fizetni a gondnoki hivatalban. A tandíj ebben az évben is csak az a szerény összeg lesz, mint tavaly. A tanfolyam elnöksége ezzel is meg akarja könnyíteni azt, hogy minél többen résztvehessenek a tanfolyamban. A tandíj óránként 50 fillér.

— **Perényi Margit, Budai Ilonka, Seress Lilly a Bonbonierben.**

— **Bihary Gizella** zenetanárnőnél beiratkozás: cimbalom, zongora, zeneelmélet tanszakokra d. e. 10, d. u. 3 órától. Nyomató-utca 2. (Városházából.)

— **Dr Rác Vilmos** szerkesztésében megjelenő „Háztartás” Magyar Asszonyok Közlönye című heti folyóirat legutóbbi száma különféle háztartási kertészeti tanácsok mellett cikkeket, elbeszéléseket közöl a női élet legérdekesebb mozzanatairól, továbbá a divatról, a nők legdrágább kincseiről a gyermekekről és különböző dolgokról, főleg anyákat, asszonyokat érdeklő témákról. Az értékes hetilap megrendelhető a lap kihadóhivatalában: Budapest, IV. Városháza-utca 16. sz. II. emelet 1.

— „Lóvásár” Török Rezső kagylóparaszt komédiája a Bonbonierben.

— „Szikra” Magyar Gyűjtőgyárak Rt. alapítókezelő rendkívüli közgyűlésén bejelentették, hogy a Svenska Tandsticks Aktiobolaget (STAB) apportként bevitte a „Szikra”-ba elberfalvi, kecskeméti, tokaaji, kiskunfélegyházi, szombathelyi és pesterzsébeti gyűjtőgyárakat; e gyárak és egyéb értékek ellenértéképpen a STAB-nak 168.000 drb. összesen 10.080.000 P névértékű „B” sorozatu új részvényt adtak ki. A „SZIKRA” alapítókéje így 12 millió P-re emelkedett. A már eddig kibocsátott részvények „A” sorozatuká alakították át, melyek a STAB birtokába jutó „B” részvényekkel szemben azzal az előjoggal bírnak, hogy a nyereségből elsősorban az „A” részvényeket illeti meg a névérték 20%-ának megfelelő 12.— P osztalék.

— **500 darab kerékpár eladása darabonként is. 5 pengő heti részlet.** Grammofonok, Varrógépek, Rádió, Douglas, Exselsior Jap, Zündapp, Nerakar motorkerékpárok rakatára és képviselése. Háromkerékű teherszállító motorkerékpárok. Legolcsóbb beszerzési forrás Csösz János műszaki vállalata Debrecen, Király-utca 5.

HAZTARTÁSI CIKKEK
kefe árúk az őszi takarításra a legnagyobb választékban,
Johnson villamos parkett fényszerítő gép
egyedüli elárúsítása és kikölcsönzése
Kántor Ernő és Társánál
Városház épület. Telefon 16—57

— **Halálozás.** Hubert Tivadar 81 éves férjiszabó szeptember 6-án hirtelen elhunyt az egyetemi klinikán, ahová agyvérzéssel szállították be. Temetése szeptember 8-án délután fél 5-kor lesz a Kossuth-utcai halottasháztól. A derék öreg szabómester elhunyt alkalmával, aki hazafias érzésével, becsületességével és jó kedélyével sok barátot szerzett magának, széleskörű részvételét nyilvánul meg fia, Hubert Béla asztalosmester iránt.

— **Orvosi rendelés.** Dr Berenczy Zoltán nőorvos szabadságáról visszaérkezve, rendelését naponta délután 3—5 órakor Ferenc József-ut 2. szám alatt ismét megkezdte. Telefon: 9—74.

— **Meghalt a dinnyemagtól.** A debreceni belgyógyászati klinikára tegnap délután beszállították Nyírbalkányból Kovács Zsófia két éves gyermeket, aki eszméletlen állapotban volt. A leányka szülei azt adták elő, hogy a gyermek görög-dinnyét evett és annak a magjától lett rosszul. A klinikán az orvosok meg akarták operálni a gyermeket, de a műtét végrehajtására már nem került a sor, mert a kis leányka borzalmas kínok között kizenvedett. Az egyetemi klinikára a halálesetről értesítette a debreceni kir. ügyészséget, amely elrendelte a vizsgálatot annak megállapítására, hogy mi okozta a leányka halálát.

— **Az ács mesterek szakosztálya** szeptember 10-én, hétfőn este 7 órakor az Ipartestületben ülést tart. Miután az ülésen több igen fontos ügy, így többek között Baresai Miklós 51 esetbeni aláírásának ügye is szerepel. A tagok teljes száma és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

Iskolakönyvek

író- és rajzszerzők az összes iskolák részére kaphatók. (Használt tankönyvek felírásán)

Antalfy József

könyv- és papírkereskedésében,
Szent Anna és Varga-u. sarok.
Tankönyvkötés bárkinék 50 fillér.

— **Magyarországra szöktek, mert nem akartak oláh katonák lenni.** Juresuk Ferenc 21 éves péksegéd és Csengeri Károly 18 éves erdélyi fiuk átszöktek Magyarországra, mert nem akartak oláh katonák lenni s inkább itt jelentkeznek önként a nemzeti hadseregbe. Mindkettőjüket őrizetbe vették s megindult ellenük a kihágási eljárás tiltott határátlépés miatt.

— **Pórfy Mihály, Laci és Nusi, Buday Sándor a Bonbonierben.**

— **Horváth Magda okleveles zenetanárnő** jutányosan tanít kezdőket és haladókat. Előkészít Zeneművészeti főiskola vizsgákra is. Jelentkezés: Király-u. 5. I.

Vívóórára a beiratkozás Simonffy-utca 1/c. alatt a Békessy vívóklubban megkezdődött. Beiratkozni lehet a délutáni órákban, Ferenczy vívómesternél.

— **Magyar zenére** szeptember 10-ig lehet jelentkezni Szücs Gergely városi zeneiskolai tanárnál. Csemete-utca 8. Havidíj 12—15 és 20 pengő. Beírásnál az első havi előre fizetendő.

„Miskából pesti fiu lett” bohózat a Bonbonierben.

— **Szülők figyelmébe!** Iskolakönyvek az összes iskolák részére, valamint papír, író és rajzszerzők nagy választékban, Csáthy könyvkereskedésében Piac-utca 8. Kiszállítás köztisztviselő utalványokra is.

— **Uj rend a váltók postai felülbélyegzésénél.** A közigazgatási bizottság augusztusi ülésén dr. Fejér Ferenc panaszt tett amiatt, hogy a postán a váltók felülbélyegzésére nagyon sokat kell várni, mert a lebélyegzést csak egyetlen, egyébként is nagyon elfoglalt tisztviselő végzi. A közigazgatási bizottság közbelépésére most a postaigazgatóság intézkedett, hogy reggel 8-tól este 9-ig két tisztviselő végezze a lebélyegzést. Ha még így is sokat kellene várni, a váltókat fel lehet vinni a főnöki irodába, ahol azokat azonnal lebélyegzik.

— **Ma este irány Bonboniere kabaré!** (Városház étterem.)

— **Mutasd meg a könyvtáradat és megmondom, hogy ki vagy.** Lapunk mai számában egy hirdetést talál az olvasó, amelyben újabb irodalmunk legszebb alkotásait október közepéig a bolti ár feléért szerezhetik be olvasóink, Hosszas utanjárás árán sikerült a Magyar Irodalmi Társaságnál olvasóink részére ezt a szenzációs irodalmi kedvezményt elérni és tekintve a most már kevés készletet helyesen cselekszik mindenki, ha ezt a nem mindennapi alkalmat felhasználja. Közbenjárásunknak még az a nagy előnye is megvan, hogy olvasóink 11 pengő beklüldése esetén a hátralékos 22 pengőt két havi részletben is törleszthetik. A páratlanul kedvező ajánlatra ez uton is felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— **Giovanna a kontinens legjobb humoros manipulátora a Bonbonierben.**

Árverési hirdetemény

„Az Egri Főkapitány Szentmargitai Uradalma új gépek bevétele folytán árverésre bocsájt részben használható, részben pedig csak javítás után üzemképes gazdasági gépeket és eszközöket. Nevezetesen lokomobil, régi rendszerű traktor, vetőgépek, ekék, aratógépek, rosták stb.

Árverés szeptember hó 15-én d. u. fél 3 órakor lesz Margitaerdőpusztán, amely 1 km-re fekszik Szentmargitapuszta állomástól.

Előzetes értesítésre Szentmargitapuszta állomáson kocsit várja az érkezőket. A gépek és eszközök szeptember 13-tól déltől ugyanott megtekinthetők.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala.

45,863—1928. au.

Hirdetemény

Értesíti a városi adóhivatal a szőlőtulajdonosokat, hogy a saját termésükből háztartásuk, eseléségük által elfogyasztott, valamint munkásaik részére természetbeni járandóság címén kiszolgáltattott boraik után 50 százalék fogyasztási adókedvezményt igényelhetnek.

Felhívtnak érdekeltek, hogy igényeiket október hó 10. napjáig bezárólag a városi adóhivatal illetékes kerületénél szóbelileg jelentsék be. — Az igénybejelentés alkalmával igazolandó a szőlőterület fekvési helye és területe, bejelentendő a kedvezményesen fogyasztani szándékozó családtagok száma s az a körülmény, hogy a kedvezményes fogyasztás ideitermésű, vagy öborra vonatkozik-e?

Fenti határidőn túl eszközölt bejelentések figyelembe nem vehetők. Kedvezményre bejelentett bormennyiség fogyasztási adója azonnal befizetendő, vagy ennek hiányában a bor külön pénzérendő.

Debrecen, 1928 szeptember 5.

Városi adóhivatal.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményei:

METEORBAN

Szombaton:

Ördögi szerelem

Romantikus történet 7 felvonásban, Charles Vanel és Dolly Davissal és

A ballettpatkány

Szerelmi történet 7 felvonásban. Anita Dorris és Egon v. Jordannal.

Előadások: 7 és 9 órakor.

Péntek—Vasárnap:

URÁNIA

Pedro Galderon de la Barca világhírű regénye nyomán:

A szerelem éjszakája

Spanyol társadalmi dráma 10 felv. Főszereplők: Bánky Vilma és Ronald Colmann.

Megelőzi:

A felhők fölött

(Motorkerékpárral a Dolomitokban) egy merész sportkaland 5 felvonásban.

VIGSZÍNHÁZ

Biró Lajos mesterműve, a világhírű Emil Jannings, a nagy filmművésznek utólríhetetlen szereplésével:

Az elsodort ember

(Egy bűnös éjszaka története) Társadalmi dráma 9 felvonásban.

SZEREPLŐK:

A férj — — — — — Emil Jannings
A feleség — — — — — Belle Bennett
Az alkalom leánya — — — — — Phyllis Haver

Megelőzik:

Nobile megmentése

filmriport és Nincsenek már gyermekek bohózat.

Hétfőtől: Vigszínházban: Zola Emil világhírű regényének filmváltozata: **A néma vádló** (Therese Raquin). Urániában: **Sport és szerelem**, filmjáték 8 felvonásban. Főszereplők: Paul Richter és Aud Egede Nissen és megelőzi: **Zigoto a mesterdetektív**, kaland 6 felvonásban. Főszerepben: Zigoto.

Hétfőtől:

Vigszínházban: Az évad első Zola Emil világhírű regénye filmen: **A néma vádló** (Therese Raquin) társadalmi dráma 10 felvonásban, a főszerepekben: Wolfgang Zilzer és Marie Laurent. Kisérő műsor: Egy elefánt meg egy fél, és Sziáni ökör bohózatok.

Uránia: Sport és szerelem, filmjáték 8 felvonásban, főszereplők: Paul Richter és Aud Egede Nissen. Megelőzi: Zigoto a mesterdetektív, érdekes kaland 7 felvonásban, főszerepben: Zigoto.

METEORBAN

Vasárnap:

Szerelem, gyűlölet vagy halál

Orosz dráma 8 felvonásban Lee Parry és Alfons Frylanddal.
Megelőzik:

Ezer öröm országa
(Krokodil vadászat)

Szumatrai expedíciós film 5 felvonásban és Barbár bár.

E órák: 3, 5, 7 és 9 órákor

TESTEDZÉS

Kispest—Bocskay

holnapi professzionista bajnoki mérkőzéssel Debrecen is bekapcsolódik már az első liga küzdelmeibe. A Bocskay múlt vasárnapi döntetlenje, melyet a III. ker. TVE ellen Budapesten ért el, a holnapi mérkőzésre a legszebb reményekre jogosít. Különösen igazolt ez a remény akkor, ha tekintetbe vesszük azt is, hogy a halvesor tengelyében ott lesz már Sággy is, aki a hírek szerint igen jó tréningformában van. Ehhez járul még természetesen a hazai pálya obligát előnye, ami ugyan a Bocskaynál eddig nem igen vált be, de reméljük, hogy a csapat levetkezi már azt a rossz szokását, hogy itthon fokozott idegességgel játszon, ehhez viszont igaz, hogy a közönség megértőbb támogatása szükséges, nem pedig a játékosok sértegetése és állandó izgatása. A múlt évben tapasztalhatták a játékosok, hogy mennyire fontos az, hogy minden emberi számítás szerint elérhető pontot megszerezzék, ezért az őszi első mérkőzésekbe is olyan ambícióval és győzni akarással kell belefeküdni, mint ahogy azt tette a csapat tavasszal az Újpest ellen, amikor a sorsáról volt szó és akkor elkerültek az osztályozó idegőlköző küzdelmeit, sőt tisztes helyezésért érhetnek el. A csapat: Hübner—Fejér, Detrich—Vampetich, Sággy, Keviczky—Markos, Vincze, Teleky, Semler, Martin.

Az amatőrbajnokság küzdelmei

is teljes erővel folynak. Így vasárnap négy mérkőzés kerül eldöntésre, ezek közül kettő Debrecenben és pedig délelőtt fél 11 órákor a DMTE—DTE a DTE pályán, míg a TMOVE—DVSC a Kispest—Bocskay mérkőzés előtt délután a Diószegi úton. Ez lesz a TMOVE első debreceni játéka. Nyiregyháza erős küzdelem lesz az NyKISE—DKASE mérkőzés, míg Nagykállóban az NSE a KSE csapatát látja vendégül.

A középeurópai kupában

vasárnap a Ferencváros az Admirálval játszik Bécsben. Reméljük, hogy a magyar bajnokságot győzelmet ér el az osztrák bajnok ellen, dacára az idegen környezetnek s ezáltal kvalifikálja magát a döntő küzdelemre, hiszen azután Budapesten sokkal valószínűbb a győzelme.

Uszóbravur a Balatonon

Ente Károly 20 éves fiatalember Balatonkenesétől Tihanyig, ahol a Balaton légvonalban 24 km., a Ba-

latont 13.07 perc alatt uszta át. Ente pontosan reggel 5 órákor indult Keneséről a molórról és este 6.07 órákor érkezett a tihanyi molóra. A Balaton vize 17.5 fokos volt. Ente Károly, aki különben az FTC tagja, ezután a bravurja után a La Manche csatorna átúsztatására indul.

Október 7-én lesz a kegyeletistaféta-verseny

A világháború névtelen hőseinek emlékére Debrecenben rendszeresített városon keresztüli stafétafutó versenyt október 7-én délelőtt rendezi meg a Magyar Athletikai Szövetség keleti kerülete, amikor is a múlt évekhez hasonlóan, hatalmas társadalmi ünnepség keretében köszözzük meg a versenyben résztvevő egyesületek csapatait a Nagyerdei 39-es hősök emlékoszlopát. Ugyanakkor a 39-es bajtársi egyesület hazafias ünnepség keretében áldoz hősi halált halt bajtársai emlékének.

Kerületi stafétafutó és csapatbajnoki versenyét szeptember 30-án rendezi meg a Magyar Athletikai Szövetség keleti kerülete.

TÓZSDE

A pengő Zürichben 90.53¹/₂

Budapest 90.53 és fél, Berlin 123.72 és fél, Newyork 519.27 és fél, London 2519.75, Páris 20.28, Milano 27.18 és fél, Prága 15.39, Belgrád 9.13, Bukarest 3.15 és fél, Bécs 73.18, Amsterdam 208.27 és fél.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.90—28.05, száz belga frank 79.65—79.95, száz cseh korona 16.93—17.01, száz dinár 10—10.06, száz dollár 570.40—572.40, száz francia frank 22.45—22.65, száz hollandi forint 229.60—230.60, száz lengyel zloty 64.15—64.45, száz lei 3.45—3.50, száz lira 30—30.25, száz német márka 136.45—136.95, száz osztrák schilling 80.60—80.95, száz svájci frank 110.35—110.70 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a husz-koronás aranyat 23.30—23.40, az ezüst egykronást 0.42—0.44, a forintost 1.12—1.16, az ötkoronást 2.20—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonátózsde.

A készrúpiacra a nagyobb fajsúlyú buza iránt élénkebb a kereslet, de a kínálat tartózkodik annak piacra bocsátásától. A tózsdeidő elején a tiszavidéki búzát 26.25—27, a felsőtiszai 26.15—26.90, az egyéb származású 26.05—26.80 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 24.50—24.65 pengő között mozgott.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok új lisztárai a következők: Dara 44, duplanullás 42, nullás 42.50, egyes 41.50, kettes 40.50, négyes 38.50, ötös 36.50, hatos 32.50, hetes 28.50, nyolcas 26 pengő mázsánként.

A termények piacán a kereslet élénk volt, azonban csak zabból és árpából kerültek kisebb tételek a piacra. A zabot 26—26.25, a traktarmányárpát 26.50—24.50 pengővel jegyezték. Az ótengeri névleges ára 31.50—31.75 pengő.

DEBRECENI FA- ÉS SZÉNKERES-

KEDŐK EGYESÜLETÉNEK

IRÁNYÁRAI:

Aprított fa I. oszt.	P 4.20
" " II. "	" 3.60
Hasábfa I. "	" 3.60
" " II. "	" 3.—
" vagon I. "	" 3.20
" " II. "	" 2.80
Porosz kőszén	" 8.—
Hazai szén I. oszt.	" 5.—
" " II. "	" 3.60

mázsánként, házhoz szállítva, készpénzfizetés esetére.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Irhatnak mondhatnak amit akarnak, a

„Hajdusági” iskolai ruhák

mégis a legjobbak!

Szülők figyelemébe!

Ha gyermekeiknek iskolai ruhát óhajtanak beszerezni, keressék fel bizalommal az előnyösen ismert

Hajdusági

férfiruha áruházat.

Piac-u. 67. Megyeházzal szemben.

Tüzelőanyagok

elsőrendű tűzifa és elsőrendű porosz szén hat havi folyó számlahitelre beszerezhető a

Magyar Köztisztviselők fogyasztási, termelő és értékesítő szövetkezete árudáiban

Vár-utca 1., Hunyadi-utca 26., Czepléd-utca 11. és a fatelepen Ispotály utca 19. szám.

Legjobb szórakozóhely a Boes-kai-téri Meteor-mozi. Tulajdonos: **Csomor Gyula.**

Hirdessen a Hajdúföldben

SIRKÖVEK

mindeu minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhetők

Hunyadi-u. 14.

Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket s rajzokat díjtalanul készítünk. Tel. 7-24.

Váczy Andor terménykereskedő
Nádudvar.

Husiparosok figyelméjére!

vidéki modern berendezésű, jó menetelű

mészáros és hentesű let

hiszonbérbe kiadó. Értekezni Földesen Nagynál, vagy a debreceni mészáros-társulatban Bagi Istvánál.

Intézeti ruhaszövetek,

előírás szerinti csikos bluzkelme minden hozzávalókkal a legolcsóbb

Petrik Károly

rőfős és rövidáru üzletében, Szent Anna-utca 5.

Ruhabárony, divat flanel, harisnya, kötöttkabát és pullover újdonságaim már megérkeztek.

Kérem kirakatomat megtekinteni. — Szolid, szabott árak.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a **HAJDUFÖLD**-ben
a **DEBRECENI UJSÁG**-ban és a
a **DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG**-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetések más tarifára alá esnek.

LEVELEZÉS

üörökül

beszélő urak, vagy hölgyek ösmerettségét keresem „Arkádás” — Cim a kiadóban. 6440

Iren

levelét csak most olvastam mondani valóján van Pistának

Magánnyomozó

irodámát Veress utca 19. sz. alá helyeztem. Gálócsy. Telefon 85. 743

Középkorú

ref. vagyonos nagy iparos többszörös háztulajdonos megköszölné hozzáillő házias nővel jobbcsaládból, lehet vidéki is leketőleg társadalmilag jömegjelentésű 40 évig némi vagygon megkivántatik, bizalmas ajánlatokat „Nagy iparos” címre kérek a kiadóhivatalba 741

LAKÁS

Butorozott

szoba 1 vagy 2 személy részére azonnal kiadó. Weisz, Bundi utca 15. 4890

Üzlethelyiség

szép nagy kirakattal mindenre alkalmas kiadó Csapó utca 41 4879

Központban

különbejárattal szobák uraknak, esetleg ellátással házaspárnak — kiadó Hatvan u. 29 4893

Egyetemi

hallgatók részére klinikákhoz közel uri — családnál butorozott szoba kiadó Poroszlai ut 46 4859

Két

szoba konyha kamara kiadó, azonnal elfogllható. Sámsoni ut 9 4870

Központban

jól butorozott tiszta szobg uri embernek kiauó Magoss utca 25 4875

Központban

egy vagy két butorozott szobe intelligens fiatal emberek részére azonnal kiadó. Cim Simonffy étca 19 könyvesbolt 4876

Különbejárata

csinosan berendezett butorozott szoba 15 re kiadó, esetleg konyha használattal is. Nvugati utca 46. 4888

Lakások

2, 3 és 4 szobások rendes bérért kaphatók Máthé iroda Piac utca 30 Lakásügyek délutáni órákban 3—5 4907

Kiadó

két szoba, konyha, spázz azonnal, Vargakert, K. Tóth ut 3. 4910

Simonyi-uti

villanyos megálló közelében 3, esetleg 4 szobával modern villa, parkettes, fürdőszobával, butorozva vagy anélkül kiadó. Felvilágosítás: 125. telefonszám. 4889

Egy

butorozott szoba egy vagy két fiatal embernek olcsón kiadó Értekezni József kir hg u 41 4900

A monostorpályi

határban 90 kat. hold barna homok föld haszonbérbe kiadó tanyaival együtt. Értekezni lehet a helyszínen vagy Vértesen a 70. számú házban Kiss András gazdánál. A birtok közvetlen a debreceni határ meett terül el. 1248

Kiadó

az Ondódon, Vedres dűlön az iskolánál 19 hold föld tanyával — Értekezni Agárdi utca 13 alatt vasárnap és kedden a déli órában. 6455

Kiadó

egy szoba és konyha Csige kert u. 17. 6431

Kiadó

egy vagy két butorozott szoba, esetleg ellátással is Király u. 5 dr Széll 6443

Kerekes Géza utca

33 számú ház 2 szoba konyha, mellékhelyiségekkel, 319 öl földdel október 1-éte kiadó. Értekezni Epreskert u. 5-a alatt 6451

Üzlethelyiség

széles kirakatu modern jutányos árban kiadó Hunyadi 12 6437

Szent Anna utca

Kovács Rózsa üzletébe egy pincelakás vagy raktárnak kiadó 6428

Pincészoba

lakásnak, raktárnak v. csendes műhelynek kiadó Batthyány utca 7 6442

Kiadó

Mester utca végén két szobás kis lakás nyitott verandával, külön álló ház és udvar. Értekezni Gazdák Bankja Kossuth utca 6419

Bánkon

13 hold föld Erszény tanyával kiadó. Szepesen 5 hold föld kiadó. Értekezni lehet: vasárnap délben Tannító u'ca 5 6429

Piac utcán

legforgalmasabb helyen építendő háromemeletes modern bérpalotában kétszobás lakások havi 90—120 pengő bérért 1929 május 1-re kiadók. Felvilágosítással szolgál Sajó István műépítész irodája, Verböczy-u. 4. d. e. 10—12-ig. 4898

Örök lakás

lakás Piac utcán, legforgalmasabb helyen építendő háromemeletes modern bérpalotában 2—3 szobás kedvező fizetési feltételekkel eladók. Felvilágosítással szolgál Sajó István műépítész irodája Verböczy utca 4 d. e. 10—12-ig 4899

Központban

két ur részére elegánsan butorozott szoba fürdőszoba használattal, esetleg ellátással kiadó. Hatvan-u. 1. II. em. 17. a. 4891

2—4 szobás

lakást keresek a Royalhoz közel Ügyndököt díjazok. Piac 89. Csemegetület. 4901

Központi

fűtéses különbejárattal szoba kiadó intelligens uri embernek. Cim a kiadóban. 4903

STEINER ingatlaniroda jelentései. Piac 19 II. em. Telefon 6—24.

Eladó

fő utvonalakon nagy lakású családi és bérházak, Darabos, Nyil és Apafi utcákon szép frontu jövedelmező házak. 749

Bérbeadó kertiházak

5 szobás mellékhelyiségekkel, üveges verendával 450 négyzetméter gyümölcsös és veleményes kerttel villany és jó vizű kuttal villanyos megállótól pár percre azonnal átadó. Értekezni Steiner ingatlanirodában Piac 19 II em. Telefon 6-24 Nagy lakások átadók. 749

Különbejárattal

csinosan butorozott szoba előszobával, villanyvilágítással szeptember 15, vagy október 1 re kiadó. Fialtal házaspárnak vagy két ur részére. Diószegi utca 10. Árpádtér 4866

Egyszobás

kétszobás lakás, pince lakás, bolt, raktár műhely azonnal kiadó. Csapó 11 Sümeginél 748

Kétágyas

szépen butorozott tágas szoba esetleg ellátással kiadó Szent Anna utca 29 6478

Kiadó

Mester utca végén két szobás kis lakás nagy nyitott verandával, különálló ház és udvar. Értekezni Vár utca 8. szám 6470

Kiadó

szoba, konyha, speiz és veranda Szabolcs u. 39. Kön.öskert 6476

Péterfia 67.

alatt egy butorozott és egy butorozatlan szoba kiadó 663

Különbejárattal

butorozott szoba diák részére is azonnal kiadó Kigyó utca 30.

Kiadó

2 szoba és konyha mellékhelyiségek Andrássy ut 93 746

Kiadó

udvari szoba, konyha október 1 re. Libakert utca 13,

Bérbeadó

két nagy szoba, előszoba, konyha, kamara Ujkert, Lehel utca 39 721

Butorozott

csinos szoba orvosnő, vagy egyetemi hallgatóknak kiadó Simonyi ut 13.

Két

udvari szoba, esetleg együtt kiadó Vénkert. Domokos Lajos u. 26 7460

Öt

óra való istálló kiadó Gyöngyvirág utca 11. 6452

Kerekes Géza utca 20 sz alatt nov. 1-re kiadó háromszobás lakás kerttel együtt Értekezni Deák Ferenc u. 5 4878

Egy

utcai nagy szoba, nagy konyha, spázz és pincelakás október egytől kiadó gyermektelen házaspárnak, megtekinthető vasárnaptól kezdve. József kir h u 47 sz. 4850

Kiadó

lakás tüzlettel vagy külön. Kucik-telep, Malvin-utca 49 4852

Kiadó

ká szobás fürdőszobás egy egyszerűbb kétszobás, egy egyszerűbb szoba konyhás magas világos pineelakás, — Borz u 9 sz 4855

Csinosan

butorozott szoba két diák, vagy diákleány részére, esetleg ellátással is kiadó. Nemzetőr utca 3. a. Ornstein 4854

Korcsmahelyiség lakással, átadó azonnal Külsővártér 9. 4867

Kiadó

egy szoba konyha, speiz október egyre Erzsébet utca 19, 6487

Parkettes

utcai szoba ágynemű nélkül kiadó intelligens egyénnek Szentanna-u harmincegy 6386

Egy

butorozott szoba kiadó szeptember 15 re. Széchenyi utca 14. 4862

Butorozott

szoba külön bejárattal azonnal kiadó. Széchenyi utca 18. 4858

Butorozott

szoba különbejárattal 2 uri embernek kiadó Csapó u 19 Kleinné 6482

Egy

és két szobás lakás kiadó Budai Ézsaiás utca 15 6454

Utcai

butorozott szoba kiadó, József kir. herceg u. 44. Mandel. 207

Különbejárattal

butorozott szoba kiadó 1—2 uriembernek, Széchenyi utca 15. em. 4819

Kiadó

két szoba, konyhás lakás, Csapókerti megálló. Uj vasuti sor 27. 6407

Cucán

32 hold kiadó, Kéki Sándorné, Poroszlay Márk telep. 6409

Butorozott

csinos szoba orvosnő vagy egyetemi hallgatóknak kiadó Simonyi ut 13.

Különbejárattal

utcai butorozott szoba kiadó. Egy rövid zongora eladó. Péterfia u. 60. 716

Különbejárati szoba kiadó, esetleg diákoknak teljes ellátással. Péterfia 69.

Lépcsőházi bejárati, uri kényelemmel ellátott utcai szoba kiadó 1—2 distingvált urnak. Cim: Fülöp, Péterfia 42 708

Nagyerdőnél két szoba, konyha és kamara kiadó. Felvilágosítás Hadházi utca 26 szám 645

Fűszer- és vegyeskereskedés italengedéllyel nagyközség piacterén átadó. Cim a kiadóban. 6408

Két utcai modern szoba fürdő és előszobával október 1 re kiadó. Király u. 9. 696

Kiadó a Csapókerében 3 hold föld lakással. Értekezni Kossuth 9., házmesternél. 711

Kiadó üzletek azonnal fűszernek, asztalos műhelynek, bárminek, Árpád tér 26 6392

Honvédtemető utca 17. sz. 2 szoba, fürdő, üvegveranda, könyvka, kamara, jövizű kut, gyümölcsös, melléképület, baromfi és sertésöl, eiköltés miatt eladó. 684

Főtér legszebb helyén szép ngy utcai szoba irodának, vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas, azonnalra kiadó. Cim a Függetl n kiadójában. 4760

15-ére egyszobás lakás és különbejárattal üres szoba kiadók, Péterfia u. 60. 714

Kiadó csinos utcai szoba, konyha. Nyugati-utca 34. októberre. 552

CSINOSAN butorozott utcai szoba azonnalra kiadó főiskolai hallgatóknak Darabos-u. 5. I. emelet.

URILEÁNY szobát, fürdőszobahasz nálattal, esetleg ellátást kaphat uri családnál Hatvan-u. 1. sz. II. em. 32. 682

AJÁNLAT

Teljes ellátásra elfogadok 2 középiskolai tanulót. Timár-utca 52. Varga-utca sarok. Ókrösné. 4909

Lakásának bérbeadását digitalanul közvetíti Máté ingatlaniroda, Piac-utca 30. 4906

Kiadó a Fancsikán 25/á számu 13 kh. tanyás szántóföld. Értekezni lehet Nagyerdő 21. szám alatt, Balogh erdőnél.

Paplant varrni házhoz megyek Cimét kérek leadni „paplan” jellegre a kiadóba. 6490

Kettő iskolás gyermek teljes ellátással felvétetik, vagy butorozott szoba kiadó. Klein, József kir. herceg-utca 58. 4882

Teljes ellátásra elfogad uri család izr. egyetemista vagy felső iskolai urilányt zongora és fürdőszoba haszná lattal. Hatvan-utca 31. Keresztépület. 4883

Egy női templomülés a nagytemplomban kiadó. Rákóczi-utca 36. 4884

Templomülés nagytemplomban gitterülés első emeleten, férfülés középhajó második padjában kiadó. Barna-utca 4. 4885

Lisztüzetemben elsőrendű műalmi liszték legolcsóbb napi árban, kis tételben is haza szállítva kaphatók Weissbrunnál. Nyugati-utca 42. 4886

12 darab anyabirkát ki volna hajlandó kiteleltetni? 40 mázsa széna, csutka, szalma kell csak. Debrecen körüli tanyán. Molnár József juhász, Hajduszosbosló, III. tized 110. 4887

A KORONA lerakataiban hófehér kenyér 44 f félbarna kenyér 36 f teljes, vajás sütemény 51 f 4894

Tanár ellátásra, tanításra, magánvizsgálati előkészítésre vállal tanulókat, vagy leányokat. Domb-utca 18. 4881

Magtár teljes felszereléssel műhelynek is alkalmas, azonnal olcsón kiadó. Bethlen-utca 28. 4902

Francia lecke és társalgási órákat adok olcsón. Erzsébet-utca 11. sz. 4908

Német, francia nyelv, társalgási órák jutányosan tanerőtől Cim a kiadóhivatalban. 4841

Iskolai tanulókat teljes ellátásra, vagy csak lakásra elfogadok. Értekezni délután 4 órától Timár utca 40. sz 3. ajó. 4842

Tanár ellátásra, tanításra, magánvizsgálati előkészítésre vállal tanulókat, vagy leányokat, Domb utca 18. 4840

Kettő, esetleg három középiskolai alsó oszt. fiut teljes ellátásra fürdőszoba és Zongora használ tial elfogad. Miklós utca 51.

Takaréktűzhelyek Tornos és asztali két fűtővel vízmelegítővel, különböző méretekben csempések is, alkalmas nagyobb háztartáshoz, vagy kisebb vendéglőkbenalkalmi áron eladók. Egyszetűbkek is kaphatók Kandia 15. 6479

Izletes házikoszt kereskedő és iparos fiatal embernek bentétkezésre és kihordásra olcsón kapható Eötvös utca 40 szám, Hegedűs Istvánné. 6473

Borotválás 20 fillér, hajvágás 30 f, fazonra 40 f, bubivágás 40 fillér. Miklós utca 53. 6474

Tűzfutalp város központjában más vállalkozás miatt kevés tőkével azonnal átvehető cim a kiadóban 6475

Kölcsönököt folyósítunk házakra, földekre, áru, értékpapír és egyéb tárgyi fedezetekre. A betétekre magas kamatoftadunk. Gazdák bankja Kossuth és Batthyányi utca sarok 6418

Kimegyek helyben házhoz Bárkinek kárpitos munka iavitását elvégezni — Papp György kárpitos Kossut utca 67. szám 6439

Tanocnak adnám fiamat kereskedő vagy iparoshoz teljes ellátással vidékre is. Szombat tartó izraelita. Cim a kiadóban 6434

Német nevelőnk vidékre is ajánlkozik gyermekhez hosszú bizonyítvánnyal azonnalra. Cim Nyir egyháza, újságbol. 6448

Zongoráznit tanítok kezdőket, haladókat akadémiai módszerrel lakáson. Cim a kiadóban. 6450

Tanítócsalád egy leánytanulót zongora és fürdőszoba haszná lattal elfogad Rákóczi 31. 6436

Kitömött madarak üvegszekerényel, vadásztáskák, vadászövek, fegyverek, kijátszott hegedűk, valódi mesterhegedűk, gitárok, flóták és mindenféle ingóságok legjutányosabban kaphatók az Ingóságközvetítőnél. 6450

Magános szekrények, ágyak, matracok, gyönyörű ebédlők Schöberágyak mindenféle butorok, zomancirozott kőedények 15—50 literig és mindenféle ingóságok legolcsóban, alkalmi áron beszerezhető az Ingóságközvetítőnél 6457

Haszonbérbe adó 40 hold tanyásbirtok a Fancsikán. Értekezni lehet Dr Ticz János ügyvédnél Piac u. 32. 6483

Kiadó a Fancsikán 25/á számu 13 kh. tanyás szántóföld. Értekezni lehet Nagyerdő 21. szám alatt Balogh erdőnél.

Kölcsönököt szerzek előnyös kamattétel mellett házakra és földekre Máté ingatlaniroda Piac utca 30. 6481

2 középiskolai I—II. oszt. fiu tanulót teljes ellátásra elfogadatik Nyomató u. 2. Balra 3. ajtó. 6485

Ecset készítéshez értő nők felnétenek Alföldi kefeüzem Csokonai 10. 731

Zongorát németet franciát jutányosan tanítok legmodernebb módszerrel. Thajy Kálmán u. 12. 732

Foglalkozást kereső urak állandó kereethez juthatnak. Jelentkezni Hatvan u. 22. szám 729

Egy diáknak kóst és ellátást adnék. Timár u 25 4843

Középiskolai tanulót teljes ellátásra sürögösen elvállalja özv Báthoryné Király utca 5. szám 4845

Teljes ellátást ad diák kisleánynak uriaszony Miklós u, 27 4848

Bercsényi utca 27. alatt 1 szoba, félkonyhával szeptember 15-re kiadó 744

Perfekt főzőnk jó fizetéssel felvétetik. Eszenyi, Széchenyi utca 53. 4846

Fakereskedők figyelmébe. Szoboszlai ut 1. számu telepemen, melynek tüzi és épületfa raktározásához, eladásához telepengedélye is van olcsón bármilyen üzemnek bérbeadó. Reichmann Vilmos, Széchenyi u. 22. Telefon 82. 4847

Kölcsönököt folyósítunk házakra, földekre, áru, értékpapír és egyéb tárgyi fedezetekre. A betétekre magas kamatot adunk. — Gazdák Bankja Kossuth és Batthyányi utca sarok. 6168

Könyvelői bizalmi vagy más megfelelő munkát vállalok egész délutánra. Stern József tanító Stat. izr. iskola. 4760

Egy jóforgalmu borbély üzlet átadó. Cim a kiadóban 6472

JÓKARBAN LEVŐ Fordsohn traktor 2-ös Oliwer-ekével eladó. Megtekinthető és értekezni lehet Szentpéterszeg, ifj. Bedő Sándornál.

LIBAHUSNAK kilója 2.20 P Kornhausernél, Simonffy-u. 5., átjáró. 4772

LIBAHUS kilója 2.20 Kornhausernél Csapó-u. 19., színházi átjáró. 4723

Iskolai tanulókat teljes uri ellátásra jutányos áron felveszek Ujháziné — Varga utca 24. 6008

Keresztény uri családnál 2—3 főiskolai hallgató teljes ellátást (lakás, étkezés stb.) kaphat. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 651

Német nyelvórát azonnali konverrációval okleveles pedagógusnál, Kossuth-utca 30. 6326

Béramtó új, üzembiztos megrendelhető Piac 89. Telefon 143. és 144. 4627

Tanárjelölt középiskolai tanuló tanítását vállalja ellátásért. Ajánlatot Hajdúföld kiadóba kér. 690

Bármilyen állást vállalok ingatlanovadékkal, vagy tökérs cégnél kívánatra készpénzzel ötezer pengőig. Raktárnoki, pénztárnoki, pénzbeszedői vagy telep- esetleg munkafelügyelői állások jöhetnek tekintetbe. Cimem a kiadóban. 6397

Kölcsönököt folyósítunk házakra, földekre, áru, értékpapír és egyéb tárgyi fedezetekre. A betétekre magas kamatot adunk Gazdák Bankja Bossuth és Batthyány utca sarok 6401

Saját készítményű hálószoba butorok legolcsóbban Bálint Sándornál Piac u ca 85 4817

Korrepetitor érettségire előkészítők bármilyen középiskolai elégtelent, kijavítok, Fizetést csak siker esetén. — Alkalmazottak szolgálaton kívüli időben. Osváth Géza, Veres utca 19 6410

Fejőstehenet tartásra azonnal kiadok Szilágyi, Darabos utca 44. szám 210

Gépirást sokszorosítást vállalnak Wirth nővérek olcsó árban Piac 59 III em. 4839

1 pengőért négy fogásos ebéd. Kifűnk házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Kitűnkó módszerrel jutányosan tanítok zongorázni kezdőket, haladókat Egy-malom utca 5 706

Monogramhimző szalon dr Szücs Andorné Szent Anna u. 6. Telefon 670 4809

Beiráskor gpermeke szemét vizsgálta meg szemorvossal Löbl látszeresz 4772

Teljes ellátásra elfogadok két középiskolai vagy egyetem hallgatót, Rátné Kandia 6

A Margit férfi gőz tyukszemvágoja ajánlkozik házhoz tyukszemet vágni és masszírozni, félfürdőt adni Levélhívásra házhoz megyek, Laboncz József Honvéd utca 5. 4805

Hentesnek, mészárosnak új tüzlet-helyiség kiadó Gyár utca 4. Boldogkert, Klór péknél 4752

Szöszösbükköny ösziborsó vetőmag — kapható a Tépei gazdaságban.

Társulnék 20 százaléknál többet jövedelmező vállalat-hoz. Csakis ingatlan biztosítékkal rendelkezkhöz. Ötezer pengőig. Cimem a kiadóban 6399

Középiskolás tanulókat teljes ellátásra elfogad Hatvany tanító Cegléd utca 12. 6404

KERESLET

Majoros cseléd taoyára, aki szőző munkához is ért azonnal felvétetik Gazdák Bankja Kossuth utca 6420

Fogtechnikus segédet és 1 tanulót felveszek Ivanovits — Dégenfeldtér 2. 6417

Munkásányok felvéte nek Kossuth u. 43, keresztfőület 6424

Kosárfonáshoz értő emberek kerestetnek Kossuth utca 43., keresztfőület 6422

Hálókat, ebédlőket, uriszobákat, magános butordarabokat, Schöber ágyakat, zálogcédulákat és mindenféle ingóságokat megvételre keres az Ingóságközvetítő 6458

Ragasztók felvétetik Veinberger cipőgyárban Csapó u. 58. Szotyán bórhuilladé eladó 6426

Munkásányokat felvesz a Papp Gyula gőzmosoda Szálkai u. 3 szám 6430

Jómegejelenésű „árva” leányt keresek teljes ellátással, fizetéssel, ki dohányáru-dámban segítkezne. „Arva” jellegre továbbit levelet a kiadó 726

- Bejáróné**
feltétlen megbízható felvétetik Széchenyi-utca 40 Bányász.
- Munkáslány**
felvétetik, Kossuth-u. 43. Keresztépület. 6490
- Tanulónak**
egy ügyes fiut felvesznek. **Vojth** fűszerkereskedő, Árpád-tér. 4895
- Szikvizgyárban**
kocsis és töltő fiu felvétetik, Homok u. 140 Hungária szikvizgyár. 4874
- Mindenes**
bejárónót keresek azonnaira. Jelentkezhet délután Csokonai-utca 24. Keresztépület. 4880
- Ügyes**
kifutó fiu felvétetik: Grosz, Kut-utca 34. 4892
- Egy**
jó munkás csizmadia-segéd felvétetik állandó munkára. Homok-u. 142 Kranovszki. 4904
- Tanulót**
felvesz Zelinger festő, Darabos-u. 16. 4905
- Kocsist**
gyermektelent lakás és commencióra azonnal felfogadok. Jelentkezhetnek Vár ucca 3. 6467
- Fűszerzakmában**
helyben bevezetett ügynököt felvesz Friedmann Simon, Széchenyi u. 6. 4859
- Társat**
keresek 5 ezer pengővel műipar vállalatához tőke biztosítva első helyen Cim a Hajduföld kiadóban. 746
- Majoros**
cseléd tanyára, aki szőlőmunkához is ért, azonnal felvétetik. Vár utca 18. 6465
- Urak**
jó megjelenéssel és kereskedelmi érzékkel fizetésképes állásban felvétetik. Csak komoly urak jelentkezését kérjük Elektrolux, Szent Anna 10. 744
- GAZDASÁGI**
irodai munkára kerestetik 4-6 középiskolát végzett egyén **Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a Semeay uradalom felügyelősége címére Balmazújváros küldendők.** 727
- Tisztelt Nagyságos Asszonyom!**
Mindenkinek megadom az utasítást, hogy lehet pénzt spórolni. Minden egyes liba tolláért 1 P 50 fillért, 1 ruca tolláért 60 fillért fizetek. Sziveskedjék minden tollat összegyűjteni és kívánatra hához meggyek azt átvenni. — **Tisztelettel: Salamon Kálmán Pásti utca 8.** 724
- Bejáró**
mindenes leány felvétetik pár tagu családdhoz Rákóczi u. 11. 709
- Azonnalra**
keresek főtéri luxus üzletbe kaucióképes lérfi vagy nő alkalmazottat. Cima a kiadóban 4815
- Kifutó**
felvétetik Gutmann fűszerüzlet, Piac u 641 4828
- Tanulót**
felvesz Fekete gépjavító műhely, Hadházi u ca 18. 6414
- Kicsiny**
butorozatlan szobát keresek lehetőleg a központban. Cimeket a Hajduföldnél kérem leadni 6398
- Tejet**
nagyobb mennyiségben állandó megvételre keresek Miklós-utca 25. Salamon. 4799
- Keresünk**
intelligens, lehetőleg szakmában jártas és kereskedelmi ismeretekkel bíró urat, ki gazdák körében ismerettséggel bír eladó tisztviselőnek. Traktor, mezőgazdasági gép, és műtrágya üzlet. Fix és jutalék. Guttman testvérek, Hunyadi-u. 14 697
- Egy tisztességes**
ember kocsisnak felvétetik, Fülöp méz-nagykereskedésben, Vesselényi utca 121. (Volt Homokkert utca.) 4836
- Fűszerben**
teljesen jártas ügynököt keres. Ugyanott tanulók felvétetik. — Lindenfeld, Dégenfeld tér 4832
- Szecs-kavágót**
használtat, de jó állapotban levőt vesznek. Simonyi ut 6. 715
- Kifutó**
fiu vagy leány felvétetik Moskovits haris-haházába, Piac u. 41. 6415
- Perfekt**
szobaleányt; és jólfőző mindenek szakácsnót keresek Csak hosszú bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek Cim a kiadóba. 6380
- SAKÁCSNÉT**
elsőrendűt keresek október 1-re étkezde részére. Cim a kiadóban. 6318
- Majorost,**
nőset, kis családot október 1-ére keres Pécsi, Batthyányi u. 16. Keresztépület. 4757
- Dombormunkához**
értő lemezelő munkást és önállóan dolgozó szerelőt felvesz Neuländer kocsigyár. 4739
- Két**
használt íróasztalt megvételre keres a Független Ujság kiadóhivatala, Piac u. 49. 4748
- Hálószobák**
és ebédlők mérsékelt árban. Budapest VI., Rózsa utca 72. Asztalosárugyár. 2082
- Izléses**
konyha-, előszoba- és leányszobabutorok mérsékelt árban. Budapest VI., Rózsa-utca 72. Asztalosárugyár. 2085
- színház közelében**
intelligens urinó keres elegáns butorozott szobát fürdőszoba — használati szeptember hó végére. Ajánlatokat „Elegáns” jellegre a Független Ujság kiadójába cérek. 4806
- ELADÁS**
- Egy**
szép kis családi ház, adómentes, eladó. Értekezni lehet Sámsoni ut Szeder-utca 8.
- Eladó**
azonnal beköltözhető szép ház Márton Kálmán utca végén, Új-földön 300 □ öl tellekkel, ugyanott 1000 □ öl szőlő és 1000 □ öl kertészetre alkalmas föld Értekezni Posta u 5 b 6445
- Természettudományi**
Közlöny 35 évfolyama és egyéb kiadványok olcsón kaphatók Battyányi utca 10. trafikban. 6446
- Eladó**
egy jó karban levő szekrény, legy komót és egy ágy Miklós u. 41 6459
- Gyékény**
husz mázsa kitűnően tisztított eladó Értekezni hétfőn Varga u 17 6447
- Pázhelyek**
hosszu részletre ölenként 4-5 pengő óriás diófákkal kaphatók — Bihari utca 4 szám Vágóhid 6461
- Galambok**
római, máltai, angol és magyar begyes, török és sirályok olcsón eladók Kish gyesi ut 24 sz 6435
- Eladó**
egy vágógép és szecs-kavágó járgánnyal, egy féderes talyiga, 30 lap méter flaszter, hat szegletes olcsón adom Mester u 37 6454
- Eladó**
Ház a Homokkertben a Kiss Áron utcában három szoba, konyha, kamara külön gazdasági udvarral melléképületekkel 370 □ öl elsőrendű szőlő és gyümölcsösökkel **készpénzért nagyon olcsón** törlesztésre pedig nagyon előnyös fizetési feltételekkel kamatmentes részletfizetésre november 1-én beköltözhető értekezni lehet gróf Vecsey u ca 27 718
- Eladó**
14 hold föld diószegi kövesutnál Vágóhidtól 3 kilométerre. Adómentes ház 4 szoba 2 előszoba, konyha. Ujkert Lehel 39 718
- Eladó**
olcsón kedvező fizetési feltételekkel a Sestakert Andrássy ut 85 számú 908 □ öles szőlő Értekezni Péterfia utca 40 sz 6464
- Süldő**
7 drb, átvéselt, hizónak, együtt vagy páronként eladó Mikepércsi-ut 10. Gazd. népiskolánál 728
- Eladó**
egy 4 es Hofer cséplő garnitúra teljes felszereléssel halálozás miatt Péterfia 47 722
- Nagycserén**
11 hold föld bérbeadó megtudni Eötvös u 24 719
- Kisebb**
fűszerüzleti bere rendezés, teljesen új, jutányosan eladó. Értekezni lehet és megtekinthető Károly Ferenc József ut 70. 717
- Kut**
szivattyu olcsón eladó Hatvan kert Halastó u 10 6421
- Napredőny**
4 méter hosszú eladó Kossuth ut 8 6422
- Malacok**
8 hetes fajmalasok olcsón eladók Halastó u. 10 Hatvan u. kert 6423
- Eladó házak**
Faragó u 6 szoba istálló, nagy udvar ára 14 ezer pengő, Veres u 6 szoba, 2 istálló ára 24 ezer pengő, Gyöngyvirág utca 5 szoba 2 konyha, istálló ára 8 ezer pengő Nagyerdő alatt nyaraló 3 szoba, 300 □ öl kert ára 11 ezer P. Eötvös u 16 Papp. 6438
- Ondódon**
három hold föld, Postakertben házhely eladó Széchenyi ut 14. 6427
- Kurucz**
utca 22 számú jó családi ház nagy kerttel eladó 6441
- Nyolc**
hold buzatermő föld eladó Fancsika 22 — Kovács 6432
- Két**
darab jó karban levő Hoffer féle cséplőgép elkölözés végett eladó G. Nagy Ferenc Hajdu hadház Erdő u. 29 sz 6433
- Nagy cégtáblák**
olcsón eladók Klein cseléd intézet Csapó utca 6 6444
- Pu'i**
kutyakölykök nagyon szépek eladók. Értekezni telefonon 10 72 6463
- Egy**
szép kis családi ház adómentes eladó. Értekezni lehet Sámsoni ut Szeder utca 8. sz.
- Két**
hold fekete föld a Ceizing telep mellett eladó. Értekezni Domb-utca 3. 6494
- Kutszivattyu**
teljesen jókarban olcsón eladó Hatvan-utcai kert, Halastó-u. 10. 6493
- Eladó**
26 hold tanyás birtok város alatt, kövesut szélén 2 szobás gazdálakás, egyszoba cseleddlakás és egyéb jó gazdasági épületekkel. Egy hold gyümölcsös, 5 hold szőlő, 2 hold akácerdő, 5 hold kaszáló, a többi szántó. Értekezhetni Vát u. 8. 6466
- Eladó**
Bihari telepen 30 évre adómentes, gazdálkodónak alkalmas két szobás nyitott verandás új ház mellékhelyiségekkel, beton kuttal. Értekezhetni Vár-u. 8. 6469
- Eladó**
egy teljesen új háromlángos rádió Kossuth utca 71. 747
- Eladó**
a Mester uca végén a sorompó mellett egy két szoba, konyha és nagy nyitott verandát magában foglaló kis ház. Értekezhetni Vár-utca 8. 6471
- 285**
és 371 □ öles házhelyek eladók a Homokkertben Mester u. 16 szám alatt 742
- Egy**
csinos 2 szobás 300 utegyszögöles kertes ház adómentes az István uton eladó. Cim a kiadóban 739
- Burgonya**
olcsón kapható kicsiben és nagyban Rákóczi uccá 12 Telefon 85 743
- Ócska téglá**
faanyag, tapasztóföld törmelék eladó Hatvan utca 4 740
- Hálószoba**
használt, diófa kis íróasztal olcsón eladó. Tottek, Bethlen u. 3. 738
- 30 év óta fentálló**
Káertor István féle fűszerüzlet berendezéssel együtt azonnal átadó Hadházi utca 21 725
- Eladó**
Máv. cséplőgép garnitúra üzempépes állapotban jutányos áron. Belényessy Hátvan u. 17 szám 731
- Házhely**
300 négyszögöl és hálószobák eladók — Vénkert Domokos Lajos 26 6562
- Bor**
eladó 25 hektó kisebb mennyiségben is, Rákóczi-utca 86 4896
- Eladó**
kb. 400 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, természetesen a Mester-utcai sorompó mellett. Kis utca 24 4864
- Eladó**
a város legpormentesebb telepen jövedelmező ház jömenetű fűszerüzlettel. Katz-telep, Sárosi ut 11. sz. 4863
- A vágóhid**
és a vásárpénztár közvetlen közelében fekvő telkem egy részét házhelyekre felosztva eladom igen kedvező részletfizetési feltételek mellett. Érdeklődők: forduljanak a Gazdasági Takarékpénztár rt hoz Király u 2. 4851
- Angyalházán**
37 kat. holdas tanyás birtok épületekkel és istállókkal 35.000 P. eladó. Azonnali átvételhez fele pénz elég. Debreceni Bankház — Miklós 4tca 7. 4856
- Kápolnási u'cai**
templomban férfi és női imaszék bérbeadó. Grünfeld, Szepességi-utca 30. 4861
- Eladó**
a vágóhid mögött egy hold szőlő, elámpincézett 2 szobás köéppülettel. Mellette 2 hold szántóföld külön is eladó Teleki 15. 4865
- Bánkon**
21 kat. holdas tanyás birtok, felerészben buzatermő, istállókkal igen olcsón eladó. — Értekezhetni Debreceni Bankházban, Miklós-utca 7. Ugyanott 40 kat, holdas tanyás birtok vámospércsi határban kiadó, ugyancsak kiadó 400 holdas tanyás birtok Hosszupályi alatt és a Szepesen 109 kat. hold. 4857
- Eladó**
ház a Bihari telepen, Onossay utca 17 sz. kedvező fizetési feltételek Tiszántúli Mezőgazdasági Hifelintézet Kossuth-u. 8 6485
- Zongora**
eladó Eötvös utca 15. Megtekinthető délelőtt 10-3-ig. 6480
- Eladó**
ház Harsányi Gnszláv utca 7. Értekezni Erzsébet-utca 19. 6488
- Jókarban**
lévő régi divatu ebédlő berendezés olcsón eladó. Értekezni Arany János-utca 39, keresztépület. Vasárnap 9-11 óráig. 4853
- Malacok**
szép tejet: 8 darab olcsón eladó Halastó u. 10 Hatvan utcai kert. 6491

Eladó
kitűnő menetelő kocsi, teherpályaudvarral szemben, házzal együtt több lakás és üzlettel átvételhez 35,000 P. szükséges. Címet a kiadóhivatalba kérem leadni 6416

Szép
üvegezett állvány és teljes uri szabó berendezés eladó. Nagy János u. 29. 4816

Eladó
Rizling és Ezerjő bor 1925 és 1927 évi termés hordótételekben is. Értekezni Kossuth utca 9 Kardoss László cégnél 711

Eladó
Hajdubagason 674 □ ol szőlő terméssel, értékezni lehet Ladányval, Bercsényi utca 91 4868

Eladó
korcsma berendezési tárgyak, szeszes üvegek. Nyil-utca 2. 4871

Eladó
hajdumagyei községben alig használt fűszer, rőfös berendezés. Ugyanott rollós üzleti ajtó kirakattal. Cím a kiadóban. 4873

Vidéken
jó forgalmu üzlet ital- és éssal, házzal csatládai okok miatt eladó. Darvasi, Péterfia utca 64. 4777

Szép
üvegezett állvány és teljes uriszabó berendezés eladó Arany János utca 26 4897

Ford traktor
két éves üzemben birtokreform miatt mint sz2mfeletti 2 és 5 számú Eberhard ekevel ol eladó Cim Csakói uradalom postá Nagyléta 6248

Villatelek
eladó a Libakertben. Értekezni a Gambriusban 6412

Sertés
mangalica 150 darab 1 és fél évesek 150 darab 7 hónaposok 100 jdrb választásuk eladók Erdődy Ujfehértó 6249

Kitűnő
tőkebefektetés. Emeletes bérház beköltözhető hatszobás parkettes lakással eladó. Vevőnek befektetett tőkéje netto 12% ot hoz Máté ingatlaniroda — Piac u. 30 4838

Széchenyi uton
hatszobás modern újépítkezési lakóház azonnali beköltözésre eladó. Kevés pénzzel megvehető Kizárólagos megbízott Dezső Kossuth u 16 6406

Redőny
kirakat, védőredőnyök olcsón eladók Kossuth 8. Házmeztérnél 6492

DIENES JÓZSEF
v. községi főjegyző Országos Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája Fűvészkeret-utca 16. (Saját ház.) Telefon 14-98.

Eladó házak:
Simonyi-uton villa 1600 □-öl parkkal.

Komlóssy-ut elején hatszobás.
Hunyadi-utcaán értékes ház.

Agárdi-utcaán modern parkettes ház. Hatvan-utca végén. Méliusz-téren. Csonka 9. Homok 7. Oláh Károly 50. Eröss Lajos 3. Szeffü 10.

Nyil 73. nagy pékség Leány-utca 4. Nyugoti 46. Klapka 38. Wesselényi 93. Vigkedvü 16. Szabolcska 4. Szeremlei 18.

András utca 6. Rásó Gyula 1. és 4. Nagy Pál 3. Német 33. Szabó Kálmán 47. Diófa 15. és 19. Toldi 23. Temető 24. Gilányi 19. Lónyai 10. Keresztesi 28. Malvin 42.

Központban emeletes, üzletes ház. Kishegyesi 32. Töhötöm 6. Tordai Gábor 7. Rakovszky-utcaán Nyil 15. Kerekes Géza 23. Böszörményi ut 71 és 22. szám.

Toldi 27. Vulkán telep 6. Puskás telep 21. Dévai 1. és 30. Fancsovits 34. Szegényházor 30. Gyöngyvirág 19. Létai-ut 1-f. és 1-h. Libakert 12-b. Kovács 8. és 15. Csapó 81. Kanális 99. István-ut 41. Szent Anna 54.

Kertész 5. Csalogány 8. és 5. Lehel 19. és 21. Poroszlai 21. és 23. K. Tóth Kálmán 12. Andrassy 3. Domokos Lajos 26. Kiss Áron 21. Széchenyi-ut 20. Tasnádi 3. Puskás telep 56. Budai Ézsaiás 6/a és 15.

Timár 25. Onossay 23. Virág 42. Beke 24. Kemény 5. Keresztesi 20. Uj 19. Szeder 14. Gróf Tisza István 10. Acél-utca 2., Irén-u.24. Olajütő és Téglavető-ben olcsó házak.

Vidéki házak:
Pestszentlőrincen négyszobás. Hajduszoboszlón 3 szobás. Alsójózsán háromszobás. Vámospércsen ház és szőlő.

Házhelyek:
Erdősor 9. alatt. Ujvárosi uton. Téglaskertben. Komlóssy ut elején. Vágóhídi villamosnál Kinizsi 71. Poroszlai 21. Libakertben 2 telek. Vámospércsi uton. Köntösgátsor 17. Homokkertben Hajduszoboszlón gyógyfürdő mellett.

Földek:
Szatmárcsékén 350 magyar hold, urilakkal Pacon 7 és fél hold buzatermőföld. Boldogkertben 1611 négyszögöl lucernás és gyümölcsös.

Ujlétai határban 47 hold.

Vámospércsi kövesuton 8 hold. Létai-uton 5 magyar hold. Penészleken 50. holdas. Bellegelőn 2 hold.

Földbérlet
Kisszepesen 109 hold. Diószegi kövesuton 41 kat. hold tanyásbirtok.

Széchenyi uton nagy kertészet bérbeadó.

Szöllők:
Király Ferenc 19. Sárándi állomásnál. Martinkán, Bodán, Andrassy-uton Ujkertben, Bocskai-ban, Hajdubagason, Poroszlai-uton és Homokkertben.

Lakás:
Komlóssy-uton hatszobás. Széchenyi-ut végén.

Teleki-, Csapó-utcaán és Erdő-soron háromszobás.

Vénkertben Vigkedvü, Vasvári és Had házi-uton két szobás.

Üzletek:
Csapó-u. 19. üzlet-helyiségek, iroda és műhely. Király-utca 5. étterem. Darabos-utcaán világios pincék.

Parcellázásokat
elvállalok.

Keresek
eladó házakat, ház-helyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket. **Dienes, Fűvészkeret-utca 16. szám.**

A LEGSZEBB
kertben az Epreskert u. 11—c alatt gyümölcsfákkal teleültetett háztelek eladó. 623

Szöllőprős
100 literes eladó. Székely u. 20 Galló. 532

Burgundián
eladó uriház 8 szobás beköltözhető lakással, háromszázhetvenöt öles kesz udvarral Kizárólagos megbízott Máté Ingatlaniroda — Piac utca 30. 4837

A Deák Ferenc
utcai templomban es kető térey egy női páholy üléis 12 és férfi, a pad 11. számú üléis sürgősen eladó. Értekezni Hatvan utca 59. Gutfreundnál 4833

Irógép
eredeti amerikai gyártmány, kitűnő karban olcsón eladó. Késes u. 32. 4774

Vadonutaj
ház eladó, Árpádtér 38. Kölcson esetén háromszobás komfort lakást díjmentesen adok. 675

Eladó
háló, ebédlő, börgarnitúra, nagy tükör, antik komót, plüss divány, hencser, többi butorok Széchenyi-u. 8. Szentpéteri. 6142

VEGYES

Számlakönyv
elvezett, megtalálható jutalomba részesül Csapó utca 81. Farkas 6477

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

A fejedelem stafétája

Iria: GYULA DIÁK

Joggal mondhatjuk, hogy ezekben a századokban a magyar rónaság Európa husos kamarája volt. Debrecennek és Kecskemét városának óriási szilaj gulyái voltak, melyek istállót nem ismertek, hanem kint éltek télen-nyáron át a szabad ég alatt. Néhány egykoru adat talán teljesen megvilágítja előttünk a magyar állattenyésztés világra szóló szerepét. A XVI. század egyes éveinte mintegy 70 ezer szilaj marhát hajtottak föl a norinbergi vásárra. Augsburg, Regensburg, Ulm, Strassburg, München és a többi birodalmi város mind magyarföldi marhával élt. Ugyanennyi kelt el a híres bécsi vásárokon. Debrecen, Szeged, Kecskemét városok szilaj gulyái a XVI. és XVII. században meghaladták a 30—40,000 darabot. Ebből a nagy virágzásból keletkezett a híres magyar marhahajtás. A hatalmas erejű szívós magyar állatok lábán jutottak el Strassburgig és Mantuáig. Melyik fajta jószág birta volna ki saját lábán ezeket a szörnyű utakat? S hol van az az emberfaj, mely ugyancsak annyira

szívós lett volna, hogy állatait ilyen utakra hajtsa? Ezt megint csak magyar ember, a magyar hajtó tudta megtenni.

Igen, a magyar hajtó! Álljunk meg egy percre ennél a kiveszett magyar embertípusnál.

A magyar hajtó a XVI. század végén a marhahajtások megindulásakor kezd szerepelni s az évtizedek folyamán át lassan-lassan jellegzetesebben válik ki minden más foglalkozási ágból. A németek „Heydo“-ként majd „Haydugg“-ként ismerik és szörnyű tisztelettel viselnek a keményöklű, mindenkor harcra kész legények iránt. Bizonyára néminemű okaik is voltak e tisztelet kialakulására.

A császári rendeletek, pátensek, vámok, harmincadok, felpénzek azonban a híres magyar állattenyésztéssel egyidejűleg lassan-lassan megölték ezt a gyönyörű embertípust is. A marhahajtások csökkenésével a hajtók vagy hajdúk mindinkább vesztették kényerüket s másutt keresték azt. Mire lehet alkalmas egy félvad természetű, kökemény izomzatú, kötélidegű ember? Még szerencséje volt, hogy háborukban nem igen szűkölködött az a kor. Beállottak katonának. S ennél az emberanyagnál jobb katonát bizonyára nem kívánhatott hadvezér magának. Már Bocskay zsoldjába fogadja őket, majd Bethlen formál belőlük önálló sereg-testeket, s ettől kezdve a Zrinyiek és Rákócziak hadaiban egyaránt megtaláljuk

ezt a nagyhangu, kórhely, verekedő, garázda, de a csatákban s az időjárás viszontagságaiban megbecsülhetetlen értékű katonanyagot. A békés idők beálltával aztán a csatákban kitűnt hajdukat letelepítették gazdáik s így keletkeztek a szabad hajdu-községek és kerületek. Idővel különállóságuk is megszűnt s a magyar hajdu teljesen beleolvadt a többi szántó-vető nép közé s csak néha-néha egy-egy későbbi háboruban, valamelyik tüneményes virtus tűzében villant meg a régi hajdu-ösök vitézi vére az unokákban...

A Hortobágytól Norinbergáig.

Akkoriban még hatalmas, áradásos, nádas, zombékos rétség terült el a Hortobágy helyén. Kerülte is ezt a világot a had. A ló, az ágyu, ember megsüppedt volna az ingoványos talajon. Hadviselésre teljesen alkalmatlan terep volt az, csak aki ismerte a nádasok titkos ösvényeit, az ingovány járható utait, az merészkedett ebbe a világra.

Hanem a magyarságnak mégis drága mentstvára volt ez a terület évszázadokon át. Ide menekült a magyar vagyion Debrecen környékéről, ha veszély közeledett, akár innen, akár onnan. A híres debreceni szilaj gulyát, amely néha bizony az 50 ezer szarvasmarhát is gette minden baj ellen.

Idé igyekezett a nemes város fölérté, ez a földdarab védte, rejte-

birája Then urammal, de ide igyekezett a vicehadnagy is. Ó is velük ment, mondván, hogy a hajtók közkeveredve bizonyára bátorságosabban járhat, mint hogyha katonaképpen utazik. Then uram mosolygott s megállapította magában, hogy ugyan nagy lehet az a szerelem, mely még erre is ráveszi a legényt, a főbíró pedig elismerte magában, hogy bizony ravasz ember ez a gyerekeMBER. Mert ugyan melyik labancnak jutna eszébe, ha éppen arra vetődik majd a gulya felé, hogy a közönséges hajcsárak között a fejedelem hadnagya rejtőzködik.

Az idő is éppen a régi híres, immár hat év óta szünetelő marhahajtások rendes indulási ideje volt. Szent Vitus napja közelgett. Ezért igyekvénnek olyan nagyon a Hortobágyra.

Hát el is jutottak. Kacsaringós, kanyargós utakon értek be a rétség közepébe, mely széles, kiterjedt mezőséggé tisztult, ugyannyira, hogy ameddig a szem ellátott, dusan zöldülő pusztá képét mutatta. A szilaj gulyát Márton gazda, a vén számadó kormányozta, mint valami tényleges kiskirály, 40—50 bojtárlegény-nyel. Ezek a bojtárlegények bizony csak nagynehezen nyugodtak bele a bojtári sorba, hiszen majdnem valamennyien hajtó, azaz hajdulegények voltak, kik egynehányszor már megjárták a Duna völgyét, vagy talán a strassburgi utat is.

(Folytatása következik.)